

Οδηγός Επαγγέλματος

Τεχνολόγου Γεωπόνου Φυτικής Παραγωγής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Λάρισα 2007

Σύνταξη Οδηγού:

Ιωάννης Βασιλάκογλου, Ph.D.

Επίκουρος Καθηγητής

Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι./Λ

Τηλ:2410-684-559

vasilakoglou@teilar.gr

Συντονισμός αξιολόγησης και έκδοσης οδηγών επαγγελματών:

Δρ. Άγγελος Τζαχάνης

Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Μηχανολογίας Τ.Ε.Ι./Λ

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου «Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας- Β΄Φάση»

Τίτλος έργου:

«Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας - Β΄ Φάση»

Υπόέργο:

«Σύνταξη Οδηγού Επαγγελματών του ΤΕΙ Λάρισας»

Το Έργο ««Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας - Β΄ Φάση» υλοποιείται στα πλαίσια του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και Εθνικούς Πόρους (25%).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Copyright © 2007 Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ – Λάρισα

Τ.Κ: 41110, Λάρισα

Τηλ: 2410618098 – 2410684418

Fax: 2410611995

URL: <http://www.career.teilar.gr>

E-mail: career@teilar.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ	4
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
3. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ	6
4. ΣΠΟΥΔΕΣ	7
4.1. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Λάρισας	7
4.1.1. Κανονισμός Σπουδών Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι./Λ	8
4.1.2. Αντικείμενο Σπουδών.....	12
4.1.3. Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών.....	13
4.1.4. Δομή Σπουδών.....	15
4.2. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης	25
4.3. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας	26
4.4. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	27
4.5. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Κρήτης.....	28
4.6. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας	29
5. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	29
6. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ (ECTS)	31
7. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	33
8. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	34
8.1. Εργασία στον ευρύτερο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα	37
8.2. Αυτοαπασχόληση και επιχειρηματικότητα	44
9. ΑΜΟΙΒΕΣ	47
10. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	60
10.1. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Ελλάδα.....	60
11. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	82
12. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ	89
13. AN EXTENDED ENGLISH SUMMARY OF THE DEPARTMENT	90
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	97
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	100
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	101

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Ο κύριος στόχος της σύνταξης του Οδηγού Επαγγέλματος Τεχνολόγου Φυτικής Παραγωγής ήταν η δημιουργία ενός βοηθήματος ενημέρωσης για τους πτυχιούχους των Τμημάτων αυτών, σε ό,τι αφορά τα πιθανά πεδία επαγγελματικής απασχόλησής τους, τις συνθήκες που επικρατούν στους διάφορους επαγγελματικού χώρους, αλλά και τις δυνατότητες που δίνονται στους απόφοιτους αυτούς για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η σύνταξη του Οδηγού Επαγγελμάτων του Τ.Ε.Ι Λάρισας υλοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου «Γραφείο Διασύνδεσης Τ.Ε.Ι. Λάρισας- Β΄Φάση», το οποίο ανήκει στο Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και Εθνικούς Πόρους (25%). Το Υπόεργο αφορά τη Σύνταξη οδηγών επαγγέλματος 8 (οκτώ) Τμημάτων του ΤΕΙ Λάρισας.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι αλλαγές στην κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης επέφεραν μια σειρά από αλλαγές στο γεωργικό και κτηνοτροφικό κλάδο της χώρας μας. Παρόμοιες αλλαγές έχουν επέλθει και στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες. Ειδικότερα, οι οικογενειακής μορφής γεωργικές εκμεταλλεύσεις μετατρέπονται, όλο και περισσότερο, σε επιχειρηματικές μονάδες και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός γίνεται οξύτερος. Οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις μεταβαίνουν από εκμεταλλεύσεις μαζικής παραγωγής ομοιογενών προϊόντων σε εκμεταλλεύσεις παραγωγής διαφοροποιημένων προϊόντων με ειδικά χαρακτηριστικά και για συγκεκριμένους καταναλωτές ή πελάτες. Οι εξελίξεις αυτές στη γεωργική πολιτική αναγκάζουν τους γεωργούς να αναπροσαρμόσουν τις παραγωγικές δραστηριότητες τους προσανατολιζόμενοι στην αγορά, προκειμένου να βελτιώσουν την οικονομική τους θέση. Επιπλέον, στην Ελληνική ύπαιθρο αναπτύσσονται νέες δραστηριότητες με βάση τη γεωργία, ενώ η αξία των απλών γεωργικών δραστηριοτήτων συρρικνώνεται. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε μία γεωργία που στηρίζεται όλο και περισσότερο στην επιστήμη και στρέφεται στην καινοτομία, εξασθενίζοντας την προσκόλληση σε παλιές μεθόδους και τεχνικές. Η έρευνα και ανάπτυξη επιζητείται όλο και πιο πολύ από τους γεωργούς, τους φορείς εμπορίας και άλλους ιδιώτες, ενώ αναπτύσσονται νέα συστήματα πληροφόρησης που γίνονται πιο κλειστά και αμείβονται από τους ίδιους τους γεωργούς και τους επιχειρηματίες. Επιπλέον, η ανάγκη για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και τη διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους είναι επιτακτικότερη όσο ποτέ άλλοτε. Αυτές οι αλλαγές δείχνουν ότι οι σύγχρονοι γεωργοί χρειάζονται πολύπλευρες ικανότητες, αλλά και έχουν ανάγκη στήριξης από άρτια καταρτισμένους γεωτεχνικούς. Έτσι, δεν αφήνεται ανεπηρέαστος ο χώρος των πτυχιούχων των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής, που καλούνται να συνεισφέρουν, άμεσα ή έμμεσα, στη γεωργική δραστηριότητα, τις εξελίξεις της οποίας είναι αναγκασμένοι να γνωρίζουν και να λαμβάνουν υπ' όψιν. Νέες γνώσεις και ικανότητες σε θέματα αγρονομικά και τεχνικά, νέα επαγγελματικά αντικείμενα και δραστηριότητες, νέοι θεσμοί και φορείς απασχόλησης, νέες επαγγελματικές θέσεις, νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας, νέες επαγγελματικές σχέσεις, νέα συστήματα απασχόλησης και αμοιβών έρχονται στο προσκήνιο και αποτελούν νέα πρόκληση για τον γεωτεχνικό.

3. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής πρέπει να δραστηριοποιούνται έγκαιρα και προς τη σωστή κατεύθυνση προκειμένου να έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες επαγγελματικής αποκατάστασης και επιτυχίας. Για το λόγο αυτό απαιτείται η όσο το δυνατό καλύτερη ενημέρωσή τους. Ειδικότερα, απαιτείται ενημέρωση για τις επαγγελματικές κατοχυρώσεις και τα δικαιώματά τους, τις επαγγελματικές κατευθύνσεις που μπορεί να ακολουθήσουν, τις θέσεις εργασίας που μπορεί να αναζητήσουν ή να δημιουργήσουν, τις εργασιακές συνθήκες που θα αντιμετωπίσουν, τις νέες θέσεις που μπορεί να κερδίσουν ή να διεκδικήσουν, τα πλαίσια αμοιβών τους, τις σπουδές ή εκπαιδεύσεις που μπορούν να πραγματοποιήσουν μετά τη λήψη του πτυχίου.

Σκοπός του παρόντος Οδηγού Επαγγέλματος Τεχνολόγου Γεωπονίας είναι να δώσει τις πρώτες και σημαντικότερες πληροφορίες στους πτυχιούχους των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής, προκειμένου να σχεδιάσουν τη μακροχρόνια επαγγελματική πορεία τους και να προετοιμασθούν κατάλληλα, ώστε να επιτύχουν, μετά την αποφοίτηση, τη γρήγορη επαγγελματική αποκατάστασή τους. Στον Οδηγό αυτό παρουσιάζονται τα σπουδαιότερα επαγγελματικά πεδία στα οποία μπορούν να δραστηριοποιηθούν οι απόφοιτοι των Τμημάτων αυτών. Ειδικότερα, στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά περιγραφικά στοιχεία από τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής των Τ.Ε.Ι. (ειδικότερα αναλύεται περισσότερο το πρόγραμμα του αντίστοιχου Τμήματος του Τ.Ε.Ι. Λάρισας), καθώς και τα επαγγελματικά πεδία απασχόλησης και οι επί μέρους ειδικότητες. Ακολουθούν τα επαγγελματικά δικαιώματα, οι διάφορες επαγγελματικές θέσεις, εξαρτημένης εργασίας και αυτό-απασχόλησης, καθώς και βασικές πληροφορίες για τις αμοιβές στις διάφορες θέσεις. Στη συνέχεια, γίνεται μια συνοπτική αναφορά σε θέματα μεταπτυχιακών σπουδών, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, καθώς και στις υποτροφίες. Τέλος, αναφέρονται οι συλλογικοί φορείς στους οποίους μπορούν να ενταχθούν οι απόφοιτοι των Τμημάτων αυτών.

4. ΣΠΟΥΔΕΣ

4.1. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Λάρισας

Το **Τμήμα Φυτικής Παραγωγής** του Τ.Ε.Ι. Λάρισας λειτουργεί από το 1985 και καλύπτει τις σύγχρονες απαιτήσεις σε γνώσεις και δεξιότητες στη Φυτική Παραγωγή, σε μία κατά κύριο λόγο αγροτική, αλλά και κτηνοτροφική περιοχή όπως η Θεσσαλία. Το νέο **Πρόγραμμα Σπουδών** του Τμήματος εφαρμόζεται από το 2001 και είναι διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης διάρκειας έξι μηνών. Οι σπουδαστές αποφοιτούν αφού έχουν παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα του νέου προγράμματος των οκτώ (8) εξαμήνων σπουδών και έχουν συμπληρώσει **240 διδακτικές μονάδες**.

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής συνίσταται από τρεις **Τομείς** οι οποίοι αποτελούν και τις κατευθύνσεις εξειδίκευσης των σπουδαστών του Τμήματος:

- Φυτοπροστασίας και βιοτεχνολογίας
- Δενδροκηπευτικών και εδαφικών πόρων
- Φυτών μεγάλης καλλιέργειας και αγροτικής οικονομίας

Στο Τμήμα Φυτικής Παραγωγής λειτουργούν 13 οργανωμένα **Εργαστήρια** τα οποία εξυπηρετούν τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος:

- Φυτοπαθολογίας
- Εντομολογίας
- Ζιζανιολογίας
- Γεωργίας
- Αρωματικών Φυτών
- Ανθοκομίας
- Βιοτεχνολογίας
- Γενετικής
- Βοτανικής
- Δενδροκομίας
- Λαχανοκομίας
- Εδαφολογίας
- Γεωργικής Χημείας

Το **Εκπαιδευτικό Προσωπικό** (Ε.Π.) του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής αποτελείται από 25 εκπαιδευτικούς διαφόρων ειδικοτήτων οι οποίοι κατανέμονται σε τέσσερις βαθμίδες (Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουροι Καθηγητές και Καθηγητές Εφαρμογών).

Η **έρευνα** στο Τμήμα Φυτικής Παραγωγής διεξάγεται κυρίως στα Εργαστήρια Ζιζανιολογίας, Γεωργίας, Βιοτεχνολογίας, Φυτοπαθολογίας και Γεωργικής Χημείας. Η έρευνα του Τμήματος χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και την Ευρωπαϊκή Ένωση (προγράμματα ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ και COST), καθώς και από τον προϋπολογισμό του Τ.Ε.Ι. Λάρισας. Οι τομείς έρευνας στους οποίους ανέπτυξε δραστηριότητα την τελευταία πενταετία το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής είναι οι τρόποι βιολογικής αντιμετώπισης ζιζανίων, παθογόνων μικροοργανισμών και εντόμων, η αλληλοπάθεια (παραγωγή και απελευθέρωση τοξικών ουσιών) των καλλιεργούμενων φυτών και των ζιζανίων, οι απομονώσεις παγοπυρηνωτικών γονιδίων, η επιλογή φυτών ανθεκτικών σε θερμοκρασίες πάγου, η επίδραση αρωματικών φυτών στις φυσικοχημικές και βιολογικές ιδιότητες του εδάφους, τα ενεργειακά φυτά, τα συστήματα κατεργασίας εδάφους και τα συστήματα συγκαλλιέργειας σιτηρών με ψυχανθή φυτά. Η έρευνα στο Τμήμα Φυτικής Παραγωγής την τελευταία 5ετία αποτιμάται από τουλάχιστον 20 δημοσιεύσεις σε έγκριτα περιοδικά με κριτές (Science Citation Index) και πολλές δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις σε διεθνή και εθνικά συνέδρια. Οι σπουδαστές του Τμήματος συμμετέχουν στην ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος, στα πλαίσια της Πτυχιακής Διατριβής και της Πρακτικής Άσκησης τους.

4.1.1. Κανονισμός Σπουδών Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι./Λ

Εφαρμογή Προγράμματος

Διδακτικές περιόδους. Για την εισαγωγή των σπουδαστών στα Τ.Ε.Ι. απαιτείται απολυτήριο Λυκείου και επιτυχής συμμετοχή στις πανελλήνιες γενικές εξετάσεις που διενεργούνται από το ΥΠΕΠΘ. Το **ακαδημαϊκό έτος** αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου του κάθε έτους και τελειώνει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5η Ιουλίου του επόμενου έτους. Το **διδακτικό έτος** διαιρείται σε δύο (2) αυτοτελείς διδακτικές περιόδους, τα **εξάμηνα σπουδών**, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει τον Σεπτέμβριο και το εαρινό τον Φεβρουάριο. Η διάρκεια της φοίτησης στο Τμήμα Φυτικής Παραγωγής είναι **οκτώ (8) εξάμηνα**. Κάθε εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει 15 διδακτικές εβδομάδες. Στο όγδοο εξάμηνο σπουδών ο σπουδαστής δεν παρακολουθεί μαθήματα αλλά πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση του και συγγράφει την πτυχιακή εργασία του.

Εξετάσεις - Βαθμολόγηση – Προαγωγή. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε:

- Θεωρητικά, όταν περιλαμβάνουν διάλεξη και ασκήσεις πράξης, και
- Μικτά, όταν περιλαμβάνουν θεωρητικό μέρος (διάλεξη με ή χωρίς ασκήσεις πράξης) και εργαστηριακές ασκήσεις.

Αξιολόγηση Θεωρίας

Για την αξιολόγηση του σπουδαστή και σε ό,τι αφορά τα θεωρητικά μαθήματα ή το θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων, διεξάγονται **εξετάσεις προόδου**, που διενεργούνται με ευθύνη του διδάσκοντα και **τελικές τμηματικές εξετάσεις** στο τέλος του εξαμήνου σπουδών με ευθύνη του Τμήματος και ειδικότερα σε δύο περιόδους. Ειδικότερα, στη λήξη του κάθε εξαμήνου σπουδών ακολουθούν δύο περίοδοι γραπτών εξετάσεων για τα θεωρητικά μαθήματα και τη θεωρία (διάλεξη) μικτών μαθημάτων.

Η γραπτή δοκιμασία προόδου διενεργείται στο διάστημα από της 6ης μέχρι και την 8η εβδομάδα φοίτησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου σπουδών.

Διευκρινίζεται ότι οι Ασκήσεις Πράξης αποτελούν τμήμα του θεωρητικού μέρους του μαθήματος και επομένως ο βαθμός της θεωρίας του μαθήματος προκύπτει ως βαρυκεντρικός μέσος της αξιολόγησης του σπουδαστή στη Διάλεξη και στις Ασκήσεις Πράξης, κατά την κρίση του διδάσκοντα. Το ποσοστό συμμετοχής της Διάλεξης στο βαθμό του θεωρητικού μέρους είναι τουλάχιστον 50%, ενώ το υπόλοιπο αναφέρεται στο ποσοστό συμμετοχής των Ασκήσεων Πράξης. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξαγωγή βαθμού στις Ασκήσεις Πράξης είναι η επιτυχής διεκπεραίωση εκ μέρους του σπουδαστή των 2/3 του αριθμού των Ασκήσεων Πράξης του εξαμήνου οι οποίες πραγματοποιήθηκαν. Ο αριθμός αυτός δεν είναι δυνατόν να είναι μικρότερος από 8 (οκτώ).

Αξιολόγηση Εργαστηριακών Ασκήσεων

Ο βαθμός του εργαστηριακού μέρους ενός μαθήματος προκύπτει ως μέσος όρος των βαθμών όλων των Εργαστηριακών Ασκήσεων που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου σπουδών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξαγωγή βαθμού στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος είναι η επιτυχής διεκπεραίωση εκ μέρους του σπουδαστή των 2/3 του αριθμού των Εργαστηριακών Ασκήσεων του εξαμήνου οι οποίες πραγματοποιήθηκαν. Ο αριθμός αυτός δεν είναι δυνατόν να είναι μικρότερος από 8 (οκτώ).

Βαθμός Μαθήματος

Ως **Μάθημα** θεωρείται το σύνολο του θεωρητικού μέρους και των εργαστηριακών ασκήσεων (στην περίπτωση μικτών μαθημάτων) ή μόνον της Θεωρίας (στην περίπτωση θεωρητικών μαθημάτων). Σε κάθε μάθημα αποδίδεται γνωσιολογικά το σύνολο των διδακτικών

μονάδων που αναφέρονται αναλυτικά για κάθε μάθημα στο **αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών**. Στον βαθμό λοιπόν κάθε μαθήματος συμμετέχουν οι βαθμοί της Θεωρίας και των Εργαστηριακών Ασκήσεων. Στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού μικτών μαθημάτων τα ποσοστά συμμετοχής των βαθμών Θεωρίας και Εργαστηριακών Ασκήσεων είναι 50% και 50%, αντίστοιχα, για όλα τα μαθήματα, εκτός των Επιλογής Υποχρεωτικών μαθημάτων του ΣΤ' και Ζ' εξαμήνων σπουδών, στα οποία τα ποσοστά συμμετοχής Θεωρίας και Εργαστηρίου είναι 40% και 60%, αντίστοιχα.

Βαθμός Πτυχιακής Εργασίας & Πρακτικής Άσκησης

Η Πτυχιακή Εργασία και η Πρακτική Άσκηση συνιστούν αντικείμενα λογιζόμενα ως μαθήματα του Η' εξαμήνου σπουδών, τα οποία βαθμολογούνται. Η έναρξη της Πρακτικής Άσκησης στο επάγγελμα και η ανάθεση θέματος Πτυχιακής Εργασίας πραγματοποιούνται κατά την έναρξη του Η' εξαμήνου σπουδών, εφόσον ο σπουδαστής έχει περάσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα της Ο.Μ.Ε, την οποία επέλεξε.

Βαθμός πτυχίου

Ο βαθμός του πτυχίου (Α) εξάγεται με προσέγγιση 2 δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο:

$$A = \frac{\beta_1 \delta_1 + \beta_2 \delta_2 + \dots + \beta_n \delta_n}{\delta_1 + \delta_2 + \dots + \delta_n}$$

όπου:

- $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n$: οι βαθμοί όλων των μαθημάτων, και
- $\delta_1, \delta_2, \dots, \delta_n$: οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες.

Ο σπουδαστής δεν μπορεί να καταστεί πτυχιούχος νωρίτερα από την προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σπουδών, ήτοι με την ισχύουσα νομοθεσία για το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής, τα οκτώ (8) εξάμηνα.

Εγγραφή - Δήλωση Μαθημάτων

Στην έναρξη κάθε εξαμήνου σπουδών ο σπουδαστής καταρτίζει ατομικό πρόγραμμα σπουδών υποβάλλοντας στη Γραμματεία του Τμήματος **Δήλωση Επιλογής Μαθημάτων**, με την οποία εγγράφεται στο τυπικό εξάμηνο σπουδών του.

Ο σπουδαστής πρέπει να δηλώνει τα μαθήματα του τυπικού εξαμήνου. Εφόσον έχει περάσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων, του δίδεται η δυνατότητα να δηλώσει μέχρι δύο (2) μαθήματα του εξαμήνου που έπεται του τυπικού.

Ο σπουδαστής με τη Δήλωση Επιλογής Μαθημάτων οφείλει να δηλώνει όλα τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων σπουδών στα οποία δεν επέτυχε (κατά σειρά από του Α'

εξαμήνου σπουδών και εφεξής) και συμπληρώνει με μαθήματα του τυπικού εξαμήνου σπουδών, έτσι ώστε το σύνολο των διδακτικών μονάδων των μαθημάτων που δηλώνει να μην υπερβαίνει τις 45 διδακτικές μονάδες. Όπου μάθημα, θεωρείται το σύνολο θεωρητικού μέρους και εργαστηρίου, στο οποίο αποδίδεται το σύνολο των διδακτικών μονάδων (**Πίνακας με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων**).

Εφαρμογή Προγράμματος - Μεταβατική Περίοδος

Η εφαρμογή του παρόντος προγράμματος σπουδών αρχίζει με τους εισαχθέντες στο Τμήμα Φυτικής Παραγωγής από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2001-02, οι οποίοι θα είναι οι πρώτοι που θα αποφοιτήσουν αφού θα έχουν παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα του νέου προγράμματος των 8 εξαμήνων σπουδών και θα έχουν συμπληρώσει 240 διδακτικές μονάδες.

Αντίθετα όσοι ήδη είναι εγγεγραμμένοι, εισαχθέντες στο Τμήμα από του ακαδημαϊκού έτους 2000-01 και παλαιότερα, έστω και αν αρχίσουν τη φοίτηση μετά το ακαδημαϊκό έτος 2001-02, θα αποφοιτήσουν μετά 7 εξάμηνα φοίτησης και αφού θα έχουν συμπληρώσει 210 διδακτικές μονάδες. Και γι αυτούς όμως τους σπουδαστές η Πρακτική Άσκηση και η Πτυχιακή Εργασία θα αξιολογούνται με 20 και 10 διδακτικές μονάδες, αντίστοιχα.

Όλα τα υπόλοιπα μαθήματα που καταργούνται θα διδάσκονται και θα εξετάζονται χωριστά για τους σπουδαστές που τα οφείλουν, με διαδικασία που θα αποφασίζει το Συμβούλιο του Τμήματος.

Πτυχίο και Βεβαιώσεις

- Η ευελιξία του προγράμματος σπουδών στην επιλογή εκ μέρους του σπουδαστή:
- Μίας εκ των Ο.Μ.Ε.,
- Παρακολούθησης μαθημάτων Ξένης Γλώσσας (ως προαιρετικών μαθημάτων),
- Επιτυχούς παρακολούθησης μέρους των γνωστικών αντικειμένων σε Τριτοβάθμιο Ίδρυμα άλλης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- Δίδει την δυνατότητα χορήγησης μαζί με το πτυχίο, των παρακάτω Βεβαιώσεων Σπουδών:

Βεβαίωση Σπουδών Ο.Μ.Ε. Χορηγείται μαζί με το πτυχίο Τεχνολόγου Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και αναγράφει την Ο.Μ.Ε. τα μαθήματα της οποίας παρακολούθησε ο σπουδαστής.

Βεβαίωση Σπουδών ΟΜΕ με επάρκεια Ξένης Γλώσσας. Χορηγείται μαζί με το πτυχίο Τεχνολόγου Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και αναγράφει την Ο.Μ.Ε. τα μαθήματα της

οποίας παρακολούθησε ο σπουδαστής, συμπληρούμενη «με επάρκεια στην Αγγλική Γλώσσα», εφόσον ο σπουδαστής παρακολούθησε επιτυχώς όλα τα προαιρετικά μαθήματα Αγγλικής Γλώσσας (τέσσερα συνολικά).

Βεβαίωση Σπουδών με Ευρωπαϊκές σπουδές. Χορηγείται μαζί με το πτυχίο Τεχνολόγου Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και αναγράφει την ΟΜΕ τα μαθήματα της οποίας παρακολούθησε ο σπουδαστής, συμπληρούμενη «με Ευρωπαϊκές Σπουδές», εφόσον ο σπουδαστής παρακολούθησε επιτυχώς μέρος των γνωστικών αντικειμένων τουλάχιστον για ένα εξάμηνο σπουδών σε ομοειδές Τμήμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης άλλης χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ενιαίου εκπαιδευτικού Ευρωπαϊκού χώρου (χώρες δηλαδή που συνεργάζονται εκπαιδευτικά με τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ε.Ε., εκ των 32 μέχρι στιγμής χωρών που προσυπέγραψαν την συμφωνία της Πράγας το 2001).

4.1.2. Αντικείμενο Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής, είναι **διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων**, συμπεριλαμβανομένης πρακτικής άσκησης διάρκειας έξι (6) μηνών.

Το πρόγραμμα έχει **καινοτόμα χαρακτηριστικά** και είναι **ευέλικτο**. Ειδικότερα:

- Το περιεχόμενο σπουδών είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις και στις τάσεις που κυριαρχούν στην αγορά εργασίας.
- Το περιεχόμενο σπουδών περιλαμβάνει εκπαιδευτικά αντικείμενα αιχμής.
- Οι εκπαιδευτικές μέθοδοι έχουν αναπροσαρμοσθεί με την εισαγωγή νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών.
- Η συμμετοχή του σπουδαστή στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι αναβαθμισμένη .
- Δόθηκε μεγαλύτερη βαρύτητα στις ατομικές και ομαδικές εργασίες των σπουδαστών με μάθηση μέσω μικρών ερευνητικών θεμάτων.
- Η μάθηση συνδυάζεται με χρήση της βιβλιογραφίας και ιδιαίτερα της ηλεκτρονικής μέσω του διαδικτύου.
- Υπάρχει η δυνατότητα επιλογής εκπαιδευτικής κατεύθυνσης με επιλογή μαθημάτων υποχρεωτικών από Ομάδες Μαθημάτων Επιλογής, με ένα ευέλικτο τρόπο επιλογής εκ μέρους του σπουδαστή.
- Έχει δημιουργηθεί νέο πιλοτικό εκπαιδευτικό ηλεκτρονικό υλικό, προσβάσιμο μέσω του εσωτερικού δικτύου (intranet).
- Η κατανομή των ωρών διδασκαλίας και του εκπαιδευτικού φορτίου στα εξάμηνα σπουδών είναι ορθολογική και με ταυτόχρονη αντιστοίχιση και προσαρμογή του φόρτου εργασίας και των διδακτικών μονάδων στα ευρωπαϊκά δεδομένα (ECTS).

- Με την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών επιδιώκεται η υλοποίηση των παρακάτω στόχων:
  - ✓ Πλήρης αλλαγή της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας, με την εισαγωγή στην εκπαιδευτική διαδικασία καινοτόμων και σύγχρονων εκπαιδευτικών μέσων
  - ✓ Αναβάθμιση του περιεχομένου σπουδών μέσα από την εισαγωγή στα μαθήματα οικολογικής προσέγγισης και της προσθήκης νέων γνωστικών αντικειμένων, όπως Συστήματα Καλλιέργειας, Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα, Ζιζανιολογία, Εφαρμογές Η/Υ στην Φυτοτεχνία, Βιοτεχνολογία, κ.ά.,
  - ✓ Η βελτιστοποίηση των περιγραμμάτων σπουδών κατά το επόμενο εξάμηνο.
  - ✓ Η δημιουργία βάσεως δεδομένων με τις πτυχιακές εργασίες που εκπονούνται.
  - ✓ Η δημιουργία βάσεως δεδομένων με τα θέματα των τμηματικών εξετάσεων σε όλα τα μαθήματα, καθώς βάση δεδομένων προτύπων απαντήσεων σε θέματα.
  - ✓ Οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος.
  - ✓ Η παροχή υπηρεσιών προς τρίτους και η σύνδεση με την αγορά εργασίας.
  - ✓ Καθορισμός διαδικασιών κατάργησης επικαλύψεων στα δηλούμενα από τους σπουδαστές μαθήματα.
  - ✓ Καθιέρωση του θεσμού των ειδικών διαλέξεων με προσκεκλημένους ειδικούς επιστήμονες ή/και της μελέτης προσδιορισμού των αναγκών σε μόνιμο προσωπικό και υποβολή προτάσεων για κάλυψη των αναγκών, δεδομένης της αύξησης των εκπαιδευτικών αντικειμένων του Τμήματος.
  - ✓ Καθιέρωση του θεσμού των Συμβούλων Σπουδών για τους νέο-εισαγόμενους σπουδαστές.
  - ✓ Η ευρωπαϊκή προοπτική προσέγγισης στην εκπαίδευση, έρευνα και των συνεργασιών του Τμήματος.

4.1.3. Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών

Γενικά χαρακτηριστικά. Το νέο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής αναβαθμίζει το παλαιό, σε συνθήκες θεσμικού πλαισίου οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης βμηνης πρακτικής άσκησης. Εντάσσεται δε στο πλαίσιο των επαγγελματικών δικαιωμάτων που ήδη ισχύουν για τους αποφοίτους του Τμήματος. Το νέο πρόγραμμα δεν διορθώνει απλά παραλείψεις του παλαιού, αλλά προσαρμόζει το γνωστικό περιεχόμενο των μαθημάτων, στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας για τους πτυχιούχους, όπου τα κριτήρια των απαιτήσεων καθορίζονται σε ευρύτερα γεωγραφικά όρια ανταγωνισμού. Έτσι, για την σύνταξη του προγράμματος, λήφθηκαν υπ' όψη αντίστοιχες περιγραφές σε άλλα έγκυρα τριτοβάθμια Ευρωπαϊκά Ιδρύματα Γεωπονικής Εκπαίδευσης και οι ρεαλιστικές δυνατότητες να

υιοθετηθούν τομείς που να μπορούν να εφαρμοσθούν χωρίς ισχυρούς κλονισμούς του Ιδρύματος και αλλαγής της επαγγελματικής φυσιολογίας του Τεχνολόγου Φυτικής Παραγωγής, που ήδη ισχύει.

Αριθμός μαθημάτων. Τα μαθήματα στο νέο πρόγραμμα σπουδών κατανέμονται στα διάφορα εξάμηνα εις τρόπον ώστε να εξασφαλίζουν αποτελεσματική συνοχή στην εκπαίδευση και να λειτουργούν ως συνδεδετικοί τομείς παροχής γνώσεων. Συνεπώς η εκπαίδευση σχεδιάστηκε με σκοπό την αποτελεσματική σύνθεση των γνώσεων και την γνωσιολογική αυτονομία του Τεχνολόγου Φυτικής Παραγωγής κατά την άσκηση του επαγγέλματος του. Με το νέο πρόγραμμα, όπως εμφανίζεται στον Πίνακα 1, ο απόφοιτος του Τμήματος θα παρακολουθήσει επιτυχώς σαράντα (40) συνολικά μαθήματα, τα οποία διακρίνονται σε:

- Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ). Είναι οκτώ (8) συνολικά, υποχρεωτικά στην παρακολούθηση (Υ), κυρίως μαθήματα θετικών επιστημών, τα οποία είτε δεν διδάχθηκαν στην 2βάθμια εκπαίδευση είτε διδάχθηκαν ελλιπώς για τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής.
- Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ). Είναι συνολικά δέκα τέσσερα (14), υποχρεωτικά στην παρακολούθηση (Υ), το γνωστικό περιεχόμενο των οποίων είναι απαραίτητο για την παρακολούθηση ειδικών μαθημάτων του Τμήματος. Πολλά απ' αυτά αποτελούν προαπαιτούμενα σε αλυσίδα μαθημάτων που υποχρεούται να παρακολουθήσει ο σπουδαστής, αλλά, παρ' ότι δεν εισάγονται σε αλυσίδα μαθημάτων, αποτελούν γνωστικό αντικείμενο άλλων παρεμφερών με την Φυτική Παραγωγή Τμημάτων και η γνώση του περιεχομένου τους είναι απαραίτητη για έναν Τεχνολόγο Φυτικής Παραγωγής.
- Μαθήματα Διοικήσεως, Οικονομίας, Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΔΟΝΑ). Είναι τέσσερα (4) συνολικά, υποχρεωτικά στην παρακολούθηση (Υ) και απαραίτητα για την συμπλήρωση του προφίλ ενός Τεχνολόγου Φυτικής Παραγωγής να ενταχθεί στην αγορά εργασίας.
- Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ). Είναι συνολικά δέκα τέσσερα (14), το γνωστικό περιεχόμενο των οποίων χαρακτηρίζει τον απόφοιτο Τεχνολόγο Φυτικής Παραγωγής. Εξ αυτών τα επτά (7) είναι υποχρεωτικά στην επιλογή (Υ) από όλους τους σπουδαστές, ενώ τα υπόλοιπα επτά (7) επιλέγονται από ένα σύνολο είκοσι ενός (21) μαθημάτων. Έτσι τα μαθήματα αυτά χαρακτηρίζονται ως επιλογής υποχρεωτικά (ΕΥ) και είναι Μαθήματα Ειδικότητας.

Εκπαιδευτικές Ομάδες Μαθημάτων Επιλογής (Ο.Μ.Ε.). Το πρόγραμμα δίδει την δυνατότητα στον σπουδαστή να επιλέξει, αρχίζοντας από το Δ' Εξάμηνο Σπουδών, μία από τις τρεις (3) Ομάδες Μαθημάτων Επιλογής (Πίνακας 2) και ειδικότερα:

1. ΟΜΕ Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας (ΦΜΚ).
2. ΟΜΕ Δενδροκηπευτικών.

3. ΟΜΕ Φυτοπροστασίας.

Όλες οι παραπάνω ΟΜΕ:

1. Ανταποκρίνονται σε τομείς στους οποίους απασχολούνται οι απόφοιτοι του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής, ως Τεχνολόγοι Φυτικής Παραγωγής στην αγορά εργασίας, και
2. Είναι τομείς εργασίας σύμφωνοι με τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων Τεχνολόγων Φυτικής Παραγωγής (ΠΔ 109/89).

Τονίζεται κατηγορηματικά, ότι οι ανωτέρω αναφερόμενες Ο.Μ.Ε.:

- Δεν αποτελούν ειδικεύσεις και επομένως δεν προσδίδουν άλλα (περισσότερα ή λιγότερα) επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους Τεχνολόγους Φυτικής Παραγωγής, απ' αυτά που ήδη έχουν θεσμοθετηθεί.
- Δεν εμποδίζουν το Τμήμα:
  1. Να προσδιορίσει μελλοντικά άλλες Ο.Μ.Ε., που να ανταποκρίνονται σε μελλοντικούς επαγγελματικούς τομείς.
  2. Να μετεξελιχθεί προς άλλα γνωστικά αντικείμενα της Γεωπονίας. Στην περίπτωση αυτή, καθίσταται ευνόητος ο προσδιορισμός νέων αντιστοίχων επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων, διαφορετικών απ' αυτά που ισχύουν τώρα για τους Τεχνολόγους Φυτικής Παραγωγής.

Κάθε Ο.Μ.Ε. περιλαμβάνει επτά (7) μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά (ΕΥ), η συνισταμένη των εκπαιδευτικών περιεχομένων των οποίων, χαρακτηρίζει το γνωστικό αντικείμενο της Ο.Μ.Ε.

4.1.4. Δομή Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής, είναι **διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων**, συμπεριλαμβανομένης πρακτικής άσκησης διάρκειας έξι (6) μηνών.

Πίνακας 1. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Κ	Δ	Ασκ. Πρ.	Ε	Σ	ΦΕ	ΔΜ
Α ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Γεωργική Χημεία ΜΓΥ	Υ	2	1	2	5	9	5
2	Οικολογία ΜΓΥ	Υ	2	1	0	3	7	4
3	Μορφολογία Φυτών ΜΓΥ	Υ	2	0	3	5	9	6
4	Αγρομετεωρολογία ΜΓΥ	Υ	2	1	0	3	7	4
5	Βιομετρία ΜΓΥ	Υ	2	2	0	4	8	6
6	Η/Υ & Εφαρμογές ΜΓΥ	Υ	2	0	3	5	9	5

ΣΥΝΟΛΟ			12	5	8	25	49	30
Β ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Φυσιολογία Φυτών ΜΓΥ	Υ	2	0	2	4	8	5
2	Καλλιέργεια Δενδροκομικών Φυτών ΜΕ	Υ	2	0	3	5	9	5
3	Γενετική ΜΓΥ	Υ	2	0	2	4	8	5
4	Αγροτική Πολιτική & Οικονομία ΔΟΝΑ	Υ	2	1	0	3	7	4
5	Καλλιέργεια Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας ΜΕ	Υ	2	0	3	5	9	6
6	Συστήματα Καλλιέργειας ΜΕΔ	Υ	2	1	1	4	8	5
ΣΥΝΟΛΟ			12	2	11	25	49	30
Γ ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Εδαφολογία ΜΕΔ	Υ	2	1	2	5	9	5
2	Συστηματική Βοτανική ΜΕΔ	Υ	2	0	2	4	8	5
3	Γεωργική Λογιστική & Τεχνικοοικονομική Ανάλυση ΔΟΝΑ	Υ	2	1	0	3	7	3
4	Επιστημονική Μεθοδολογία & Πειραματισμός ΜΕΔ	Υ	2	0	2	4	8	6
5	Γεωργικά Μηχανήματα ΜΕΔ	Υ	2	0	2	4	8	5
6	Γενική Γεωργική Ζωολογία & Εντομολογία ΜΕΔ	Υ	2	0	3	5	9	6
ΣΥΝΟΛΟ			12	2	11	25	49	30
Δ ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Γενική Λαχανοκομία ΜΕ	Υ	2	1	2	5	9	5
2	Γενική Φυτοπαθολογία ΜΕΔ	Υ	2	0	3	5	9	6
3	ΟΔΓΕ ΔΟΝΑ	Υ	2	1	0	3	7	3
4	Λιπασματολογία & Θρέψη Φυτών ΜΕΔ	Υ	2	0	3	5	9	6
5	Βιοτεχνολογία ΜΕ	Υ	2	1	1	4	8	5
6	Τυποποίηση Αγροτικών Προϊόντων ΜΕ							
	ή Δεοντολογία Επαγγέλματος ΜΕ	ΕΥ	2	1	1	4	8	5
	ή Παραγωγή & Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών							

Προϊόντων ΜΕ								
ΣΥΝΟΛΟ			12	4	10	26	50	30
Ε ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Βελτίωση Φυτών ΜΕΔ	Y	2	0	2	4	8	4
2	Γενική Ανθοκομία & Κηποτεχνία ΜΕ	Y	2	1	2	5	9	5
3	Εφαρμογές Πληροφορικής στη Φυτοτεχνία ΜΕΔ	Y	2	2	0	4	8	4
4	Ζιζανιολογία ΜΕΔ	Y	2	0	2	4	8	5
5	Σποροπαραγωγή ΜΕ ή Παραγωγή Πολλαπλασιαστικού Υλικού ΜΕ ή Ασφάλεια χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων ΜΕ	EY	2	0	2	4	8	6
6	Φυτοπροστασία ΜΕ ή Φυτοπροστασία Δενδροκηπευτικών ΜΕ ή Ολοκληρωμένη & Βιολογική Μέθοδοι Φυτοπροστασίας ΜΕ	EY	2	0	2	4	8	6
ΣΥΝΟΛΟ			12	3	10	25	49	30
ΣΤ ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα ΜΕ	Y	3	0	2	5	11	6
2	Μεταποίηση Αγροτικών Προϊόντων ΜΕΔ	Y	2	0	2	4	8	5
3	Αγγλική Γεωργική Ορολογία ΜΕ	Y	1	2	0	3	5	5
4	Μποστανικά, Αρωματικά & Ελαιούχα Φυτά ΜΕ ή Φυλλοβόλα Καρποφόρα Δένδρα ΜΕ ή Μέθοδοι Προσδιορισμού Ζωικών Εχθρών ΜΕ	EY	3	0	4	7	13	7
5	Σιτηρά ΜΕ ή Ειδική Λαχανοκομία ΜΕ ή Φυτοπροστατευτική Διαχείριση	EY	3	0	4	7	13	7

Θερμοκηπίων ΜΕ								
ΣΥΝΟΛΟ			12	2	12	26	50	30
Z ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Εφαρμοσμένη Εδαφολογία ΜΕΔ	Υ	2	1	2	5	9	6
2	Αρδεύσεις - Στραγγίσεις ΜΕΔ	Υ	2	0	2	4	8	5
3	Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων ΔΟΝΑ	Υ	2	0	0	2	6	5
4	Ψυχανθή & Κτηνοτροφικά Φυτά ΜΕ ή Αειθαλή Καρποφόρα Δένδρα ΜΕ ή Παράσιτα Αποθηκών, Απεντομώσεις - Απολυμάνσεις ΜΕ	EY	3	0	4	7	13	7
5	Βιομηχανικά Φυτά & Πατάτα ΜΕ ή Αμπελουργία και Λοιπά Καρποφόρα Δένδρα & Θάμνοι ΜΕ	EY	3	0	4	7	13	7
ΣΥΝΟΛΟ			12	1	12	25	49	30
H ΕΞΑΜΗΝΟ								
1	Πτυχιακή Εργασία ΜΕ	Υ	5	0	0	5	15	10
2	Πρακτική Άσκηση Εξάμηνη	Υ	0	0	0	0	35	20
ΣΥΝΟΛΟ			5	0	0	5	50	30

Πίνακας 2. Ομάδες Μαθημάτων Επιλογής (ΟΜΕ) και μαθήματα κατά εξάμηνο σπουδών.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνο
ΟΜΕ Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας (ΦΜΚ)		
1	Τυποποίηση Αγροτικών Προϊόντων ή Δεοντολογία Επαγγέλματος	Δ
2	Σποροπαραγωγή	Ε
3	Φυτοπροστασία ΦΜΚ	Ε
4	Μποστανικά, Αρωματικά & Ελαιούχα Φυτά	ΣΤ
5	Σιτηρά	ΣΤ
6	Ψυχανθή & Κτηνοτροφικά Φυτά	Ζ
7	Βιομηχανικά Φυτά & Πατάτα	Ζ
ΟΜΕ Δενδροκηπευτικών		

1	Τυποποίηση Αγροτικών Προϊόντων ή Δεοντολογία Επαγγέλματος	Δ
2	Παραγωγή Πολλαπλασιαστικού Υλικού	Ε
3	Φυτοπροστασία Δενδροκηπευτικών	Ε
4	Φυλλοβόλα Καρποφόρα Δένδρα	ΣΤ
5	Ειδική Λαχανοκομία	ΣΤ
6	Αειθαλή Καρποφόρα Δένδρα	Ζ
7	Αμπελουργία και Λοιπά Καρποφόρα Δένδρα & Θάμνοι	Ζ
ΟΜΕ Φυτοπροστασίας		
1	Παραγωγή & Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων ή Δεοντολογία Επαγγέλματος	Δ
2	Ασφάλεια χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων	Ε
3	Ολοκληρωμένη & Βιολογική Μέθοδοι Φυτοπροστασίας	Ε
4	Μέθοδοι Προσδιορισμού Ζωικών Εχθρών	ΣΤ
5	Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων	ΣΤ
6	Παράσιτα Αποθηκών, Απεντομώσεις - Απολυμάνσεις	Ζ
7	Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθογόνων	Ζ

Πίνακας 3. Μαθήματα κατά κατηγορία.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Δ	Ασκ. Πρ.	Ε	Σ	ΦΕ	ΔΜ
Μάθημα Διοίκησης-Οικονομίας-Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών Σπουδών							
1	Αγροτική Πολιτική & Οικονομία	2	1	0	3	7	4
2	Γεωργική Λογιστική & Τεχνικοοικονομική Ανάλυση	2	1	0	3	7	3
3	Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων	2	0	0	2	6	5
4	ΟΔΓΕ	2	1	0	3	7	3
	ΣΥΝΟΛΟ	8	3	0	11	27	15
Μαθήματα Γενικής Υποδομής							
1	Αγρομετεωρολογία	2	1	0	3	7	4
2	Βιομετρία	2	2	0	4	8	6
3	Γενετική	2	0	2	4	8	5
4	Γεωργική Χημεία	2	1	2	5	9	5
5	Η/Υ & Εφαρμογές	2	0	3	5	9	5
6	Μορφολογία Φυτών	2	0	3	5	9	6
7	Οικολογία	2	1	0	3	7	4
8	Φυσιολογία Φυτών	2	0	2	4	8	5

	ΣΥΝΟΛΟ	16	5	12	33	65	40
Μαθήματα Ειδικής Υποδομής							
1	Αρδεύσεις - Στραγγίσεις	2	0	2	4	8	5
2	Βελτίωση Φυτών	2	0	2	4	8	4
3	Γενική Γεωργική Ζωολογία & Εντομολογία	2	0	3	5	9	6
4	Γενική Φυτοπαθολογία	2	0	3	5	9	6
5	Γεωργικά Μηχανήματα	2	0	2	4	8	5
6	Εδαφολογία	2	1	2	5	9	5
7	Επιστημονική Μεθοδολογία & Πειραματισμός	2	0	2	4	8	6
8	Εφαρμογές Πληροφορικής στη Φυτοτεχνία	2	2	0	4	8	4
9	Εφαρμοσμένη Εδαφολογία	2	1	2	5	9	6
10	Ζιζανιολογία	2	0	2	4	8	5
11	Λιπασματολογία & Θρέψη Φυτών	2	0	3	5	9	6
12	Μεταποίηση Αγροτικών Προϊόντων	2	0	2	4	8	5
13	Συστήματα Καλλιέργειας	2	1	1	4	8	5
14	Συστηματική Βοτανική	2	0	2	4	8	5
	ΣΥΝΟΛΟ	28	5	28	61	117	73
Μαθήματα Ειδικότητας							
1	Αγγλική Γεωργική Ορολογία	1	2	0	3	5	5
2	Βιοτεχνολογία	2	1	1	4	8	5
3	Γενική Ανθοκομία & Κηποτεχνία	2	1	2	5	9	5
4	Γενική Λαχανοκομία	2	1	2	5	9	5
5	Καλλιέργεια Δενδροκομικών Φυτών	2	0	3	5	9	5
6	Καλλιέργεια Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας	2	0	3	5	9	6
7	Μάθημα ΟΜΕ (Δ' Εξαμήνου)	2	1	1	4	8	5
8	Μάθημα ΟΜΕ (Ε' Εξαμήνου)	2	0	2	4	8	6
9	Μάθημα ΟΜΕ (Ε' Εξαμήνου)	2	0	2	4	8	6
10	Μάθημα ΟΜΕ (Ζ' Εξαμήνου)	3	0	4	7	13	7
11	Μάθημα ΟΜΕ (Ζ' Εξαμήνου)	3	0	4	7	13	7
12	Μάθημα ΟΜΕ (ΣΤ' Εξαμήνου)	3	0	4	7	13	7
13	Μάθημα ΟΜΕ (ΣΤ' Εξαμήνου)	3	0	4	7	13	7
14	Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα	3	0	2	5	11	6

Πίνακας 4. Συγκεντρωτικός Πίνακας Κατανομής Ωρών Διδασκαλίας, Φόρτου Εργασίας και Διδακτικών Μονάδων ανά Κατηγορία Μαθημάτων.

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	Δ	Ασκ. Πρ.	Ε	Σ	ΦΕ	ΔΜ
1	ΔΟΝΑ	8	3	0	11	27	15
2	ΜΓΥ	16	5	12	33	65	40
3	ΜΕΥ	28	5	28	61	117	73
4	ΜΕ	32	6	34	72	136	82
	Μερικό Σύνολο	84	19	74	177	345	210
5	Πτυχιακή Εργασία	5	0	0	5	15	10
6	Πρακτική Άσκηση	0	0	0	0	35	20
	Γενικό Σύνολο	89	19	74	182	395	240

Αλυσίδες Μαθημάτων

Πολλά μαθήματα είναι κατανεμημένα σε αλυσίδες, χαρακτηριζόμενα ανάλογα με τη θέση τους σε προαπαιτούμενα και εξαρτώμενα. Ο σπουδαστής δεν μπορεί να παρακολουθήσει ένα εξαρτώμενο μάθημα αν δεν προαχθεί επιτυχώς στο προαπαιτούμενο του.

Πίνακας 5. Αλυσίδες Μαθημάτων με Προαπαιτούμενα και Εξαρτώμενα μαθήματα.

α/α	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ*	ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ*
1	Γεωργική Χημεία (Α)	Εδαφολογία (Γ)
2	Μορφολογία Φυτών (Α)	Φυσιολογία Φυτών (Β) και Συστηματική Βοτανική (Γ)
3	Γενετική (Β)	Βελτίωση Φυτών (Ε)
4	Εδαφολογία (Γ)	Εφαρμοσμένη Εδαφολογία (Ζ)
5	Φυσιολογία Φυτών (Β) και Γενετική (Β)	Βιοτεχνολογία (Δ)
Ο.Μ.Ε. Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας		
1	Καλλιέργεια Φ.Μ.Κ. (Β)	Σποροπαραγωγή (Ε), Μποσττανικά και Αρωματικά Φυτά (ΣΤ), Σιτηρά (ΣΤ), Ψυχανθή και Κτηνοτροφικά Φυτά (Ζ), Βιομηχανικά Φυτά & Πατάτα (Ζ)
2	Καλλιέργεια Φ.Μ.Κ. (Β) και Γενική Γεωργική Ζωολογία & Εντομολογία (Γ)	Ειδική Φυτοπροστασία ΦΜΚ (Ε)

	και Γενική Φυτοπαθολογία (Δ)	
3	Καλλιέργεια Φ.Μ.Κ. (Β) και Καλλιέργεια Δενδροκομικών Φυτών (Β)	Τυποποίηση Αγροτικών Προϊόντων (Δ), Δεοντολογία Επαγγέλματος (Δ)
Ο.Μ.Ε. Δενδροκηπευτικών		
1	Καλλιέργεια Δενδροκομικών Φυτών (Β) και Γεν. Γεωργική Ζωολογία & Εντομολογία (Γ) και Γενική Φυτοπαθολογία (Δ)	Ειδική Φυτοπροστασία Δενδροκηπευτικών (Ε)
2	Καλλιέργεια Δενδροκομικών Φυτών (Β) και Γενική Λαχανοκομία (Δ)	Ειδική Λαχανοκομία (ΣΤ)
3	Καλλιέργεια Δενδροκομικών Φυτών (Β)	Παραγωγή Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Ε), Φυλλοβόλα καρποφόρα Δένδρα (ΣΤ), Αειθαλή Καρποφόρα Δένδρα (Ζ), Αμπελουργία και Λοιπά Καρποφόρα Δένδρα και Θάμνοι (Ζ)
Ο.Μ.Ε. Φυτοπροστασίας		
1	Γενική Γεωργική Ζωολογία & Εντομολογία (Γ)	Μέθοδοι Προσδιορισμού Ζωικών Εχθρών (ΣΤ) και Παράσιτα Αποθηκών, Απεντομώσεις, Απολυμάνσεις (Ζ)
2	Γενική Φυτοπαθολογία (Δ)	Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθογόνων (Ζ)
3	Γεν. Γεωργική Ζωολογία & Εντομολογία (Γ) Γενική Φυτοπαθολογία (Δ)	Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων (ΣΤ)
Πρακτική Άσκηση		
1	Όλα τα μαθήματα της ειδικότητας και 118 ώρες	Πρακτική Άσκηση
2	Είτε 142 ώρες ανεξάρτητα από μαθήματα ειδικότητας	Πρακτική Άσκηση
Πτυχιακή Εργασία		
	Βιομετρία (Α) και Επιστημονική Μεθοδολογία & Πειραματισμός (Γ)	Πτυχιακή Εργασία
	<ul style="list-style-type: none"> • Στην παρένθεση το εξάμηνο σπουδών 	

Προαιρετικά Μαθήματα

Πέραν των μαθημάτων και των ωρών διδασκαλίας που παρακολουθεί ο σπουδαστής υποχρεωτικά, είναι υποχρεωτικό για τη λήψη του πτυχίου να παρακολουθήσει συνολικά

τουλάχιστον έξι (6) προαιρετικά μαθήματα και όχι περισσότερα από δύο (2) ανά εξάμηνο σπουδών.

Τα προαιρετικά μαθήματα:

- Δεν έχουν διδακτικές μονάδες και επομένως η βαθμολογία τους δεν συνυπολογίζεται στον τελικό βαθμό του πτυχίου.
- Έχουν μόνον θεωρητική διδασκαλία τουλάχιστον δύο (2) ωρών ανά εβδομάδα, αλλά εάν αποτελούν μαθήματα ενταγμένα στο πρόγραμμα σπουδών ως επιλογής υποχρεωτικά (ΕΥ), ο σπουδαστής που τα δήλωσε ως προαιρετικά (περίπτωση 1 του παρακάτω Πίνακα), δύναται να παρακολουθεί και τις εργαστηριακές τους ασκήσεις, χωρίς να λαμβάνει βαθμό.
- Αναφέρονται στη αναλυτική βεβαίωση σπουδών ως αντικείμενα που παρακολούθησε ο πτυχιούχος κατά την διάρκεια των σπουδών του.

Πίνακας 6. Προαιρετικά μαθήματα Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Λάρισας..

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1	Όλα τα Επιλογής Υποχρεωτικά μαθήματα (ΕΥ) που δεν επέλεξε ο σπουδαστής ως υποχρεωτικά
2	Ξένη γλώσσα (που οργανώνεται από το Κέντρο Ξένων Γλωσσών του Τ.Ε.Ι./Λ)
3	Αγγλικά I
4	Αγγλικά II
5	Αγγλικά III
6	Αγγλικά IV
7	Θερμοκήπια & Λοιπές Γεωργικές Κατασκευές
8	Καλλωπιστικά Φυτά
9	Αρχιτεκτονική Κήπων
10	Γεωργοοικονομοτεχνικές Μελέτες
11	Αγροτικοί Συνεταιρισμοί
12	Αγροτική Ανάπτυξη & Αγροτική Κοινωνιολογία

Μετά το πέρας των επτά (7) εξαμήνων σπουδών στο Τμήμα, ο σπουδαστής πρέπει να ολοκληρώσει την διάρκειας έξι (6) μηνών πρακτική του άσκηση.

Καθολικά σχεδόν εκτιμάται ως ανάγκη ο συνδυασμός της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, με τον χώρο και το αντικείμενο της πρακτικής άσκησης, κατάσταση που θα οδηγήσει στην ουσιαστικοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Η Πρακτική Άσκηση προσαρμόζει τον υποψήφιο επαγγελματικά στις πραγματικές συνθήκες παραγωγής.

Η πρακτική άσκηση συνήθως γίνεται σε διάφορες παραγωγικές μονάδες του ιδιωτικού τομέα σε όλα τα μέρη της Ελλάδος αλλά και του δημόσιου τομέα όπως:

- Καταστήματα γεωργικών φαρμάκων και γενικότερα Γεωργικού εξοπλισμού και υλικών.
- Ενώσεις Γεωργικών συνεταιρισμών, Αγροτική Τράπεζα και τομείς παροχής υπηρεσιών του αγροτικού τομέα.
- Αξιόλογες Γεωργικές εκμεταλλεύσεις όπως πρότυπες καλλιέργειες, θερμοκήπια.
- Γεωργικές βιομηχανίες αξιοποίησης φυτικών προϊόντων.
- Δημόσιες υπηρεσίες του γεωργικού τομέα όπως Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Ερευνητικά Ιδρύματα, Δημοτικά πάρκα, Φυτώρια.
- Ένα μικρός αριθμός σπουδαστών μπορεί να κάνει την πρακτική του άσκηση στα Τ.Ε.Ι. όπως στους χώρους του αγροκτήματος και στα πλαίσια της εκπόνησης ερευνητικών προγραμμάτων στα διάφορα εργαστήρια των Ιδρυμάτων.

Οι χώροι πρακτικής άσκησης όπως και ο τομέας της αυτοαπασχόλησης, είναι πεδία στα οποία στρέφονται οι απόφοιτοι για την επαγγελματική τους απασχόληση.

Τον χώρο πρακτικής άσκησης επιλέγει ο σπουδαστής μετά από συνεννόηση με ειδική **Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης** που ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος. Ο εκπρόσωπος του επαγγελματικού χώρου που αποδέχεται τον σπουδαστή για πρακτική άσκηση συνυπογράφει με τον Προϊστάμενο του Τμήματος και τον σπουδαστή σχετική σύμβαση.

Την πρακτική άσκηση επιβλέπουν οι **Επόπτες Πτυχιακής Εργασίας**, που ορίζονται από το Τμήμα και οι οποίοι προσυπογράφουν τη βαθμολογία για την επίδοση του σπουδαστή κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης με τον εκπρόσωπο του επαγγελματικού χώρου στον οποίο έγινε η πρακτική άσκηση.

Πτυχιακή εργασία

Η πτυχιακή εργασία αποδεικνύει την **ικανότητα του υποψήφιου τεχνολόγου** να παρουσιάσει πλέον αυτόνομα σε συνθήκες παραγωγής έργο συνθετικό, αποτελεσματικό που συμβάλλει στην επίλυση πραγματικού προβλήματος παραγωγής ή στην ανάλυση με επιστημονικά κριτήρια ενός σύνθετου προβλήματος φυτικής παραγωγής. Μπορεί όμως να αποτελεί αποτέλεσμα ερευνητικής εργασίας που εκπονήθηκε στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος.

Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών ανακοινώνει ύστερα από συνεδρίαση του ο Τομέας και ο σπουδαστής επιλέγει το θέμα που τον ενδιαφέρει να εκπονήσει. Για κάθε θέμα πτυχιακής εργασίας ορίζεται **εισηγητής**.

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται ατομικά ή ομαδικά και ανεξάρτητα του τρόπου που εκπονείται κάθε σπουδαστής παρουσιάζει ατομικά μέρος της.

Η πτυχιακή εργασία είναι τουλάχιστον 32 δακτυλογραφημένων σελίδων και σε διάστημα 10 ημερών από τη υποβολή της εργασίας στα μέλη τριμελούς επιτροπής, πραγματοποιείται η δημόσια υποστήριξη της. Η **τριμελής επιτροπή** ορίζεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Τμήματος, μέλος της οποίας είναι ο εισηγητής του θέματος. Η τριμελής επιτροπή βαθμολογεί την πτυχιακή εργασία.

4.2. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης (Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα) λειτουργεί από το 2005 με νέο Πρόγραμμα σπουδών διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης διάρκειας έξι μηνών και **278 Διδακτικών Μονάδων**. Το Πρόγραμμα του Τμήματος είναι παρόμοιο με αυτό του αντίστοιχου Τμήματος του Τ.Ε.Ι. Λάρισας και δίδει την δυνατότητα στο σπουδαστή να επιλέξει, αρχίζοντας από το Δ΄ Εξάμηνο Σπουδών, μία από τις δύο (2) Κατευθύνσεις, 1. της Γεωργίας και 2. των Οπωροκηπευτικών.

Σε σύγκριση με το Πρόγραμμα του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας, περιλαμβάνονται επιπλέον τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα 1. Βιολογική Γεωργία, 2. Βιοχημεία, 3. Βελτίωση και Εκμετάλλευση Εδαφών, αλλά απουσιάζουν (ως υποχρεωτικά) εννέα (9) 1. Βιοτεχνολογία, 2. Ασφάλεια Χρήσης Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 3. Παραγωγή και Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 4. Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθολογών, 5. Μέθοδοι Διάγνωσης Εχθρών, 6. Βιομετρία, 7. Επιστημονική Μεθοδολογία και Πειραματισμός, 8. Οικολογία και 9. Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων.

Τα προαιρετικά μαθήματα του Τμήματος παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.

Πίνακας 7. Προαιρετικά μαθήματα Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1	Αγρομετεωρολογία
2	Ζωοτεχνολογία
3	Γεωργικές Βιομηχανίες
4	Μελισσοκομία
5	Βιολογία Οπωροκηπευτικών
6	Μηχανήματα κα Εξοπλισμός Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών
7	Διαχείριση Υδάτινων Πόρων - Υδρολογία
8	Εφαρμογές Λογισμικού στη Γεωργία

- 9 Σύνταξη Τεχνοοικονομικών Μελετών
- 10 Οπωροφόρα Μικρών Καρπών
- 11 Αγροβιοτεχνολογία
- 12 Αντλητικά Συγκροτήματα για Άρδευση
- 13 Απόδοση κα Οικονομικότητα Γεωργικών Μηχανημάτων
- 14 Αμπελογραφία
- 15 Τεχνολογία Αρωματικών Φυτών
- 16 Αγροτουρισμός

4.3. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας (στη Φλώρινα) λειτουργεί από το 2005 με νέο Πρόγραμμα σπουδών διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης διάρκειας έξι μηνών και **168 Διδακτικών Μονάδων** (δίχως να υπολογίζονται σε αυτές η Πρακτική Άσκηση και η Πτυχιακή Διατριβή). Το Πρόγραμμα του Τμήματος είναι παρόμοιο με αυτό του αντίστοιχου Τμήματος του Τ.Ε.Ι. Λάρισας.

Σε σύγκριση με το Πρόγραμμα του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας, περιλαμβάνεται επιπλέον δύο (2) μαθήματα 1. Βιολογική Γεωργία και 2. Γεωργική Υδραυλική, ενώ απουσιάζουν (ως υποχρεωτικά) οκτώ (8) 1. Βιοτεχνολογία, 2. Ασφάλεια Χρήσης Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 3. Παραγωγή και Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 4. Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθογόνων, 5. Μέθοδοι Διάγνωσης Εχθρών, 6. Επιστημονική Μεθοδολογία και Πειραματισμός, 7. Οικολογία και 8. Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων.

Τα προαιρετικά μαθήματα του Τμήματος παρουσιάζονται στον Πίνακα 8.

Πίνακας 8. Προαιρετικά μαθήματα Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1	Αγγλικά Ι
2	Αγγλικά ΙΙ
3	Ασφάλεια Εργασίας
4	Ζωοτεχνολογία
5	Προγραμματισμός. Η/Υ ΙΙΙ
6	Άνθρωπος και Τρόφιμα
7	Αγωγή Υγείας
8	Οικολογία
9	Μελισσοκομία

- 10 Στοιχεία Διαμόρφωσης Εξωτερικού Χώρου
  - 11 Διαγνωστική Εχθρών και Ασθενειών
  - 12 Μετεωρολογία - Κλιματολογία
  - 13 Γενικό Σχέδιο
  - 14 Τοπογραφία
-

4.4. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου (στην Άρτα) λειτουργεί με Πρόγραμμα σπουδών διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης διάρκειας έξι μηνών και **210 Διδακτικών Μονάδων** (δίχως να υπολογίζονται σε αυτές η Πρακτική Άσκηση και η Πτυχιακή Διατριβή). Το Πρόγραμμα του Τμήματος είναι παρόμοιο με αυτό του αντίστοιχου Τμήματος του Τ.Ε.Ι. Λάρισας.

Σε σύγκριση με το Πρόγραμμα του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας, περιλαμβάνονται επιπλέον έξι (6) υποχρεωτικά μαθήματα 1. Εφαρμοσμένα Μαθηματικά, 2. Φυλλοδιαγνωστική, 3. Βιολογική Γεωργία, 4. Γεωργικές Βιομηχανίες, 5. Κοινή Αγροτική Πολιτική και 6. Αειφορική Παραγωγή, αλλά απουσιάζουν (ως υποχρεωτικά) εννέα (9) 1. Βιοτεχνολογία, 2. Ασφάλεια Χρήσης Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 3. Παραγωγή και Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 4. Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθογόνων, 5. Μέθοδοι Διάγνωσης Εχθρών, 6. Βιομετρία, 7. Επιστημονική Μεθοδολογία και Πειραματισμός, 8. Οικολογία και 9. Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων.

Τα προαιρετικά μαθήματα του Τμήματος παρουσιάζονται στον Πίνακα 9.

Πίνακας 9. Προαιρετικά μαθήματα Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1	Αγγλικά Ι
2	Αγγλικά ΙΙ
3	Μελισσοκομία
4	Οιολογία
5	Αρχές Βιολογίας
6	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

4.5. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Κρήτης

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Κρήτης (στο Ηράκλειο) λειτουργεί με Πρόγραμμα σπουδών διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης διάρκειας έξι μηνών και **173 Διδακτικών Μονάδων** (δίχως να υπολογίζονται σε αυτές η Πρακτική Άσκηση και η Πτυχιακή Διατριβή). Το Πρόγραμμα του Τμήματος είναι παρόμοιο με αυτό του αντίστοιχου Τμήματος του Τ.Ε.Ι. Λάρισας.

Σε σύγκριση με το Πρόγραμμα του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας, περιλαμβάνονται επιπλέον έξι (6) υποχρεωτικά μαθήματα 1. Βιομαθηματικά, 2. Φυσική, 3. Κοινή Αγροτική Πολιτική, 4. Αμπελογραφία, 5. Βιολογική Γεωργία και 6. Γεωργικές Βιομηχανίες, αλλά απουσιάζουν (ως υποχρεωτικά) επτά (7) 1. Βιομετρία, 2. Ασφάλεια Χρήσης Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 3. Παραγωγή και Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 4. Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθογόνων, 5. Μέθοδοι Διάγνωσης Εχθρών, 6. Οικολογία και 7. Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων.

Τα προαιρετικά μαθήματα του Τμήματος παρουσιάζονται στον Πίνακα 10.

Πίνακας 10. Προαιρετικά μαθήματα Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Κρήτης.

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1	Αγροτική Πολιτική
2	Οικονομική - Νομισματική Ένωση
3	Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση
4	Μελισσοκομία
5	Νηματωδολογία
6	Μικροβιολογία Εδάφους
7	Παραγωγή Άνοσου Πολλαπλασιαστικού Υλικού
8	Συσκευασία - Παρουσίαση Προϊόντων
9	Ιστοκαλλιέργεια
10	Ξένη Γλώσσα I
11	Ξένη Γλώσσα II
12	Ξένη Γλώσσα III
13	Ξένη Γλώσσα IV
14	Γεωργικός Πειραματισμός
15	Υποστρώματα - Βελτιωτικά Εδάφους
16	Ήπιες Μορφές Ενέργειας
17	Principles of Ecology
18	Cell Biology
19	Applications of Biotechnology

4.6. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας λειτουργεί με Πρόγραμμα σπουδών διάρκειας οκτώ (8) εξαμήνων, συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης διάρκειας έξι μηνών και **240 Διδακτικών Μονάδων**. Το Πρόγραμμα του Τμήματος είναι παρόμοιο με αυτό του αντίστοιχου Τμήματος του Τ.Ε.Ι. Λάρισας.

Σε σύγκριση με το Πρόγραμμα του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας, περιλαμβάνονται επιπλέον δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα 1. Βιολογική Γεωργία και 2. Γεωργικές Βιομηχανίες, αλλά απουσιάζουν (ως υποχρεωτικά) έξι (6) 1. Ασφάλεια Χρήσης Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 2. Παραγωγή και Διακίνηση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, 3. Μέθοδοι Διάγνωσης Φυτοπαθογόνων, 4. Μέθοδοι Διάγνωσης Εχθρών, 5. Οικολογία και 6. Φυτοπροστατευτική Διαχείριση Θερμοκηπίων.

5. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Στη διάρκεια των σπουδών του ο σπουδαστής έχει την ευκαιρία να φοιτήσει για ορισμένο χρονικό διάστημα και σε άλλο ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο. Αυτή η εμπειρία είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί διευρύνονται οι γνωστικοί ορίζοντες και αναπτύσσονται σχέσεις, χρήσιμες στην εκπαιδευτική και στην επαγγελματική του πορεία. Διευκολύνεται σ' αυτό από τα σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης και από την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων.

Το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) θα συνοδεύει στο εξής κάθε Δίπλωμα των αποφοίτων. Γίνεται σύμφωνα με ένα υπόδειγμα που ανέπτυξαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Αποστολή του είναι να παρέχονται επαρκή και αξιόπιστα στοιχεία για προαγωγή της διεθνούς "διαφάνειας" και για τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε με τρόπο που να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν κρίνεται μ' αυτό η αξία ούτε υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση. Πιο συγκεκριμένα, περιέχει τις παρακάτω πληροφορίες:

- Ταυτότητα κατόχου του Τίτλου Σπουδών,
- Είδος και Επίπεδο Τίτλου Σπουδών,
- Ακριβές Περιεχόμενο, Διαδικασίες, Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα (υποχρεώσεις, μαθήματα, βαθμολόγηση),
- Διασφαλίσεις, Χρησιμότητα και Αξία του Τίτλου.

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος **Lifelong Learning** (Decision No 1720/2006/EC) και ειδικότερα στο υποπρόγραμμα **ERASMUS** το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας έχει αναπτύξει συνεργασία αμοιβαίας ανταλλαγής σπουδαστών με 3 πανεπιστήμια του εξωτερικού: 1. το Agricultural University of Plovdiv στη Βουλγαρία, 2. το Univesidad Politecnica de Valencia στην Ισπανία και 3. το Universite de Franche Comte Besancon στη Γαλλία.

Αντίστοιχα, το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης έχει αναπτύξει συνεργασία αμοιβαίας ανταλλαγής σπουδαστών με 1. το Den Bosch University, School of Horticulture στην Ολλανδία, 2. το Fachhochschule Osnabruck School of Horticulture στη Γερμανία, 3. το School of Hrticulture, University of Essex στο Ηνωμένο Βασίλειο, 4. το Hame polytechnic, Lepaa Institute of Horticulture στη Φιλανδία και 5. το School of Horticulture, University of Almeria στην Ισπανία.

Οι λειτουργικοί στόχοι του προγράμματος Erasmus είναι:

1. να βελτιώσει την ποιότητα και για να αυξήσει τον όγκο των σπουδαστών και την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού σε όλη την Ευρώπη, ώστε να συμβάλει στο επίτευγμα των 3 εκατομμυρίων συμμετεχόντων στη σπουδαστική κινητικότητα στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus και των προγραμμάτων προκατόχων του μέχρι το 2012,
2. να βελτιώσει την ποιότητα και για να αυξήσει τον όγκο της πολύπλευρης συνεργασίας μεταξύ των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην Ευρώπη,
3. να αυξήσει το βαθμό διαφάνειας και συμβατότητας μεταξύ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των επαγγελματικών προσόντων εκπαίδευσης που αποκτώνται στην Ευρώπη,
4. να βελτιώσει την ποιότητα και για να αυξήσει τον όγκο της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των επιχειρήσεων,
5. να διευκολύνει την ανάπτυξη των καινοτόμων πρακτικών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε τριτογενές επίπεδο, καθώς και τη διακίνηση αυτών από μια συμμετέχουσα χώρα σε άλλες,
6. να υποστηρίξει την ανάπτυξη του, βασισμένου στο ICT, καινοτόμου προγράμματος της δια βίου μάθησης, καθώς και όλες τις υπηρεσίες και τις παιδαγωγικές πρακτικές που περιλαμβάνονται σε αυτό.

6. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ (ECTS)

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων (ECTS) είναι ένα σύστημα χορήγησης και μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων, το οποίο ήδη εφαρμόζεται σε ευρεία κλίμακα. Σκοπός του είναι να ενισχύσει και να διευκολύνει τις διαδικασίες ακαδημαϊκής αναγνώρισης μεταξύ των συνεργαζομένων ιδρυμάτων εκπαίδευσης της Ευρώπης. Το ECTS παρέχει ουσιαστικά έναν κώδικα καλής πρακτικής για την οργάνωση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης.

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται το ECTS είναι:

- Να κατανέμονται οι **ακαδημαϊκές μονάδες** στα μαθήματα, έτσι ώστε να εκφράζουν το φόρτο εργασίας του φοιτητή που απαιτείται για να ολοκληρώσει το συγκεκριμένο μάθημα, να προσδιορίζουν την απαιτούμενη ποσότητα εργασίας για να συμπληρωθεί ένα πλήρες ακαδημαϊκό έτος, συμπεριλαμβάνοντας τη διδασκαλία, την πρακτική άσκηση, τα σεμινάρια, την εργασία στο σπίτι, τα εργαστήρια, την απασχόληση στη βιβλιοθήκη και τις εξετάσεις ή άλλους τρόπους αξιολόγησης. Σύμφωνα με τους κανόνες του ECTS, 60 διδακτικές μονάδες αντιπροσωπεύουν το φόρτο εργασίας ενός ακαδημαϊκού έτους, 30 ενός εξαμήνου και 20 ενός τριμήνου. Διδακτικές μονάδες επίσης κατανέμονται στις πρακτικές ασκήσεις και στην προετοιμασία διατριβών με την προϋπόθεση ότι αποτελούν μέρος κανονικών προγραμμάτων σπουδών, τόσο του ιδρύματος υποδοχής, όσο και του ιδρύματος προέλευσης του φοιτητή. Οι διδακτικές μονάδες απονέμονται στους φοιτητές μόνον όταν αυτοί έχουν παρακολουθήσει και εξετασθεί με επιτυχία στα συγκεκριμένα μαθήματα.
- Τα ανώτατα ιδρύματα (πανεπιστήμια και τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα) να παρουσιάζουν ένα πλήρες φάσμα μαθημάτων που προσφέρονται στους επισκέπτες σπουδαστές, αναφέροντας σαφώς τις ακαδημαϊκές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα.
- Να υπογράφεται, πριν από την αναχώρηση του σπουδαστή για το εξωτερικό, επίσημη «Σύμβαση Εκμάθησης» (learning agreement) μεταξύ του πανεπιστημίου προέλευσης, του πανεπιστημίου υποδοχής και του σπουδαστή, η οποία θα περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών του σπουδαστή στο εξωτερικό και θα συνοδεύεται από ένα «πιστοποιητικό βαθμολογίας», το οποίο θα παρουσιάζει τις προηγούμενες ακαδημαϊκές επιδόσεις του σπουδαστή.
- Το **πανεπιστήμιο υποδοχής** να χορηγεί στους σπουδαστές για όλα τα μαθήματα που παρακολούθησαν επιτυχώς στο εξωτερικό, επίσημο «πιστοποιητικό βαθμολογίας» με τους

τίτλους των μαθημάτων και τις μονάδες που αντιστοιχούν στο καθένα.

- Το **πανεπιστήμιο προέλευσης** να αναγνωρίζει τις ακαδημαϊκές μονάδες που έλαβαν οι σπουδαστές από τα ιδρύματα-εταίρους για τα μαθήματα που παρακολούθησαν εκεί, έτσι ώστε να αντικαθιστούν τις μονάδες που θα τους χορηγούνταν από το πανεπιστήμιο προέλευσης σε ισοδύναμη περίοδο σπουδών.

7. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Σύμφωνα με το ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 109 (Υπογραφή: Αθήνα, Φεβρουάριος 1989), τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής των Σχολών Τεχνολογίας Γεωπονίας (ΣΤΕΓ) των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), ορίζονται ως εξής:

Άρθρο 1 – Επαγγελματικά Δικαιώματα

1. Οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής των Σχολών Τεχνολογίας Γεωπονίας (ΣΤΕΓ) των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους ασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες με τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της Τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς της Γεωπονικής Επιστήμης και της διαδικασίας της φυτικής παραγωγής, όπως είναι, η καλλιέργεια φυτικής παραγωγής, η διακίνηση, η εμπορία, η συντήρηση, η τυποποίηση, η διαχείριση γεωργικών προϊόντων, η προστασία της φυτικής παραγωγής, καθώς και η αναπαραγωγή (σποροπαραγωγή φυτώρια).

2. Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν δικαίωμα απασχόλησης είτε ως στελέχη μονάδων, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι σε όλο το φάσμα της φυτικής παραγωγής και την αξιοποίησή της και ειδικότερα στα εξής αντικείμενα και δραστηριότητες:

- Ανάπτυξη και φροντίδα των πάσης φύσεως φυτικών καλλιεργειών. Παραγωγή και εμπορία φυτικού αναπαραγωγικού υλικού.
- Δημιουργία και συντήρηση δενδροστοιχιών, κήπων, πάρκων, φυτωρίων καλλωπιστικών φυτών, θάμνων, δένδρων, πρασίνου οδοποιίας, χλοοταπήτων γηπέδων και άλλων έργων πρασίνου.
- Συγκεντρώσεις φυτικών προϊόντων, που διενεργούνται από συνεταιριστικές οργανώσεις, ιδιώτες, οργανισμούς ή το δημόσιο.
- Συμμετοχή σε διενέργεια μαζικών ψεκασμών, για την καταπολέμηση φυτονόσων, καθώς και συστηματικών απεντομώσεων ή απολυμάνσεων που διενεργούνται από το κράτος ή από οργανισμούς, συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες ή ιδιώτες, στη φυτική παραγωγή ή στους χώρους αποθήκευσής της.
- Εκτιμήσεις και πραγματογνωμοσύνες που διενεργούνται σε πάσης φύσεως ζημιές της φυτικής παραγωγής, στις αλλοιώσεις και την καταλληλότητα των φυτικών προϊόντων που προορίζονται για την διατροφή των ανθρώπων ή ζώων.

- Εμπορία αδρανών υλικών, λιπασμάτων ορμονών, βιολογικών προϊόντων και γεωργικών φαρμάκων για την ανάπτυξη και προστασία των καλλιεργειών και την παραγωγή φυτικών προϊόντων.
- Ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων εμπορίας των ειδών του παραπάνω εδαφίου.
- Εκπόνηση και επίβλεψη ή συμμετοχή στην εκπόνηση γεωργοοικονομικών μελετών για την δημιουργία ή εκσυγχρονισμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων, δηλαδή μελετών για διάφορα γεωργοτεχνικά έργα.
- Πραγματοποίηση επιβλέψεων και επιμετρήσεων της κατασκευής έργων πρασίνου. Κάθε άλλη δραστηριότητα που εμφανίζεται με την εξέλιξη της τεχνολογίας και αποδεδειγμένα καλύπτεται από το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς τους.

3. Μπορούν να συμμετέχουν στη σύνταξη αγροτικών κτηματολογικών, εδαφολογικών, αμπελουργικών και άλλων χαρτών για γεωργική χρήση, με την συνεργασία των κατά περίπτωση αρμοδίων τεχνικών.

4. Οι πτυχιούχοι των αναφερόμενων Τμημάτων μπορούν να εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής και τεχνικής ιεραρχίας της σχετικής με τους τομείς της φυτικής παραγωγής. Επίσης μπορούν να καλύπτουν τις θέσεις υπευθύνων στελεχών που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για τη λειτουργία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων και πιστοποιούν την καταλληλότητα των φυτικών προϊόντων που προορίζονται για την διατροφή ανθρώπων και ζώων.

5. Εγγράφονται στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, για την κατηγορία έργων πρασίνου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

6. Οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και της γεωργικής κατάρτισης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Επίσης μπορούν να απασχοληθούν σαν μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους.

7. Οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω επαγγελματικών δικαιωμάτων.

8. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής, σύμφωνα με το περιεχόμενο σπουδών, μπορούν να δραστηριοποιηθούν σε πολλά επαγγελματικά πεδία. Τα πεδία αυτά ανήκουν στον οικονομικό και κοινωνικό χώρο της υπαίθρου, των γεωργικών δραστηριοτήτων, του φυσικού περιβάλλοντος και φθάνουν μέχρι το χώρο της κατανάλωσης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Με επίκεντρο τον παραγωγό γεωργικών προϊόντων και τη γεωργική παραγωγική διαδικασία, ο χώρος αυτός περιλαμβάνει δραστηριότητες πριν από την παραγωγή, κατά την παραγωγή, παράλληλα με την παραγωγή ή/και συμπληρωματικά προς αυτήν, καθώς και δραστηριότητες μετά την παραγωγή.

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων, αμέσως μετά τη λήψη του πτυχίου, μπορούν να έχουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους για απόκτηση Τίτλου Μεταπτυχιακών Σπουδών ή να επιδιώξουν την άμεση εξεύρεση εργασίας ή την άμεση αυτοαπασχόλησή τους. Εάν επιλέξουν την εξεύρεση εργασίας, έχουν να ακολουθήσουν κατ' αρχήν τη σχέση εξαρτημένης εργασίας, δηλαδή την πρόσληψή τους σε δημόσιες αρχές ή υπηρεσίες, επιχειρήσεις, οργανισμούς, οργανώσεις, συλλόγους ή σωματεία. Σε αυτή την περίπτωση, η απασχόλησή τους μπορεί να είναι εποχιακή ή μόνιμη. Μπορούν όμως να επιλέξουν την αυτοαπασχόληση, δηλαδή στην έναρξη επαγγέλματος για παροχή υπηρεσιών ή ανάληψη έργων (εργολαβίες). Μπορούν ακόμη να ιδρύσουν δική τους επιχείρηση σε αντικείμενα που σχετίζονται με τον πρωτογενή, το δευτερογενή ή τον τριτογενή τομέα της γεωργίας και γενικότερα με ό,τι έχει ως βάση τις γεωργικές δραστηριότητες, ή αντικείμενα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες και τα προϊόντα τους ή με την αγροτική ύπαιθρο.

Εάν ο απόφοιτος εντοπίσει έγκαιρα τα επαγγελματικά πεδία που θα δραστηριοποιηθεί, μπορεί να προετοιμασθεί κατάλληλα, αποκτώντας τις γνώσεις και τις ικανότητες που θα του είναι πιο χρήσιμες. Με ένα συνδυασμό μαθημάτων επιλογής, εκπαιδευτικών επισκέψεων, εργασιών, πρόσθετων μαθημάτων και πτυχιακής διατριβής, συνεργασιών με καθηγητές, με εξωτερικούς συνεργάτες και επισκέπτες, αποκτά τη δυνατότητα να διαμορφώσει τη δέσμη γνώσεων, ικανοτήτων αλλά και σχέσεων που θα χρειασθεί περισσότερο για να επιτύχει τον επαγγελματικό του στόχο. Αυτή η δέσμη μπορεί να συμπληρωθεί και να διευρυνθεί κατάλληλα με προσεκτική επιλογή της δραστηριότητας και του φορέα στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση.

Ανάμεσα στα πιθανά επαγγελματικά πεδία απασχόλησης των αποφοίτων των Τμημάτων, πολλά καθορίζονται ακριβώς από επίσημες κατοχυρώσεις (Προεδρικά Διατάγματα, Αποφάσεις Υπουργών), ενώ υπάρχουν και ορισμένα τα πεδία για τα οποία δεν υπάρχουν αντίστοιχες κατοχυρώσεις. Η σύνδεση των Τμημάτων με την αγορά και την κοινωνία βοηθά στη διαρκή αναπροσαρμογή της εκπαίδευσης, στην κατάλληλη επαγγελματική προετοιμασία των αποφοίτων και στην πιο αποτελεσματική δραστηριοποίησή τους, σε επιχειρήσεις, οργανισμούς, υπηρεσίες που σχετίζονται με τον αγροτικό χώρο, τις δραστηριότητες, τους πόρους και τα

προϊόντα του. Η προσφορά υπηρεσιών στους φορείς αυτούς μπορεί να έχει τη μορφή μεταφοράς ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτομιών, ενημέρωσης και παροχής συμβουλών σε θέματα υψηλής σπουδαιότητας για τις εκμεταλλεύσεις, τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς του αγροτικού χώρου, τους καταναλωτές. Περισσότερα αναφέρονται στο κεφάλαιο των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής (σελίδα 33).

8.1. Εργασία στον ευρύτερο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής μπορούν να επιδιώξουν την πρόσληψή τους σε αρχές ή υπηρεσίες του δημοσίου, όπως το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (www.minagric.gr), οι Διευθύνσεις Αγροτικής ή Γεωργικής Ανάπτυξης κάθε περιφέρειας και κάθε Νομού, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το Υπουργείο Ανάπτυξης (www.ypan.gr) και οι υπηρεσίες του σε κάθε Νομό, όπως και τα Κέντρα Υποδοχής Επενδύτων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων έργων (www.minenv.gr) με τις υπηρεσίες που λειτουργούν σε επίπεδο Νομού, καθώς και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (www.ypepth.gr), όπου μπορούν να εργασθούν ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ακόμη, μπορούν να επιδιώξουν πρόσληψη σε οργανισμούς που εποπτεύουν τα τέσσερα προαναφερθέντα Υπουργεία ή σε εταιρίες και οργανισμούς που έχουν ιδρυθεί από συμπράξεις μεταξύ φορέων του δημοσίου και μη δημόσιου τομέα.

Η πρόσληψη μπορεί να γίνεται με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή τακτικών υπαλλήλων και, τουλάχιστον κατά την ισχύουσα νομοθεσία, γίνεται με προκήρυξη γραπτού διαγωνισμού από το Α.Σ.Ε.Π. (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού). Στην προκήρυξη καθορίζονται τα προσόντα και τα κριτήρια διορισμού. Για τις θέσεις λειτουργών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εκτός από το βαθμό του γραπτού διαγωνισμού, συνεκτιμούνται ο βαθμός πτυχίου, ο μεταπτυχιακός τίτλος και η εκπαιδευτική προϋπηρεσία ως αναπληρωτή ή ωρομίσθιου (κλάδος Π18, www.asep.gr). Στις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προβλέπεται επίσης, η πρόσληψη με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, έως ενός έτους, για λόγους πρακτικής άσκησης Τεχνολόγων Γεωπονίας, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη προκήρυξη (αριθ. πρωτ. 332672/23-12-2005, ΥΠ.Α.Α.Τ., www.minagric.gr). Επίσης, είναι δυνατόν να γίνουν προσλήψεις και σε θέσεις εποχιακού χαρακτήρα με συμβάσεις έργου.

Σε πολλές περιπτώσεις διορισμών, τα πιστοποιητικά Πληροφορικής ή η γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών θεωρούνται πρόσθετο προσόν. Με το Π.Δ. 44/ 9-3-2005 (ΦΕΚ 63Α), για τους πτυχιούχους που, μαζί με το πτυχίο, προσκομίζουν αναλυτική βαθμολογία από τέσσερα μαθήματα πληροφορικής ή Η/Υ, υποχρεωτικά ή κατ' επιλογήν, αυτό αποτελεί στοιχείο διαπίστωσης της (επάρκειας) γνώσης χειρισμού Η/Υ, όπως ακριβώς συμβαίνει με τα αντίστοιχα πιστοποιητικά.

Πολλοί οργανισμοί που εποπτεύονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή από άλλα Υπουργεία, είτε φορείς που ιδρύονται από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους αποφοίτους. Η σπουδαιότητα αυτή βασίζεται, είτε στο ότι μπορεί να προσληφθούν, είτε ακόμη γιατί αναπτύσσουν δραστηριότητες συγγενείς ή συμπληρωματικές προς τα επαγγελματικά ενδιαφέροντά τους, όπως οι φορείς διαχείρισης αναπτυξιακών προγραμμάτων, οι φορείς διαχείρισης και ελέγχου επιδοτήσεων, τα

κέντρα ενημέρωσης. Ορισμένοι τέτοιοι οργανισμοί αναφέρονται στη συνέχεια:

- Αναπτυξιακές Εταιρείες σε κάθε Νομό (πρόσβαση από www.ypes.gr ή άμεσα από την ιστοσελίδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων)
- Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Διευθύνσεις Αγροτικής ή Γεωργικής Ανάπτυξης κάθε Διοικητικής Περιφέρειας ή κάθε Νομού (πρόσβαση από www.minagric.gr ή άμεσα από την ιστοσελίδα των Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων)
- Διοικητικές Περιφέρειες (πρόσβαση από www.ypes.gr)
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (www.statistics.gr)
- Εθνική Επιτροπή Γάλακτος Ελλάδας (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.) (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (www.esyd.gr)
- Ελληνικός Οργανισμός Γάλακτος (ΕΛ.Ο.Γ.) (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) (πρόσβαση από www.ypan.gr)
- Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) (www.elot.gr)
- Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (Ι.Γ.Ε.) (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (πρόσβαση από www.ypes.gr ή άμεσα)
- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι) (πρόσβαση από www.ypes.gr)
- Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης & Απασχόλησης (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.) "ΔΗΜΗΤΡΑ" (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) (www.elga.gr)
- Οργανισμός Πιστοποίησης & Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.) (www.agrocert.gr)
- Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) (πρόσβαση από www.minagric.gr).

Πολλά θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Οργανισμοί και Ιδρύματα, προκηρύσσουν θέσεις απευθυνόμενοι πλέον στο σύνολο των ευρωπαϊών πολιτών, ανεξαρτήτως καταγωγής ή υπηκοότητας. Τα κριτήρια πρόσληψης περιλαμβάνουν μόνο τα προσόντα που απαιτούνται για την κάθε θέση, με πρώτο προσόν τη γνώση μιας ή περισσότερων γλωσσών της Ε.Ε. (www.europa.eu.int). Το ίδιο ισχύει και για πολλούς διεθνείς οργανισμούς που προκηρύσσουν θέσεις απευθυνόμενοι στους πολίτες όλων των χωρών (www.oecd.org, www.fao.org).

Επιθεωρητές, Εμπειρογνώμονες -Ελεγκτές Ο. Π. Ε. ΓΕ. Π. (AGRO CERT)

Από το νόμο 2637/1998 (ΦΕΚ200Α) καθορίζεται η κατάρτιση μητρώων Επιθεωρητών, Εμπειρογνομόνων και Ελεγκτών στον Οργανισμό Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών

Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.). Σε κανένα από τα μητρώα αυτά δε γίνονται δεκτοί οι απόφοιτοι των Τμημάτων, παρόλο που διδάσκονται σχετικά μαθήματα.

Επιθεωρητές είναι αυτοί που προβαίνουν σε συστηματική και ανεξάρτητη αξιολόγηση για να προσδιορίσουν εάν γεωργικές δραστηριότητες και τα συνδεδεμένα με αυτές αποτελέσματα συμμορφώνονται με κανονισμούς, πρότυπα, προδιαγραφές, συστήματα παραγωγής ή συστήματα αγρο-περιβαλλοντικής διαχείρισης ή ότι διαδικασίες, υπηρεσίες, διεργασίες, εκμεταλλεύσεις τηρούν υφιστάμενες υποχρεώσεις ή κανόνες σύμφωνα με τα εδάφια α και β της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.2637/98. Προβαίνουν επίσης σε κάθε αναγκαία δευτεροβάθμια επιθεώρηση επίβλεψης ή/και εποπτείας.

Εμπειρογνώμονες είναι αυτοί που παρέχουν εξειδικευμένη, επιστημονική και τεχνική υποστήριξη καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες στη διενέργεια ελέγχων, επιθεωρήσεων και γενικά στις διαδικασίες πιστοποίησης.

Οι **Ελεγκτές** αξιολογούν τη συμμόρφωση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ.3 του άρθρου 31 του ν.2637/98, και ασκούν έλεγχο (όπως ορίζεται στην παρ.8 του ίδιου άρθρου) των αγροτικών προϊόντων που παράγονται, σύμφωνα με κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή σύμφωνα με άλλα διεθνή ή εθνικά προαιρετικά πρότυπα και προδιαγραφές. Επίσης, ελέγχουν την επισήμανσή τους και προβαίνουν στις αναγκαίες δειγματοληψίες.

Σύμβουλοι-Επιθεωρητές συστημάτων ποιότητας ή ελεγκτές

Πολλοί ιδιωτικοί φορείς πιστοποίησης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας για υπηρεσίες, γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, προσλαμβάνουν, είτε εποχιακά είτε σε μόνιμη βάση, πτυχιούχους που τους απασχολούν σε διάφορες θέσεις. Ποιο συνηθισμένη είναι η απασχόλησή τους, στην αρχή τουλάχιστον, στην ανάπτυξη ενός συστήματος ποιότητας και στην άσκηση ελέγχων. Πολλοί μάλιστα διαπιστευμένοι φορείς πιστοποίησης, συνήθως σε συνεργασία με άλλους Οργανισμούς ή Ινστιτούτα, πραγματοποιούν εκπαιδεύσεις ενδιαφερομένων να γίνουν επιθεωρητές συγκεκριμένων συστημάτων ποιότητας ή ελεγκτές. Το πιστοποιητικό που αποκτάται από την εκπαίδευση, το αναγνωρίζουν πολλοί ιδιωτικοί φορείς που δεν είναι υποχρεωμένοι να τηρούν διατάξεις οι οποίες αποκλείουν κατηγορίες πτυχιούχων, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα, με τον Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.

Στελέχη των επιχειρήσεων εμπορίας γεωργικών εφοδίων

Στα γεωργικά εφόδια συμπεριλαμβάνονται το πολλαπλασιαστικό υλικό φυτικής παραγωγής, το αναπαραγωγικό υλικό της ζωικής παραγωγής, τα λιπάσματα, οι ζωοτροφές, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τα κτηνιατρικά φάρμακα, τα μηχανήματα, οι κατασκευές, οι συσκευές και τα εργαλεία, τα υλικά θερμοκηπίων, τα μέσα και υλικά συσκευασίας, καθώς και ό,τι άλλο χρησιμοποιείται στις γεωργικές και εμπορικές επιχειρήσεις. Πολλοί επιχειρηματίες ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν την άδεια που δικαιούνται οι απόφοιτοι, καθώς και για να

προσφέρουν οι απόφοιτοι τις υπηρεσίες τους, ως υπάλληλοι στην επιχείρηση ή ως συντάξιοι. Ακόμη όμως και στις περιπτώσεις που δε δικαιούνται άδεια, θα μπορούσαν οι απόφοιτοι να αποτελέσουν πολύτιμους συνεργάτες ή στελέχη των επιχειρήσεων εμπορίας, με την ευρεία δέσμη γνώσεων σε θέματα παραγωγής, φυτοπροστασίας, εμπορίας, οικονομικών, γεωργοτεχνικών (οι απόφοιτοι των Τμημάτων αποκλείονται από τον τομέα της εμπορίας κτηνιατρικών φαρμάκων).

Στελέχη επιχειρήσεων εμπορίας γεωργικών προϊόντων

Οι εξελίξεις στις γεωργικές αγορές επιβάλλουν την καλύτερη οργάνωση και αποτελεσματικότερη λειτουργία των γεωργικών και εμπορικών επιχειρήσεων. Πολλές εμπορικές και εξαγωγικές ευκαιρίες χάνονται, επειδή τα συστήματα συγκέντρωσης και διανομής των ελληνικών επιχειρήσεων δε μπορούν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις των πελατών. Τα συστήματα αυτά χρειάζονται καλύτερη οργάνωση και αυτό μπορεί να γίνει με στελέχη εξειδικευμένα - πτυχιούχους με μια ευρεία δέσμη ικανοτήτων - που είναι κατάλληλα να διαχειρισθούν πλήθος παραγόντων, δραστηριοτήτων και λειτουργιών, ξεκινώντας από την πρωτογενή παραγωγή και φθάνοντας μέχρι την τελική διάθεση των προϊόντων. Υπάρχουν, λοιπόν, πολλά περιθώρια για επαγγελματική σταδιοδρομία των αποφοίτων σε θέσεις που δεν είναι κατοχυρωμένες με άλλα κανονιστικά πλαίσια και δεν είναι η καλύτερη λύση να καλυφθούν από άλλους λιγότερο ειδικούς. Υπηρεσίες που καλούνται να προσφέρουν οι απόφοιτοι είναι η οργάνωση της πρωτογενούς παραγωγής, η σύναψη συμβάσεων με αγρότες, η παρακολούθηση της γεωργικής παραγωγής, η ενημέρωση των γεωργών, η τήρηση αρχείων προμηθευτών-γεωργών, η εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, η συγκέντρωση των γεωργικών προϊόντων, ο ποιοτικός έλεγχος, η μεταφορά, η αποθήκευση. Η θέση επίσης του υπεύθυνου στη διαλογή, ταξινόμηση και συσκευασία μη μεταποιημένων προϊόντων, είναι θέση μη κατοχυρωμένη, όπου μπορούν οι απόφοιτοι να απασχοληθούν, αναλαμβάνοντας ευθύνες υπευθύνου παραγωγής.

Στελέχη ή συνεργάτες αναπτυξιακών εταιρειών ή γραφείων μελετών

Σε κάθε Νομό, λειτουργούν μια ή περισσότερες Αναπτυξιακές Εταιρείες που ιδρύονται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Επαγγελματικούς φορείς και Συνεταιρισμούς. Στις Εταιρείες αυτές προσλαμβάνονται απόφοιτοι των Τμημάτων, ορισμένες φορές μετά από την πρακτική άσκηση. Το ίδιο συμβαίνει και με πολλές ιδιωτικές εταιρείες ερευνών, μελετών και αναπτυξιακών προγραμμάτων. Συνεργαζόμενοι ή εντασσόμενοι σε τέτοιες εταιρείες που έχουν στελέχη με δικαίωμα σύνταξης σχεδίων βελτίωσης ή μελετών, οι απόφοιτοι μπορούν να ξεπεράσουν τον αποκλεισμό τους από τις διατάξεις που ισχύουν.

Καταπολέμηση τρωκτικών και εντόμων

Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (Αριθ. 152347/3807/ 29 -5- 1991/ ΦΕΚ 309B) θεσπίζεται ειδική άδεια «περί καταπολέμησης εντόμων ή τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους», για τις επιχειρήσεις που συγκροτούν συνεργεία εφαρμογής καταπολεμήσεως εντόμων ή τρωκτικών. Η άδεια αυτή εκδίδεται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτών του Υπουργείου Γεωργίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και ανανεώνεται κάθε 5 χρόνια, εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες χορηγήθηκε. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της εν λόγω άδειας είναι ο ενδιαφερόμενος να είναι ή να απασχολεί με υπαλληλική σχέση έναν από τους επιστήμονες που ορίζει το Β.Δ. 364/67 άρθρο 4, (Ιατρό, Γεωπόνο Ανώτατης Σχολής, Φαρμακοποιό, Χημικό). Ο επιστήμονας αυτός είναι υπεύθυνος για την αποτελεσματική και χωρίς επιπτώσεις στην υγεία, καταπολέμηση, αφού υποχρεώνεται να επιβλέπει την εφαρμογή της.

Τοπικά κέντρα αγροτικής ανάπτυξης

Με το Νόμο 3399/17-10-2005 (ΦΕΚ 255Α), στην έδρα κάθε Νομού της χώρας, συνιστάται Τοπικό Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης, επιπέδου Τμήματος. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με την πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να συνιστώνται, στον ίδιο νομό, και άλλα τοπικά κέντρα Αγροτικής Ανάπτυξης. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζεται η έδρα των άλλων Τοπικών κέντρων, η τοπική αρμοδιότητά τους, η οργάνωση και λειτουργία τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Όλα τα Κέντρα υπάγονται στη Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που προβλέπεται από τα άρθρα 1 και 6 του Π.Δ. 398/1990 (ΦΕΚ 159 Α). Τα Τοπικά Κέντρα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι αρμόδια για 1. την τεχνολογική και τεχνική βοήθεια των αγροτών αναφορικά με τις νέες τεχνικές καλλιέργειας, νέες καλλιέργειες ή εκτροφές και νέες μεθόδους διαχείρισης των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, 2. την υποστήριξη των αγροτών στη διάθεση της παραγωγής με τη συνεχή πληροφόρηση για τη διεθνή και εγχώρια ζήτηση, καθώς και για τη δημιουργία ομαδικών ή μεμονωμένων αγορών και συστημάτων διαχείρισής τους, 3. τη συνεχή ενημέρωση των αγροτών για την εφαρμοζόμενη αγροτική πολιτική, το νομοθετικό πλαίσιο και τα αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και τη δυναμική εξέλιξης του αγροτικού τομέα σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο, 4. την καθοδήγηση των αγροτών σε θέματα ποιότητας, μεθόδων καλλιέργειας, κόστους παραγωγής και ανταγωνιστικότητας, 5. την υποστήριξη των αγροτών για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και για τις εφαρμογές τους στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ιδίως σε θέματα βελτίωσης φυτών και ζώων, 6. την πληροφόρηση και την υποστήριξη των αγροτών σε θέματα ποιότητας εδάφους των αγροτικών γαιών, καθώς και την παροχή συμβουλών οικονομικοτεχνικού χαρακτήρα σε θέματα αγοράς και μίσθωσης αγροτικών γαιών, 7. την υποστήριξη των αγροτών σε θέματα διατήρησης και βελτίωσης των φυσικών πόρων και

ιδιαίτερα των υδατικών πόρων, καθώς και της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Σύστημα παροχής συμβουλών – Πιστοποιημένοι Σύμβουλοι/ Συνεργάτες

Με το Νόμο (3399/17-10-2005, άρθρο 8) και με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) 1782/2003, δημιουργείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σύστημα παροχής συμβουλών σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις, με σκοπό την υποβοήθηση των αγροτών τουλάχιστον στις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που αναφέρονται στην πολλαπλή συμμόρφωση (Κοινή Υπουργική Απόφαση 324032/24-12-2004). Η προσχώρηση των αγροτών στο πιο πάνω σύστημα είναι εθελοντική. Προτεραιότητα υπαγωγής έχουν εκείνοι που λαμβάνουν κάθε χρόνο από την Ευρωπαϊκή Ένωση ενισχύσεις μεγαλύτερες από 15.000 Ευρώ. Το σύστημα παροχής συμβουλών στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις χρηματοδοτείται, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, από πόρους που εξοικονομούνται από τις μειώσεις των ενισχύσεων οι οποίες είναι μεγαλύτερες από 5.000 Ευρώ. Οι πόροι αυτοί (της διαφοροποίησης) διατίθενται για μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, μεταξύ των οποίων και το σύστημα παροχής συμβουλών.

Σύμφωνα με Κοινή Υπουργική Απόφαση που υπογράφηκε πρόσφατα, το σύστημα αυτό περιλαμβάνει τους Πιστοποιημένους Αγροτικούς Συμβούλους (ή Γεωργικούς) και τους Συνεργάτες Γεωργικών Συμβούλων. Πιστοποιημένοι σύμβουλοι μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις ή ΝΠΙΔ που δεν ανήκει στο δημόσιο τομέα και αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις. Ένα φυσικό πρόσωπο πιστοποιείται ως σύμβουλος όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- είναι (ΠΕ) Γεωπόνος, Κτηνίατρος, Δασολόγος,
- διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό και τα απαραίτητα μέσα (επαγγελματική στέγη, Η/Υ, σύστημα αρχειοθέτησης, λογισμικό, δικτυακή σύνδεση),
- έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος από το ΓΕΩΤ.Ε.Ε.,
- κατέχει βεβαίωση επάρκειας που χορηγείται από το ΓΕΩΤ.Ε.Ε., έπειτα από επιτυχή παρακολούθηση σχετικού προγράμματος επιμόρφωσης,
- έχει επαγγελματική εμπειρία δύο ετών σε σχετικό τομέα,
- δεν εργάζεται στο δημόσιο ή σε οργανισμούς που εποπτεύονται από το δημόσιο,
- δεν ασκεί εμπορία γεωργικών εφοδίων και δεν εργάζεται σε αντίστοιχες επιχειρήσεις,
- δεν είναι καθηγητής πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι., ούτε ελεγκτής συμβούλων.

Ανάλογες είναι και οι προϋποθέσεις για τις επιχειρήσεις, τα ΝΠΙΔ και τους συνεταιρισμούς που είναι υποχρεωτικό να απασχολούν δύο τουλάχιστον πιστοποιημένους συμβούλους. Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής αποκλείονται, όπως και οι άλλοι απόφοιτοι των Τ.Ε.Ι., παρόλο που από το Δεκέμβριο 2005 μέχρι σήμερα, έγιναν προσπάθειες των Διευθυντών των Σχολών Τεχνολογίας Γεωπονίας, να αρθεί η διάταξη αυτή.

Συντάκτες σχεδίων βελτίωσης, τεχνικοοικονομικών και λοιπών μελετών

Με την κοινή Υπουργική Απόφαση 637/2-11-2005 (ΦΕΚ 1507B) καθορίζεται ότι τα σχέδια βελτίωσης και οι μελέτες συντάσσονται από γεωπόνους τακτικά μέλη του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., μετά από διαδικασία διαπίστευσης. Η διαπίστευση και η εγγραφή σε ειδικό μητρώο γίνεται από το ΓΕΩΤ.Ε.Ε., με συγκεκριμένα κριτήρια. Επομένως, οι απόφοιτοι των Τμημάτων αποκλείονται από αυτόν τον τομέα.

8.2. Αυτοαπασχόληση και επιχειρηματικότητα

Εκπαιδευτές ενηλίκων ΙΕΚ, ΚΕΚ, ΟΓΕΕΚΑ, Ινστ. δια Βίου Κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση αναπτύσσεται διαρκώς και αποτελεί ένα σημαντικό πεδίο απασχόλησης. Όσοι έχουν τις προϋποθέσεις και ενδιαφέρονται να διδάξουν σε πιστοποιημένους φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι υποχρεωμένοι να ενταχθούν σε επίσημο Μητρώο Εκπαιδευτών που συγκροτείται σύμφωνα με το Σύστημα Πιστοποίησης Εκπαιδευτών Ενηλίκων (www.ekepis.gr). Το σύστημα αυτό είναι μια ολοκληρωμένη διαδικασία που περιλαμβάνει τα απαραίτητα βήματα για να γίνει πιστοποίηση των εκπαιδευτών. Αρμόδιος φορέας είναι το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης (ΕΚΕΠΙΣ), ενώ το Σύστημα Πιστοποίησης αποτυπώνεται αναλυτικά στη με αριθμό 113172/17-11-2005 Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Όσοι εντάσσονται στο Μητρώο Εκπαιδευτών Ενηλίκων του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ, έχουν ορισμένα πλεονεκτήματα όπως:

- Έχουν δικαίωμα να απασχολούνται στα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα κατάρτισης με την ιδιότητα του εκπαιδευτή, αφού η ένταξη στα Μητρώα του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ αποτελεί προϋπόθεση για την ανάληψη διδακτικού έργου,
- Εντάσσονται σε έναν ευρύτερο κοινό χώρο του ανθρώπινου δυναμικού που δραστηριοποιείται στο πεδίο της δια βίου κατάρτισης,
- Αποκτούν δυνατότητα πρόσβασης σε έναν ευρύ κύκλο δράσης, πληροφόρησης και επικοινωνίας, αφού τα Μητρώα Εκπαιδευτών λειτουργούν και ως εργαλείο δικτύωσης,
- Αποκτούν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν πιστοποιημένα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτών και να εμπλουτίσουν τις παιδαγωγικές τους γνώσεις και δεξιότητες,
- Αποκτούν τη δυνατότητα να πιστοποιηθούν ως εκπαιδευτές ενηλίκων.

Η πιστοποίηση των εκπαιδευτών ενηλίκων μάλιστα συνιστά την πρώτη ολοκληρωμένη και θεσμοθετημένη εφαρμογή διαδικασίας πιστοποίησης προσόντων στη χώρα. Το Εισαγωγικό Μητρώο Εκπαιδευτών Ενηλίκων είναι ο κατάλογος στον οποίο εγγράφονται όσοι εκπαιδευτές πληρούν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα (σπουδές), καθώς και την επαγγελματική και διδακτική εμπειρία, όπου και εφόσον απαιτείται. Σε αυτό, αποτυπώνονται τα στοιχεία των εκπαιδευτών ως προς τα τυπικά τους προσόντα, την επαγγελματική τους εμπειρία αντιστοιχισμένη σε ομάδες επαγγελμάτων, σύμφωνα με το ισχύον Εθνικό Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, καθώς και τη διδακτική τους εμπειρία. Το Εισαγωγικό Μητρώο απαρτίζεται από τέσσερα Υπομητρώα:

- Γενικό Υπομητρώο Εκπαιδευτών Ενηλίκων,
- Υπομητρώο Εκπαιδευτών Πληροφορικής και Βασικών Δεξιοτήτων Πληροφορικής,
- Υπομητρώο Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης Α.Ε. (Ι.Ε.Κ. -Κ.Ε.Κ.),
- Υπομητρώο Εκπαιδευτών Ο.Γ.Ε.Ε.ΚΑ. «Δήμητρα»,

- Υπομητρώο Εκπαιδευτών Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών,
- Υπομητρώο Εκπαιδευτών Εκπαιδευτών.

Κάθε Υπομητρώο καλύπτει ένα συγκεκριμένο πεδίο επαγγελματικής κατάρτισης και οι προϋποθέσεις για να ενταχθεί κάποιος εξειδικεύονται ανά Υπομητρώο. Έτσι, διασφαλίζεται ότι οι εκπαιδευτές που εντάσσονται σε αυτό, διαθέτουν τα εξειδικευμένα προσόντα που απαιτούνται για την απασχόλησή τους στο συγκεκριμένο πεδίο. Ένας εκπαιδευτής μπορεί να υπαχθεί σε περισσότερα από ένα μητρώα, εφόσον πληροί τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

Επιχείρηση εμπορίας γεωργικών ειδών και εφοδίων

Μια τέτοια επιχείρηση μπορεί να λειτουργεί στις αγροτικές ή στις αστικές περιοχές και να συμπεριλαμβάνει παραγωγή, εισαγωγές, εξαγωγές, χονδρική ή λιανική μεταπώληση, ανασυσκευασία και τυποποίηση. Αντικείμενα της εμπορίας μπορεί να είναι το πολλαπλασιαστικό υλικό φυτικής παραγωγής, τα ανθοκομικά φυτά, τα λιπάσματα, οι ζωοτροφές, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τα μηχανήματα, οι κατασκευές, οι συσκευές και τα εργαλεία, τα υλικά θερμοκηπίων, τα μέσα και υλικά συσκευασίας και γενικά ό,τι χρησιμοποιείται στις γεωργικές, δασοκομικές, αλιευτικές και εμπορικές επιχειρήσεις.

Επιχείρηση εμπορίας γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων

Μια τέτοια επιχείρηση εμπορίας προϊόντων φυτικής, ζωικής, δασικής, αλιευτικής προέλευσης μπορεί επίσης να λειτουργεί στις αγροτικές ή στις αστικές περιοχές. Συμπεριλαμβάνει μια ή περισσότερες λειτουργίες, όπως συγκέντρωση, διανομή, πρώτη, δεύτερη, τρίτη μεταποίηση, μεταπώληση (χωρική, χονδρική, λιανική), τυποποίηση, συσκευασία και απευθύνεται στην ελληνική αγορά ή σε αγορές του εξωτερικού.

Επιχείρηση παραγωγής γεωργικών προϊόντων -τροφίμων

Η επιχείρηση μπορεί να παράγει φυτικά, ζωικά, δασικά, αλιευτικά προϊόντα (πρωτογενή ή μεταποιημένα). Η επιχείρηση συμπληρώνει περισσότερες προϋποθέσεις επιτυχίας, όταν είναι διαφορετική από των απλών γεωργών, με περισσότερα καινοτόμα στοιχεία και με διαρκείς αναπροσαρμογές, σύμφωνα με τις εξελίξεις στις αγορές, στηριζόμενη στις γνωστικές ικανότητες του δημιουργικού (πτυχιούχου) επιχειρηματία. Ιδιαίτερο επιχειρηματικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι «καθετοποιημένες μορφές» που ο ίδιος ο παραγωγός μεταποιεί, συσκευάζει και πωλεί, χονδρικά ή λιανικά, προϊόντα υψηλής ποιότητας, με ειδικό χαρακτήρα (βιολογικά, ασφαλή, ΠΟΠ, ΠΓΕ, παραδοσιακά, επώνυμα).

Γραφείο παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις

Το γραφείο μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε αγρότες, επιχειρηματίες, συνεταιρισμούς, δημόσιες αρχές και να έχει την έδρα του στις αγροτικές ή στις αστικές περιοχές. Τέτοιες

υπηρεσίες είναι η σύνταξη επενδυτικών σχεδίων, η παροχή επιχειρηματικών, χρηματοδοτικών, ασφαλιστικών ή γεωργικών συμβουλών, η τήρηση λογιστικών βιβλίων, η προετοιμασία φακέλων για πρόωρη συνταξιοδότηση και για προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, η ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, οι μελέτες παρκοτεχνίας, η άσκηση διαχειριστικών και ποιοτικών ελέγχων και επιθεωρήσεων και οι δραστηριότητες προβολής προϊόντων και περιοχών.

Επιχείρηση παροχής υπηρεσιών

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες που συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με τον αγρο-τουρισμό. Οι καλές προοπτικές ανάπτυξης του αγρο-τουρισμού στην Ελλάδα, προσφέρουν ένα σημαντικό πεδίο επιχειρηματικής δραστηριοποίησης.

9. ΑΜΟΙΒΕΣ

Οι αμοιβές, για όσους προσλαμβάνονται στο δημόσιο, είναι καθορισμένες, ακολουθώντας το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων. Αλλάζουν κάθε χρόνο, είτε με τιμαριθμική αναπροσαρμογή, είτε με πρόσθετες αυξήσεις ή επιδόματα, κατά περίπτωση διαφορετικά. Επιδόματα οικογενειακά, ειδικών συνθηκών, ανθυγιεινά, υπερωρίες, κλπ., ενώ προβλέπονται αποζημιώσεις για μετακινήσεις ή συμμετοχή σε διάφορα όργανα και επιτροπές.

Οι αμοιβές όσων απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα ακολουθούν κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, όπως συμβαίνει με τους συνεταιρισμούς, είτε μπορεί να γίνεται ειδική ατομική συμφωνία, με συγκεκριμένους όρους, ανάλογα με τις συνθήκες εργασίας, τα προσόντα, και την απόδοση του εργαζόμενου. Η συλλογική σύμβαση εργασίας όλων των Τεχνολόγων Γεωπονίας βρίσκεται, κατά την περίοδο αυτή, σε διαδικασία μεσολάβησης (Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας) επειδή δεν επιτεύχθηκε συμφωνία με τους εκπρόσωπους των εργοδοτών που είναι ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών, η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, ο Σύνδεσμος Βιοτεχνών και Εμπόρων και η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου. Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία, κάτι που είναι πολύ δύσκολο, θα ισχύσει η νέα σύμβαση την οποία μπορούν να βρουν οι ενδιαφερόμενοι, στην ιστοσελίδα της Σχολής. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με την τελευταία συλλογική σύμβαση που δεν ισχύει πλέον, προβλέπονταν ελάχιστη αμοιβή την 1-1-2000 για τον νεοπροσλαμβανόμενο απόφοιτο 567,30 € στην οποία προστίθενται όλες, οι μέχρι σήμερα, τιμαριθμικές αναπροσαρμογές και τα σχετικά επιδόματα συνθηκών, θέσης, οικογενειακά, ετών προϋπηρεσίας, κ.ά.

Οι αμοιβές των αποφοίτων που παρέχουν υπηρεσίες ως επαγγελματίες ή αναλαμβάνουν έργα από το δημόσιο (συνεργάτες, σύμβουλοι, αξιολογητές, ελεγκτές, εργολήπτες, κ.ά.), καθορίζονται από τους όρους της προκήρυξης ή μπορεί να είναι αντικείμενο διαγωνισμού (π.χ. οικονομικότερη προσφορά) ή ακόμη αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Σε άλλες περιπτώσεις, όπως μελετητών, αξιολογητών, συμβούλων, οι αμοιβές μπορεί να καθορίζονται από ειδικές κανονιστικές διατάξεις (π.χ. υπουργικές αποφάσεις) ή να είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή ακόμη να είναι προμήθεια, ως ποσοστό μιας χρηματοδότησης ή ως ποσοστό ύψους πωλήσεων ή κύκλου εργασιών.

**Σύμβαση εργασίας μεταξύ της ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.) και της ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΝΩΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ (ΠΑΣΕΓΕΣ)
ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΙ Α.Σ.Ο. - Δ.Α. 9/2000**

(Π.Κ.Υ.Ε. 3/3-4-2000)

Σήμερα στις 22 Μαρτίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:30 μεσημβρινή, στα επί της οδού Πλατείας Βικτωρίας αριθ. 7, Αθήνα, γραφεία του ΟΜΕΔ, ο επιλεγείς με κλήρωση, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 4 του Ν. 1876/1990 και τον Κανονισμό Καταστάσεως Μεσολαβητών - Διαιτητών, Διαιτητής Ιωάννης Θ. Μαντούβαλος, μετά από πρόσκληση σύμφωνα με τον νόμο, εξέτασα την υπόθεση των πιο κάτω αναφερομένων διαδίκων μερών, για την επίλυση της συλλογικής διαφοράς εργασίας, που δημιουργήθηκε μεταξύ αφενός της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.)», που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα και αφετέρου της εργοδοτικής οργάνωσης που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ (ΠΑΣΕΓΕΣ)».

Η διαφορά αφορά τη σύναψη ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής σύμβασης εργασίας ή την έκδοση διαιτητικής απόφασης που θα ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας των τεχνολόγων γεωπονίας, που απασχολούνται στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις κάθε βαθμού, όλης της χώρας, που εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Κατά τη συζήτηση παρέστη από μεν την εργατική πλευρά με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.)», ο νόμιμα εξουσιοδοτημένος, με το από 10-3-2000 έγγραφο του ως άνω σωματείου, κ. Ηλίας Νέλλας του Νικολάου, Ταμίας του ΔΣ της Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ., από δε την εργοδοτική πλευρά με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ (ΠΑΣΕΓΕΣ)», οι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι με το υπ' αριθμ. 265/29-9-1999 Πρακτικό του ΔΣ, κ.κ. Α. Μητροπούλου, Νομική Σύμβουλος και Φ. Λίτσος και Μ. Βουμβουλάκης, μέλη του ΔΣ της ΠΑΣΕΓΕΣ.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των παρισταμένων μερών ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν δεκτοί. Ο Διαιτητής σύμφωνα με:

- α) Τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 1876/1990.
- β) Την με αριθμ. πρωτ. 06/2-3-2000 αίτηση για προσφυγή στην Διαιτησία που υπεβλήθη στον ΟΜΕΔ από την «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.)», μετά την εκ μέρους της εμπρόθεσμη αποδοχή της υπ' αριθμ. πρωτ. 189/15-2-2000 πρότασης του Μεσολαβητή κ.Λάμπρου Σέμπου για επίλυση της συλλογικής διαφοράς και τη μη αποδοχή της εν λόγω πρότασης εκ μέρους των ως άνω εργοδοτικών οργανώσεων.
- γ) Την υπ' αριθμ. πρωτ. 386/20-3-2000 πρόσκληση ακρόασης των μερών με σκοπό την έκδοση Διαιτητικής Απόφασης. Και

ΑΦΟΥ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΟΥ

- α) Τις απόψεις των εν διενέξει μερών, όπως προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου που σχηματίστηκε κατά τη διαδικασία μεσολάβησης.
- β) Την υπ' αριθμ. πρωτ. 189/15-2-2000 πρόταση του Μεσολαβητού, που επιδόθηκε νόμιμα προς τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- γ) Τα αιτήματα που διατυπώνονται στην υπ' αριθμ. 1980/130M/17-12-1999 αίτηση του σωματείου «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.)» για έναρξη των διαδικασιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας που υπέβαλε προς τον ΟΜΕΔ..
- δ) Τη σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1876/90 δυνατότητα υπογραφής ομοιοεπαγγελματικής ΣΣΕ από τη συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων και την ΠΑΣΕΓΕΣ, υφισταμένης της κλαδικής ΣΣΕ των εργαζομένων στην Α.Σ.Ο.
- ε) Την από 24-9-1998 ΣΣΕ που ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας των γεωτεχνικών που απασχολούνται στις Α.Σ.Ο. κάθε βαθμού, την οποία ΣΣΕ από εργοδοτικής πλευράς υπογράφει η ΠΑΣΕΓΕΣ και στην οποία ΣΣΕ υπάγονταν μέχρι το 1998 και οι τεχνολόγοι (απόφοιτοι ΤΕΙ) γεωπονίας.
- στ) Την από 14-10-1999 ΣΣΕ που ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας των γεωτεχνικών που απασχολούνται στις Α.Σ.Ο. κάθε βαθμού την οποία ΣΣΕ από εργοδοτικής πλευράς υπογράφει η ΠΑΣΕΓΕΣ και στην οποία δεν υπάγονται πλέον και οι τεχνολόγοι (απόφοιτοι Τ.Ε.Ι.) γεωπονίας.
- ζ) Την από 22-7-1990 ΣΣΕ για τους όρους αμοιβής και εργασίας όλων των εργαζομένων στις Α.Σ.Ο. όλης της χώρας, την οποία ΣΣΕ από εργοδοτικής πλευράς υπογράφει η ΠΑΣΕΓΕΣ.
- η) Το ότι τα προβαλλόμενα αιτήματα από τη συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, για αποζημίωση στις μετακινήσεις εκτός έδρας, για επίδομα ανθυγιεινής εργασίας και για επίδομα υπευθυνότητας, είναι αιτήματα που ρυθμιζόνταν με τον ίδιο ή παρεμφερή τρόπο στη ΣΣΕ των γεωτεχνικών του 1998 που υπάγονταν οι εργαζόμενοι της παρούσας αλλά και στην ΣΣΕ των γεωτεχνικών του 1999 που δεν υπάγονται.
- θ) Την γενικότερη οικονομική συγκυρία στην χώρα, που αφενός μεν επιβάλλει την στοιχειώδη προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων από τον πληθωρισμό, αφετέρου δεν επιτρέπει την πλήρη και άμεση ικανοποίηση των οικονομικών και θεσμικών αιτημάτων που έθεσε η εργατική πλευρά.
- ι) Τα υποβληθέντα από τα ενδιαφερόμενα μέρη έγγραφα, καθώς και τα εκτεθέντα επιχειρήματα που αφορούν την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, την απώλεια του εισοδήματος των εργαζομένων κατά τον χρόνο που πέρασε μετά την επισήμως ανακοινωθείσα αύξηση του πληθωρισμού κατά το έτος 1999, την πορεία του δείκτη τιμών καταναλωτή του έτους 2000, τις

επιδιώξεις της μακροοικονομικής πολιτικής για το 2000 στον τομέα του πληθωρισμού, αλλά και τις εκτιμήσεις των Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών (ΟΟΣΑ) για τις εθνικές επιδόσεις στον τομέα του πληθωρισμού κατά τη διάρκεια του 2000.

ια) Το γεγονός ότι η παρούσα απόφαση θα ισχύσει από την επομένη της υποβολής της αίτησης για μεσολάβηση στον ΟΜΕΔ (άρθρο 16 παρ. 3 του Ν. 1876/1990), δηλ. από 18-12-1999.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΚΑΤΩΤΕΡΩ

Άρθρο 1

Στις διατάξεις της παρούσας, υπάγονται όλοι οι τεχνολόγοι γεωπονίας, απόφοιτοι της τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης, που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας στις Α.Σ.Ο. κάθε βαθμού, όλης της χώρας.

Άρθρο 2

α) Τα κατώτερα των βασικών μηνιαίων μισθών των εργαζομένων που υπάγονται στην παρούσα, καθορίζονται από 18-12-1999 ως εξής:

Πίνακας 11. Πίνακας αμοιβών από 18 Δεκεμβρίου 1999.

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	Αμοιβές	
	Δραχμές	ΕΥΡΩ
0-1	199.800	586.35
2	207.600	609.24
3	207.600	609.24
4	211.700	621.28
5	211.700	621.28
6	216.700	635.95
7	218.000	639.77
8	220.700	647.69
9	220.700	647.69
10	226.700	665.30
11	226.700	665.30
12	232.200	681.44
13	232.200	681.44

14	236.300	693.47
15	236.300	693.47
16	241.100	707.56
17	241.100	707.56
18	245.300	719.88
19	247.500	726.34
20	249.900	733.38
21	249.900	733.38
22	255.000	748.35
23	255.000	748.35
24	259.000	760.09
25	261.200	766.54
26	261.800	768.31
27	261.800	768.31
28	264.600	776.52
29	264.600	776.52
30	267.600	785.33
31	267.600	785.33
32	271.000	795.30
33	271.000	795.30

β) Σε περίπτωση που ο εργαζόμενος έχει επαρκή γνώση μιας ξένης γλώσσας, οι ως άνω βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται κατά 5%.

γ) Τα κατώτερα όρια των ημερομισθίων των τεχνολόγων γεωπόνων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που υπάγονται στην παρούσα καθορίζονται στο 1/10 του ισχύοντος μισθολογικού κλιμακίου της ως άνω κλίμακας.

Άρθρο 3

Επίδομα πολυετίας

Στους βασικούς μισθούς χορηγείται επίδομα πολυετίας (χρονοεπίδομα), που καθορίζεται ως εξής: Με τη συμπλήρωση τριών (3) χρόνων πραγματικής υπηρεσίας 5% στο βασικό μισθό, το

οποίο προσαυξάνεται με 1,2% για κάθε χρόνο πραγματικής υπηρεσίας και μέχρι τη συμπλήρωση των 28 χρόνων υπηρεσίας.

Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται κατά ανώτατο όριο σε ποσοστό 3%.

Άρθρο 4

Επίδομα σπουδών

Στους πτυχιούχους Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΚΑΤΕΕ-ΤΕΙ) ημεδαπής ή αναγνωρισμένα ισότιμων σχολών της αλλοδαπής, χορηγείται επίδομα σε ποσοστό 5% επί του βασικού μισθού, για κάθε ευδόκιμο έτος σπουδών, με ελάχιστο συνολικό επίδομα 15% επί του βασικού μισθού.

Στους κατέχοντες μεταπτυχιακά διπλώματα χορηγείται επίδομα 5% επί του βασικού μισθού για κάθε ευδόκιμο χρόνο μεταπτυχιακών σπουδών. Ανώτερο όριο για το MASTER δύο (2) χρόνια και για το Διδακτορικό Δίπλωμα τρία (3) χρόνια.

Άρθρο 5

Επίδομα Γάμου - Τέκνων

Στους παραπάνω βασικούς μισθούς χορηγείται επίδομα γάμου 10% και επίδομα τέκνων 5% για καθένα από τα δύο πρώτα δύο παιδιά, 7% για το τρίτο παιδί, 10% για το τέταρτο και 15% για καθένα από πέντε παιδιά και πάνω.

Το επίδομα τέκνων χορηγείται και στα δύο φύλα μέχρι τη συμπλήρωση των 22 ετών, εφόσον δεν εργάζονται και είναι άγαμα.

Και για τα δύο φύλα το επίδομα τέκνων θα δίνεται μέχρι τα 25 χρόνια συμπληρωμένα, εφόσον σπουδάζουν σε Ανώτατες και Ανώτερες σχολές ή άλλες ισότιμες Σχολές αυτών ημεδαπής ή αλλοδαπής και μέχρις ηλικίας 28 ετών, εφόσον παρακολουθούν μεταπτυχιακές σπουδές στην ημεδαπή ή αλλοδαπή.

Επίσης, στην περίπτωση που συνεχίζουν μεταγυμνασιακές σπουδές σε αναγνωρισμένες από το Κράτος Ανώτερες Ιδιωτικές Σχολές, εφόσον η φοίτηση σ' αυτές παρέχει δικαίωμα αναβολής κατάταξης στο στράτευμα.

Το παραπάνω επίδομα τέκνων χορηγείται και στα δύο φύλα απεριόριστα σε χρόνο, εφόσον είναι αποδεδειγμένα απόλυτα ανίκανα για οποιαδήποτε εργασία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους Κανονισμούς του Ι.Κ.Α., στερούνται δικών τους προσόδων για τη συντήρησή τους και η διατροφή τους βαρύνει το μισθωτό. Τα πιο πάνω δύο επιδόματα δικαιούνται και τα δύο φύλα, χωρίς κανένα περιορισμό.

Άρθρο 6

Επίδομα ανθυγιεινής εργασίας

Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας σε ποσοστό 10% που υπολογίζεται πάνω στους βασικούς μισθούς και ημερομίσθια, όπως καθορίζονται στην παράγραφο 3 σε όλους τους εργαζομένους, που εργάζονται κάτω από τις εξής συνθήκες:

A. Σε αποθήκες και πρατήρια γεωργικών φαρμάκων, ψυκτικούς θαλάμους, στάβλους, σφαγεία και αλλαντοποιεία.

B. Σε εγκαταστάσεις παρασκευής ή ανάμιξης ή ανασυσκευασίας ή αποθήκευσης γεωργικών φαρμάκων και ζωοτροφών.

Γ. Σε παρασκευή ή εφαρμογή ψεκαστικών υλικών, όπως και σε εργασία μέσα σε περιοχές ραδιενέργειας ψεκασμών ή πειραματισμού φυτοφαρμάκων.

Δ. Σε απολυμάνσεις ή απεντομώσεις χώρων.

E. Σε βιομηχανίες επεξεργασίας, μεταποίησης, τυποποίησης της φυτικής και ζωικής παραγωγής στα παρακάτω εργοστάσια:

- Κονσερβοποιεία, βιομηχανίες κατάψυξης, εκκοκκιστήρια, επεξεργασίας γάλακτος, καπνεργοστάσια, ξηραντήρια αραβοσίτου, πυρηνελαιουργεία και σπορelaiουργεία, εργοστάσια επεξεργασίας δασικών προϊόντων και

- Παρόμοια εργαστήρια για πειραματικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Στ. Σε χημικά εργαστήρια.

Z. Σε αποθήκες λιπασμάτων.

H. Σε οινοποιεία.

Θ. Σε σταφιδο-εργοστάσια.

Θα. Σε κέντρα σποροπαραγωγής.

I. Σε κέντρα συγκέντρωσης και φορτοεκφόρτωσης δημητριακών και όσες εργασίες θεωρούνται ανθυγιεινές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Το επίδομα αυτό δεν επαυξάνεται σε όσους απασχολούνται ταυτόχρονα σε δύο ή περισσότερους ανθυγιεινούς χώρους.

Άρθρο 7

Επίδομα Ισολογισμού

Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις δύνανται να χορηγούν επίδομα Ισολογισμού στους Τεχνολόγους Γεωπόνους που έχουν συμπληρώσει ένα χρόνο υπηρεσίας στην Οργάνωση, ίσο τουλάχιστον προς τις αποδοχές ενός δεκαπενθημέρου και όχι κάτω από 30.000 δρχ. Σε όσους δεν έχουν συμπληρώσει ένα χρόνο υπηρεσίας την 31 Δεκεμβρίου, χορηγείται αναλογικό

κλάσμα με το χρόνο υπηρεσίας τους. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται το πρώτο τετράμηνο κάθε χρόνου.

Άρθρο 8

Εκτός έδρας εργασία

Οι Τεχνολόγοι Γεωπόνοι, που εργάζονται στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, όταν εξέρχονται εκτός έδρας τους για εκτέλεση υπηρεσίας της Οργάνωσης και κατόπιν εντολής αυτής, δικαιούνται οδοιπορικών εξόδων και ημερήσιας αποζημίωσης ίσης προς το 1/25 του μισθού τους (βασικού και υποχρεωτικών προσαυξήσεων και επιδομάτων), μετά τη διανυκτέρευση εκτός έδρας.

Η ημερήσια αυτή αποζημίωση σε καμία περίπτωση δεν υπολείπεται των 15.000 δρχ. την ημέρα, εφόσον οι εργαζόμενοι διανυκτερεύουν εκτός.

Σε περίπτωση μη διανυκτέρευσης εκτός έδρας δικαιούνται οδοιπορικών εξόδων και του μισού της αποζημίωσης, εφόσον ο Τεχνολόγος Γεωπόνος μετέβη σε περιοχή άλλου Δήμου ή Κοινότητας και κάλυψε κατά τη μετακίνησή του τουλάχιστον 30 χλμ. Συνολικά από την έδρα του για εργασία διάρκειας τουλάχιστον 4 ωρών (συνυπολογιζόμενου του χρόνου μετάβασης και επιστροφής).

Άρθρο 9

Άδεια γάμου, μητρότητας - τοκετού, γονική μέριμνα

A. Η άδεια γάμου καθορίζεται σε 5 εργάσιμες ημέρες με πλήρεις αποδοχές.

B. Για τις μητέρες υπαλλήλους καθορίζεται μειωμένο ωράριο εργασίας κατά 2 ώρες την ημέρα τα 3 πρώτα χρόνια και κατά 1 ώρα την ημέρα τον 4ο χρόνο ηλικίας του παιδιού.

Για τις μητέρες με δύο (2) συμπεριλαμβανομένων και πλέον παιδιά, καθορίζονται 2 ώρες απουσίας την ημέρα για τον 4ο χρόνο ηλικίας του παιδιού.

Γ. Η συνολική διάρκεια της άδειας τοκετού ορίζεται στους τέσσερις (4) μήνες συνολικά, από τους οποίους οι δύο (2) χορηγούνται υποχρεωτικά πριν από την πιθανή ημερομηνία του τοκετού και οι υπόλοιποι δύο (2) μετά τον τοκετό.

Δ. Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις υποχρεούνται να καταβάλλουν στις υπαλλήλους τους, που βρίσκονται σε άδεια τοκετού τη διαφορά μεταξύ του καταβαλλόμενου από τον Ασφαλιστικό Φορέα ποσού και των αποδοχών τους, ολόκληρο δε το ποσό των αποδοχών του μέχρι και τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος της άδειας, που προβλέπει η σύμβαση αυτή.

E. Χορηγείται γονική άδεια στην εργαζόμενη σύζυγο ή στον σύζυγο μέχρι και ένα (1) χρόνο χωρίς αποδοχές, εφόσον έχουν παιδιά, που παρουσιάζουν σοβαρή πνευματική ή σωματική

αναπηρία διαπιστωμένη από την υγειονομική επιτροπή του ΙΚΑ. Κατά τη διάρκεια της παραπάνω άδειας όλες οι ασφαλιστικές εισφορές καλύπτονται από τον εργοδότη.

Άρθρο 10

Συνδικαλιστική άδεια - Εκπαιδευτική άδεια

A. Σ' αυτούς που κάνουν χρήση συνδικαλιστικών αδειών, που προβλέπονται από το Ν. 1264/82, χορηγούνται πλήρεις αποδοχές.

B. Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις χορηγούν στους Τεχνολόγους Γεωπόνους, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου, το οποίο δύναται να κρίνει κατά περίπτωση, εκπαιδευτική άδεια για μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής άδειας ο υπάλληλος καλύπτεται ασφαλιστικά από την Α.Σ.Ο. και του καταβάλλονται πλήρεις αποδοχές ή και μεγαλύτερες αν αυτό είναι αναγκαίο.

Ο υπάλληλος υποχρεώνονται μετά από την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου, να εργαστεί στην Α.Σ.Ο. τουλάχιστον για πέντε (5) χρόνια. Σε περίπτωση, που ο εργαζόμενος δεν τηρήσει τον παραπάνω όρο υποχρεούται να επιστρέψει, άλλως η Α.Σ.Ο. να εισπράξει το συνολικό ποσό των παραπάνω αποδοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

Εάν οι σπουδές, του εργαζόμενου δεν είναι επιτυχείς η ΑΣΟ έχει δικαίωμα ανάκλησης της εκπαιδευτικής άδειας.

Άρθρο 11

Συμπληρωματική Ετήσια κανονική άδεια

Οι Α.Σ.Ο. χορηγούν στους Τεχνολόγους Γεωπόνους που έχουν συμπληρώσει υπηρεσία, ή και προϋπηρεσία δέκα πέντε (15) ετών, άδεια τριών (3) εργασίμων ημερών επί πλέον της νόμιμης, αν εργάζονται πενθήμερο και τεσσάρων (4) εργασίμων ημερών αν εργάζονται εξαήμερο.

Ως προϋπηρεσία για την εφαρμογή της προηγούμενης διάταξης θεωρείται αυτή, που διανύθηκε σε οποιοδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Άρθρο 12

Προϋπηρεσία

A. Σαν χρόνος προϋπηρεσίας για την εφαρμογή της παρούσας, θεωρείται το σύνολο της απασχόλησης με σχέση εξαρτημένης εργασίας με την ιδιότητα του τεχνολόγου Γεωπόνου στον αυτό ή σε άλλο εργοδότη (Δημόσιο Ν.Π.Ι.Δ., Ο.Τ.Α., φυσικά πρόσωπα) εφόσον προκύπτει από τα στοιχεία του Ι.Κ.Α., ή άλλου ταμείου που ήταν ασφαλισμένος.

Επίσης αναγνωρίζεται σαν χρόνος υπηρεσίας η απασχόληση του εργαζομένου σε αυτοτελές επάγγελμα από τον χρόνο απόκτησης του πτυχίου, που θα αποδεικνύεται με βεβαίωση του αρμόδιου Οικονομικού Εφόρου ή του αρμόδιου Επιμελητηρίου ή της αρμόδιας Προξενικής Αρχής της αλλοδαπής, προκειμένου για εργασία στην αλλοδαπή.

Β. Ο υπάλληλος, που κρίθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Οργάνωσής του στάσιμος, ο χρόνος της στασιμότητάς του δεν θεωρείται σαν χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για τέσσερα (4) συνεχή χρόνια. Η διάταξη αυτή δεν επηρεάζει τα συντάξιμα χρόνια.

Επίσης, αναγνωρίζεται σαν χρόνος προϋπηρεσίας και ο χρόνος φυλακής και εξορίας, που πραγματοποιήθηκε για πολιτικούς λόγους και έχει αρμοδίως αναγνωρισθεί.

Άρθρο 13

Αναγνώριση Στρατιωτικής Θητείας

Αναγνωρίζεται σαν χρόνος πραγματικής υπηρεσίας η στρατιωτική θητεία, που υπηρέτησε ο μισθωτός (κληρωτή ή εφεδρική) ανεξάρτητα αν έγινε πριν ή μετά η πρόσληψή τους σε Συνεταιριστική Οργάνωση, ακόμα ανεξάρτητα αν εργαζόταν οπουδήποτε αλλού.

Άρθρο 14

Άδεια για Σπουδές

Χορηγείται πρόσθετη άδεια στους εργαζόμενους Τεχνολόγους Γεωπόνους στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, δέκα τεσσάρων (14) ημερών συνεχών ή διακεκομμένων, με αποδοχές για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις.

Η άδεια χορηγείται για φοίτηση μέχρι 6 χρόνια για την απόκτηση του πτυχίου και επί πλέον μέχρι 3 χρόνια για μεταπτυχιακές σπουδές.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή σε περιπτώσεις εξετάσεων για την απόκτηση πτυχίου της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας.

Άρθρο 15

Επίδομα θέσης

Χορηγείται επίδομα θέσης στις παρακάτω περιπτώσεις και για όσο χρόνο ασκούνται τα αντίστοιχα καθήκοντα, ως εξής:

- α) Γενικός Διευθυντής 30%.
- β) Αναπληρωτής Γενικού Διευθυντού 25%.
- γ) Διευθυντής 20%.
- δ) Υποδιευθυντής ή Αναπληρωτής Διευθυντή 15%.

ε) Προϊστάμενος 10%.

στ) Αναπληρωτής Προϊσταμένου 5%.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου δύνανται οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις να χορηγούν επίδομα 10.000 δρχ. σε όσους ασκούν καθήκοντα υπεύθυνου εργοστασίου, πρατηρίου, εργαστηρίου, φυτωρίου, συσκευαστηρίου ή τυποποιητηρίου, ψυγείου, κέντρου διανομής γεωργικών εφοδίων, γραφείου μελετών. Τα άνω καθήκοντα υπευθύνου θα πρέπει να έχουν ορισθεί στον συγκεκριμένο εργαζόμενο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 16

Ειδική άδεια για την άσκηση των καθηκόντων των Αιρετών Οργάνων των Ο.Τ.Α.

Στους Προέδρους Κοινοτήτων, τους Δημάρχους και Αντιδημάρχους Δήμων, Νομάρχες, Προέδρους Νομαρχιακών Επιτροπών και Προέδρους Νομαρχιακών Συμβουλίων χορηγείται άδεια 52 ημερών το χρόνο χωρίς αποδοχές προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των καθηκόντων που απορρέουν από το κοινωνικό αυτό αξίωμα. Η άδεια χορηγείται με πλήρη κάλυψη (εργοδοτικές εισφορές εργαζομένου) από τον εργοδότη.

Άρθρο 17

Καταναλωτικά δάνεια

Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις δύνανται να χορηγούν καταναλωτικά δάνεια στο ύψος των ακαθαρίστων αποδοχών ενός μήνα και που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 200.000 δρχ. (5869,41 €)

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του δανείου είναι να υπηρετεί ο εργαζόμενος τουλάχιστον ένα (1) χρόνο στην Οργάνωση.

Το δάνειο εξοφλείται σε έντοκες δόσεις (νόμιμος τόκος) με διάρκεια που δεν υπερβαίνει το έτος.

Άρθρο 18

Αποζημίωση εξερχόμενων από την Υπηρεσία

Α. Οι εργαζόμενοι του κλάδου, που προβλέπει η παρούσα σύμβαση, εφόσον συμπληρώσουν τριακονταετή (30) συντάξιμη υπηρεσία και ηλικία 55 ετών μπορούν να αποχωρήσουν από την Υπηρεσία τους λαμβάνοντας στην περίπτωση αυτή το 75% της από το Ν. 2112/1920 οριζόμενης αποζημίωσης, για την περίπτωση απροειδοποίητου καταγγελίας της συμβάσεως

εργασίας.

Β. Επίσης την αποζημίωση αυτή (75% Ν. 2112/1920) δικαιούνται και οι έγγαμες γυναίκες με ανήλικο παιδί, που συνταξιοδοτούνται από το ΤΑΥΣΟ.

Γ. Η αυτή, όπως παραπάνω αποζημίωση (75% Ν. 2112/1920) καταβάλλεται και στους αποχωρούντες από την Υπηρεσία υπαλλήλους λόγω συμπλήρωσεως του ορίου ηλικίας τους, που έχει ορισθεί το 65ο και πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς τους.

Άρθρο 19

Τριακονταπενταετία

Οι Τεχνολόγοι Γεωπόνοι που εργάζονται στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις απολύονται αυτοδίκαια αμέσως μόλις συμπληρώσουν τριακονταπενταετή (35) πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία.

Τρεις μήνες τουλάχιστον πριν από τη συμπλήρωση των 35 ετών πραγματικής υπηρεσίας του υπαλλήλου, εκδίδεται και κοινοποιείται σ' αυτόν από την αγροτική συνεταιριστική Οργάνωση έγγραφο με το οποίο βεβαιώνεται ο πραγματικός χρόνος υπηρεσίας που συμπληρώνει ο υπάλληλος με τη λήξη του τριμήνου αυτού. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος αμφισβητεί τη βεβαιούμενη με το πιο πάνω έγγραφο πραγματική υπηρεσία μπορεί για την άρση της αμφισβήτησης αυτής, να καταθέσει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση του εγγράφου αίτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εκδίδει υποχρεωτικά εντός διμήνου σχετική πράξη του με την οποία καθορίζεται η συνολική πραγματική υπηρεσία του υπαλλήλου.

Για τις λοιπές περιπτώσεις πραγματικής υπηρεσίας η προθεσμία του δεκαημέρου αρχίζει από την ημέρα αυτοδίκαιης λύσης της υπαλληλικής σχέσης. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται το 75% της αποζημίωσης του Ν. 2112/ 1920, όπως ισχύει σήμερα.

Άρθρο 20

Αποζημίωση Ν. 2112/1920

Σε περίπτωση συνταξιοδότησης του μισθωτού λόγω αναπηρίας σωματικής ή πνευματικής σε ποσοστό 67% που αυτή είναι διαπιστωμένη από την Υγειονομική Υπηρεσία του ΙΚΑ χορηγείται το 100% της αποζημίωσης του Ν. 2112/1920, όπως ισχύει σήμερα.

Επίσης το 100% της αποζημίωσης του Ν. 2112/1920 χορηγείται υποχρεωτικά σε περίπτωση θανάτου του μισθωτού στους κληρονόμους του.

Για τον υπολογισμό της αποζημίωσης του Ν. 2112/1920 θα λαμβάνεται υπ' όψη η προϋπηρεσία του μισθωτού και σαν εκτάκτου (συνεχής) που διανύθηκε με σύμβαση ορισμένου ή αορίστου χρόνου στην ίδια Οργάνωση.

Άρθρο 21

Γενικές Ρυθμίσεις

A. Οι Τεχνολόγοι Γεωπόνοι που μετακινούνται με δικά τους μέσα, δικαιούνται χιλιομετρικής αποζημιώσεως ίσης προς το 20% της εκάστοτε τιμής βενζίνης SUPER.

B. Τυχόν ανώτερες από την παρούσα καθοριζόμενες αποδοχές ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας που προβλέπονται από το Νόμο, Διατάγματα, Υπουργικές Αποφάσεις, Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ή Δ.Α. εσωτερικούς κανονισμούς ή από ατομικές συμβάσεις εργασίας δεν θίγονται από τις διατάξεις της παρούσας Δ.Α.

Άρθρο 22

Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από 18-12-1999, ήτοι από της επομένης της υποβολής της αίτησης για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης (αριθμ. πρωτ. 130/17-12-1999) σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 3 του Ν. 1876/1990.

10. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

10.1. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Ελλάδα

- **Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**

Σχολή Γεωπονίας

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ στους τομείς:

- α) Αγροτικής Οικονομίας
- β) Γενετικής Βελτίωσης Φυτών, Αγροκομίας και Ζιζανιολογίας
- γ) Γεωργικής Μηχανικής και Υδατικών Πόρων
- δ) Εδαφολογίας και Διαχείρισης Εδαφικών πόρων
- ε) Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής
- στ) Επιστήμης Οπωροκηπευτικών
- η) Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων
- θ) Επιστήμης Φυτοπροστασίας
- ι) Αειφορικής Γεωργικής Ανάπτυξης
- ία) Οικολογίας και Αειφορικής Διαχείρισης Οικοσυστημάτων
- ιβ) Οινολογίας-Αμπελουργίας.

II. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Ο κύκλος σπουδών του Π.Μ.Σ. Γεωπονίας, που οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης διαρκεί κατ' ελάχιστον τρία (3) εξάμηνα. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος είναι έξι (6) εξάμηνα. Η διάρκεια σπουδών του Π.Μ.Σ. Γεωπονίας, που οδηγεί σε Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) είναι τουλάχιστον έξι (6) εξάμηνα. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος είναι δέκα (10) εξάμηνα.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Το πρόγραμμα μπορούν να παρακολουθήσουν Πτυχιούχοι του Τμήματος Γεωπονίας ή συναφών τμημάτων ημεδαπού ή αλλοδαπού Ιδρύματος.

Η επιλογή τους γίνεται με γραπτές εξετάσεις στα παρακάτω κατά ειδίκευση μαθήματα καθώς επίσης και στην Αγγλική γλώσσα. Ακολουθεί συνέντευξη. **Οι απόφοιτοι ΤΕΙ μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής του Π.Μ.Σ., σε περίπτωση όμως εισαγωγής τους**

υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ορισμένα (20) προπτυχιακά μαθήματα που θα ορίσει η Γενική Συνέλευση.

1. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- α) Αγροτική Οικονομική
- β) Αγροτική Πολιτική
- γ) Αγροτική Κοινωνιολογία

2. ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΦΥΤΩΝ, ΑΓΡΟΚΟΜΙΑΣ & ΖΙΖΑΝΙΟΛΟΠΑΣ

- α) Γενετική
- β) Γενική Γεωργία
- γ) Στατιστική
- δ) Φυσιολογία Φυτού

(Οι υποψήφιοι της παραπάνω ειδίκευσης εξετάζονται σε τρία (3) από τα τέσσερα (4) μαθήματα ανάλογα με την υποειδίκευση που επιλέγουν).

3. ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ & ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

- α) Αρχές Γεωργικής Μηχανικής
- β) Αρχές Εκμηχάνισης της Γεωργίας
- γ) Αρχές Υδραυλικής
- δ) Αρχές Αρδεύσεων

(Οι υποψήφιοι της παραπάνω ειδίκευσης εξετάζονται σε τρία (3) από τα τέσσερα (4) μαθήματα ανάλογα με την υποειδίκευση που επιλέγουν).

4. ΕΔΑΦΟΛΟΓΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΔΑΦΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

- α) Φυσική & Χημεία Εδάφους
- β) Γονιμότητα & Προβληματικά εδάφη
- γ) Γένεση -Ταξινόμηση & Χαρτογράφηση Εδαφών

5. ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- α) Φυσιολογία θρέψεως & Εφαρμοσμένη Διατροφή Αγροτικών Ζώων.
- β) Εκτροφή & Βελτίωση Αγροτικών Ζώων.
- γ) Φυσιολογία Αναπαραγωγής Αγροτικών Ζώων.

6. ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- α) Επεξεργασία & Συντήρηση Τροφίμων
- β) Μικροβιολογία Τροφίμων

γ) Χημεία & Βιοχημεία Τροφίμων

7. ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

α) Γεωργία

β) Εδαφολογία γ) Ζωοτεχνία

8. ΟΙΚΟΛΟΠΙΑΣ & ΑΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

α) Γενική Οικολογία

β) Εδαφολογία

γ) Προστασία Περιβάλλοντος

Η ύλη για τα μαθήματα των εισαγωγικών εξετάσεων βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Γεωπονίας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γραμματεία Τμήματος Γεωπονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

Τηλ: 2310-995194

Ιστοσελίδα: <http://auth.gr/agro/>

ΦΕΚ 948/Β/31-1 2-93, τροπ. ΦΕΚ 490/Β/22-5-98, τροπ. ΦΕΚ 942/Β/2-9-98* και αντικ. ΦΕΚ1037/Β/23-8-00.

▪ **Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Τμήμα Φυτικής Παραγωγής

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Με τίτλο « Επιστήμη και Σύγχρονα Συστήματα Φυτικής Παραγωγής, Φυτοπροστασίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου » με ειδικεύσεις:

α) Φυτοπροστασίας και Περιβάλλοντος

β) Οπωροκηπευτικών και Ανθοκομίας

γ) Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας και Βελτίωσης Φυτών

δ) Αρχιτεκτονικής Τοπίου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Το αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι η επιστημονική κατάρτιση και εξειδίκευση επιστημόνων στην "Επιστήμη Οπωροκηπευτικών, Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας και Φυτοπροστασίας".

Σκοποί του Προγράμματος είναι:

A. Η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε θέματα που αφορούν:

1. στη βελτίωση της απόδοσης και της ποιότητας των καλλιεργούμενων φυτών (δενδροκομικών, κηπευτικών, ανθοκομικών, αμπέλου και φυτών μεγάλης καλλιέργειας) που επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη μεθόδων και με τη χρήση συγχρόνων, βελτιωμένων ποικιλιών και τεχνικών καλλιέργειας και
2. στην ανάπτυξη και χρήση σύγχρονων αποτελεσματικών και οικολογικά αποδεκτών μεθόδων φυτοπροστασίας.

B. Η δημιουργία εξειδικευμένων επιστημόνων ικανών να στελεχώσουν υπηρεσίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στα προαναφερόμενα αντικείμενα και οι οποίοι καθίστανται ικανοί να συμβάλουν στην παραγωγή ανταγωνιστικών και υψηλής ποιότητας προϊόντων.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η χρονική διάρκεια του Π.Μ.Σ. που οδηγεί στην απόκτηση του Μ.Δ.Ε. είναι δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί κατά ένα (1) εξάμηνο.

Τυχόν υπέρβαση του ανωτέρω μεγίστου χρονικού ορίου χωρίς λήψη του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών συνεπάγεται διαγραφή του φοιτητή μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής που λαμβάνεται μετά από εισήγηση της Σ.Ε..

Η χρονική διάρκεια του Π.Μ.Σ., που οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.), είναι έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί κατά δύο (2) εξάμηνα. Αν στο διάστημα αυτό ο φοιτητής δεν ολοκληρωθεί τις υποχρεώσεις του, μπορεί να διαγραφεί από τα μητρώα του Π.Μ.Σ. μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων θετικών Επιστημών Α.Ε.Ι. και συναφών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της ημεδαπής και αλλοδαπής σύμφωνα με τους Νόμους 2083/92 και 2327/95.

Η επιλογή γίνεται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

α. Βαθμός πτυχίου τουλάχιστον 6,5 σε κλίμακα 0-10.

β. Επίδοση σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με την ειδίκευση.

γ. Αποδεδειγμένη επάρκεια γνώσης μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας και κατά προτίμηση της Αγγλικής.

δ. Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα.

ε. Αξιολόγηση των δύο συστατικών επιστολών.

στ. Προσωπική συνέντευξη.

ζ. Γραπτή δοκιμασία σε δυο μαθήματα, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο του Μ.Δ.Ε., που επιλέγει ο υποψήφιος/α και τα οποία είναι τα εξής:

I. Οπωροκηπευτικά και Ανθοκομία:

A) Δενδροκομία-Αμπελουργία.

B) Λαχανοκομία-Ανθοκομία.

II. Φυτοπροστασία και Περιβάλλον:

A) Βασικές γνώσεις και αρχές Φυτοπαθολογίας και Γεωργικής Φαρμακολογίας. B)

Βασικές αρχές Γεωργικής Εντομολογίας-Ζωολογίας και Οικολογίας.

III. Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας και Βελτίωσης των Φυτών:

A) Γενική Γεωργία.

B) Φυτά Μεγάλης Καλλιέργειας και Αρχές και Μέθοδοι Βελτίωσης Φυτών.

IV. Αρχιτεκτονικής Τοπίου:

A) Καλλωπιστικά Φυτά

B) Κηποτεχνικά Έργα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γραφείο Οργάνωσης και Συντονισμού του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής, Ιερά Οδός 75, Βοτανικός, Τ.Κ. 118 55,

Τηλ.: 210 5294523, Fax: 210 5294525

E-mail: ceaz2emn@aua.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.aua.gr/gr/ep/fit/metartyxiakh.htm>

ΦΕΚ 354/Β/14-4-98, αντικ. ΦΕΚ 1235/Β/23-09-02, διορθ. ΦΕΚ 1584/Β/20-12-02

Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην ‘Αμπελουργία – Οινολογία’

Στο πλαίσιο του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) των συνεργαζόμενων τμημάτων Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων και Φυτικής Παραγωγής

του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο: “**ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ-ΟΙΝΟΛΟΓΙΑ**”, το οποίο συγχρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ) και το Υπ.Ε.Π.Θ., καλούνται οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές να υποβάλλουν στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. (Ιερά Οδός 75, Βοτανικός Τ.Κ. 118 55, ισόγειο κτιρίου Χασιώτη, αρμόδια κα Λιάτσικου Αλκηστη τηλ./φαξ: 210 529 4677, e-mail: alkisti@aua.gr), τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Έντυπη αίτηση (χορηγείται από τη Γραμματεία ΔΠΜΣ ή από την ιστοσελίδα www.aua.gr).
2. Δύο (2) φωτογραφίες ταυτότητας.
3. Αντίγραφο πτυχίου (νομίμως επικυρωμένο) ή βεβαίωση ότι ο υποψήφιος εξεπλήρωσε τις εκπαιδευτικές του υποχρεώσεις. Στις περιπτώσεις πτυχιούχων πανεπιστημίων της αλλοδαπής συνυποβάλλεται πιστοποιητικό αναγνώρισης και αντιστοιχίας από το ΔΙΚΑΤΣΑ. Στις περιπτώσεις υποψηφίων που εκκρεμούν τυπικές μόνο διαδικασίες για την ολοκλήρωση των προπτυχιακών τους σπουδών, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρονται αναλυτικά τα μαθήματα του υποψηφίου και η πτυχιακή εργασία (όπου απαιτείται), που υπολείπονται.
4. Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας (νομίμως επικυρωμένο).
5. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.
6. Φωτοτυπία των δύο όψεων αστυνομικής ταυτότητας (νομίμως επικυρωμένη).
7. Δύο συστατικές επιστολές (από Καθηγητές Πανεπιστημίων ή Ερευνητές Α΄ αναγνωρισμένων Ερευνητικών Κέντρων της ημεδαπής ή αλλοδαπής με το ονοματεπώνυμο, τον τίτλο, τη θέση, τη δ/ση και το τηλέφωνο του συντάξαντος).
8. Νομίμως επικυρωμένο Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό επάρκειας γνώσης ξένης ή ξένων γλωσσών (κατά προτίμηση Αγγλικής)
9. Δήλωση του Ν.1599/86 “ότι δεν είμαι εγγεγραμμένος/η σε Π.Μ.Σ. άλλου Τμήματος”.
10. Επιστημονικές δημοσιεύσεις ερευνητικών δραστηριοτήτων (εφ’ όσον υπάρχουν).
11. Κάθε άλλο στοιχείο (πιστοποιητικά, διπλώματα, κ.λ.π.) που κατά τη γνώμη των υποψηφίων, θα συνέβαλλε ώστε η Επιτροπή Αξιολόγησης να σχηματίσει πληρέστερη και ολοκληρωμένη άποψη.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Γεωπονίας και Χημείας και συναφών Επιστημών της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, σύμφωνα με τους νόμους Ν.2083/92 και Ν.2327/95. **Οι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής του Δ.Π.Μ.Σ., σε περίπτωση όμως εισαγωγής τους υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ορισμένα προπτυχιακά μαθήματα που θα ορίσει η Γενική Συνέλευση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής.**

Το εν λόγω Δ.Π.Μ.Σ. λειτουργεί για πέμπτη χρονιά και οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στα γνωστικά αντικείμενα της Οινολογίας και Αμπελουργίας και υπό προϋποθέσεις στην απονομή Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.).

Η επιλογή γίνεται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

1. Βαθμός πτυχίου, τουλάχιστον 6 με κλίμακα 0-10.
2. Επαρκής γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας από τις αγγλική, γαλλική ή γερμανική, επιπέδου «Lower» ή επιτυχής εξέταση που θα διεξάγει το Ίδρυμα. Εξαιρούνται οι απόφοιτοι ξένων Παν/μίων.
3. Θέμα και βαθμός της πτυχιακής μελέτης. Η ύπαρξη πτυχιακής μελέτης χωρίς να είναι υποχρεωτική ενισχύει την υποψηφιότητα.
4. Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα, όπως προκύπτει από δημοσιεύσεις ή ανακοινώσεις.
5. Η αξιολόγηση των δύο συστατικών επιστολών.
6. Προσωπική συνέντευξη από την Σ.Ε.
7. Το αποτέλεσμα της γραπτής δοκιμασίας των υποψηφίων Μ.Φ. σε εξετάσεις τριών γενικών μαθημάτων:

Κατεύθυνση Αμπελουργίας

- Οινολογία
- Αμπελουργία
- Χημεία, Μικροβιολογία και Διεργασίες Τροφίμων

Κατεύθυνση Οινολογίας

- Οινολογία
- Αμπελουργία
- Χημεία, Μικροβιολογία και Μηχανική Τροφίμων

Η εξεταστέα ύλη στα ανωτέρω μαθήματα γνωστοποιείται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ «Αμπελουργία-Οινολογία».

Ένας αριθμός υποτροφιών δίνεται με κριτήριο τη σειρά εισαγωγής στο ΔΠΜΣ και την ακαδημαϊκή επίδοση κατά το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο σπουδών.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Δ.Π.Μ.Σ. Καθηγητή κ. Μ. Κωμαίτη (Ιερά Οδός 75, Βοτανικός Τ.Κ. 118 55, τηλ./φαξ: 210 529 4681, e-mail: achem@aua.gr), ή στον Αναπλ. Επιστ. Υπεύθυνο Καθηγητή Μ. Σταυρακάκη (τηλ. 210 529 4635) και στην Γραμματεία του ΔΠΜΣ κα Λιάτσικου Άλκηστη τηλ./φαξ: 210 529 4677, e-mail: alkisti@aua.gr ή στην ιστοσελίδα του Γ.Π.Α. www.aua.gr

Πίνακας 12. Κριτήρια εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΟΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ
1. ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ	6-10	X 4 / ΑΕΙ, X 2 / ΤΕΙ
2. ΟΙΝΟΛΟΓΙΑ	5-10	X 2
3. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ	5-10	X 2
4. ΧΗΜΕΙΑ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ & ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ή ΧΗΜΕΙΑ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ & ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	5-10	X 2
5. ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ LOWER 5,5 TOEFL 6,0 PROFICIENCY 7,0	5,5-7	X 2
6. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	0-3	X 1
7. ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ 1 Σ.Ε. 2 2 Σ.Ε. 4	0-4	X 1
8. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	5-10	X 3
9. ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	0-3	X 1
10. ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1 Ξένη Γλώσσα 1,5 2 Ξένες Γλώσσες 3,0	0-3	X 1

- Ο μέσος όρος των κριτηρίων 2, 3, 4 θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 5.
- Ως βάση εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. ορίζεται το 60% του συνόλου των μορίων των κριτηρίων (60% X 157 = 94 μόρια).

▪ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος

(συνεργαζόμενο με το Τμήμα Γεωπονίας Ζωικής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος)

I. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Στα Σύγχρονα Συστήματα Αγροτικής Παραγωγής στο Μεσογειακό Χώρο με έμφαση στην Αειφορική Παραγωγή και τη Χρησιμοποίηση Νέων Τεχνολογιών με κατευθύνσεις:

- α) Βελτίωσης Φυτών και Σύγχρονων Καλλιεργειών
- β) Σύγχρονης Φυτοπροστασίας
- γ) Γεωργικής Μηχανικής - Διαχείρισης Φυσικών Πόρων
- δ) Αλιευτικής και Υδροβίας Ζωικής Παραγωγής

II. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

Φιλοσοφίας στις Γεωπονικές Επιστήμες

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Το Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος και το Τμήμα Γεωπονίας Ζωικής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας λειτουργούν Δια-τμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο οδηγεί σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις εξής κατευθύνσεις:

1. Βελτίωση φυτών και σύγχρονες καλλιέργειες
2. Σύγχρονη φυτοπροστασία
3. Γεωργική Μηχανική-Διαχείριση φυσικών πόρων
4. Αλιευτική και υδροβία ζωική παραγωγή

Σκοπός του Προγράμματος είναι:

- Η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε θέματα που αφορούν στα συστήματα παραγωγής στο μεσογειακό χώρο με έμφαση στην αειφορική γεωργία.
- Η δημιουργία εξειδικευμένων επιστημόνων ικανών να στελεχώσουν υπεύθυνα Υπηρεσίες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στα προαναφερόμενα αντικείμενα και οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν στην παραγωγή ανταγωνιστικών και υψηλής ποιότητας προϊόντων.

Το Π.Μ.Σ. μπορεί επίσης να οδηγήσει στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΑ).

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των τίτλων ορίζεται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τρία (3) διδακτικά εξάμηνα και για το διδακτορικό δίπλωμα τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Γεωπονικών Τμημάτων και Τμημάτων άλλων θετικών Επιστημών των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αντίστοιχων Τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι τμημάτων γεωπονικών κατευθύνσεων των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 16 παρ. 1 Ν. 2327/95. Για την εισαγωγή λαμβάνονται υπόψη τα εξής κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου.
- Γνώση της αγγλικής γλώσσας που να αποδεικνύεται με την κατοχή διπλώματος Proficiency ή TOEFL ή αντίστοιχου ισότιμου προς αυτά.
- Γραπτές εξετάσεις σε δύο μαθήματα. Τα εξεταζόμενα μαθήματα είναι:
Πρώτη κατεύθυνση: 1) Βελτίωση Φυτών, 2) Εφαρμοσμένη Φυσιολογία Φυτών
Δεύτερη κατεύθυνση: 1) Εντομολογία, 2) Φυτοπαθολογία
Τρίτη κατεύθυνση: 1) Γεωργική Μηχανολογία - θερμοκήπια, 2) Εδαφολογία-Αρδεύσεις
Τέταρτη Κατεύθυνση: 1) Ιχθυολογία, 2) Ωκεανογραφία
- Συνέντευξη υποψηφίων

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γραμματεία του Π.Μ.Σ., Οδός Φυτόκου, Ν. Ιωνία, 384 46, Μαγνησία,

Τηλ.: 24210-93112 και 24210-93006,

E-mail: postagr@uth.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.agr.uth.gr/index.html>

ΦΕΚ 1212/Β/26-11-98, τροπ. ΦΕΚ 1624/Β/18-8-99, αντικ. ΦΕΚ 342/Β/24-3-03

▪ Τ.Ε.Ι. Λάρισας

Τμήματα Ζωικής Παραγωγής και Γεωργικών Μηχανών και Αρδεύσεων

Προκήρυξη Μεταπτυχιακού

Τα Τμήματα της Σχολής ΣΤΕΓ: Ζωικής Παραγωγής - Γεωργικών Μηχανών & Αρδεύσεων του Τ.Ε.Ι Λάρισας, σε σύμπραξη με την Γεωπονική Σχολή του Πανεπιστημίου Μπάρι Ιταλίας, υλοποιεί εγκεκριμένο Μεταπτυχιακό πό το Υπουργείο Παιδείας (ΦΕΚ Αρ. φύλλου 1866τ.Β'/15.12.2004) με τίτλο:

'ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΩΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ'

Στο Μεταπτυχιακό μπορούν να συμμετάσχουν Πτυχιούχοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των σχολών: ΣΤΕΓ των ΑΤΕΙ, Γεωπονικών Σχολών ΑΕΙ, Κτηνιατρικής, Δασολογίας, Βιολογίας, Χημείας, Τροφίμων κ.τ.λ.

Προκήρυξη Διδακτορικών στο Πανεπιστήμιο της Περούτζια

Στις 29-9-2004 υπεγράφη συνεργασία μεταξύ του Παν/μίου Περούτζια Ιταλίας και του Τ.Ε.Ι. Λάρισας για απόκτηση διδακτορικών.

Οι Πτυχιούχοι όλων των τμημάτων του Τ.Ε.Ι., αλλά και απόφοιτοι Α.Ε.Ι., μπορούν να υποβάλλουν αίτηση απόκτησης διδακτορικού στην προκήρυξη των διδακτορικών του Πανεπιστημίου της Περούτζιας, η οποία γίνεται από τον Πρύτανη του Παν/μίου. Οι αιτήσεις θα γίνονται μέσω της Επιτροπής Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Λάρισας σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Τμήματος Ζωικής Παραγωγής, Καθηγητή Γούλα Παναγιώτη.

Τα διδακτορικά μπορούν να γραφτούν στην Ιταλική ή στην Αγγλική γλώσσα. Η χρονική διάρκεια των διδακτορικών είναι 3 χρόνια, εκτός της Ιατρικής είναι 4 έτη. Το πειραματικό μέρος μπορεί να γίνει και στην Ελλάδα, με την επίβλεψη Έλληνα Καθηγητή, ο οποίος θα αποτελέσει μέλος της επιτροπής κρίσης του υποψήφιου διδάκτορα. Το Πανεπιστήμιο της Περούτζια είναι Κρατικό αναγνωρισμένο από το ΔΟΑΤΑΠ (ΔΙΚΑΤΣΑ).

▪ Τ.Ε.Ι. Ηλείου

Τμήματα Ζωικής Παραγωγής, Ζωικής Παραγωγής και Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής, σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας (Ζωικής Παραγωγής και Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου) συμμετέχει σε δύο μεταπτυχιακά προγράμματα:

Στο διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών "Αγροχημεία - Βιολογικές Καλλιέργειες" σε σύμπραξη με τα τμήματα "Χημείας" και "Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών"

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τη σύμπραξη των τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Ηλείου, Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Φυτικής Παραγωγής, Ζωικής

Παραγωγής και Ιχθυοκομίας-Αλιείας. Αναφέρεται σε πρόγραμμα χορήγησης μεταπτυχιακών διπλωμάτων στην "Αγροχημεία και Βιολογικές Καλλιέργειες" με δυο κύριες εξειδικεύσεις: **α) Περιβαλλοντικής Αγροχημείας και β) Βιολογικές Καλλιέργειες.**

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης έχει ως αντικείμενο την παροχή εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου στην Αγροχημεία και τις Βιολογικές καλλιέργειες, έτσι ώστε οι πτυχιούχοι του προγράμματος να αποκτήσουν ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, εμπειρία και τεχνογνωσία για την υιοθέτηση βέλτιστων λύσεων και εφαρμογών στη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή, την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στόχοι του προγράμματος

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος σπουδών είναι οι εξής:

- Παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών
- Παροχή γνώσης στις σύγχρονες εξελίξεις της αγροχημείας και των βιολογικών καλλιεργειών
- Ανάπτυξη τεχνικών και μεθοδολογιών καλλιεργειών φιλικών προς το περιβάλλον
- Εφαρμογή βιολογικών μεθοδολογιών για την παραγωγή φυτικών και ζωικών προϊόντων υψηλής ποιότητας ιδιαίτερα από την άποψη της επιβάρυνσης τους με τοξικές και επιβλαβείς ουσίες.
- Δημιουργία επιστημόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό τομέα
- Προετοιμασία για μεταπτυχιακές σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί στο μεγαλύτερο βαθμό στο Τμήμα Χημείας του Παν/μίου Ιωαννίνων αλλά ένα σημαντικό μέρος εργαστηριακών μαθημάτων θα διεξαχθεί στο Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στα συμπράττοντα Τμήματα του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου. Διδάσκοντες στο πρόγραμμα είναι μέλη Δ.Ε.Π. από τα Τμήματα Χημείας και Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, μέλη Ε.Π. του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου και προσκεκλημένοι επιστήμονες από το εσωτερικό και το εξωτερικό. Οι κύριες ειδικότητες των διδασκόντων είναι χημικοί, γεωπόνοι, βιολόγοι, βιοχημικοί και χημικοί μηχανικοί με εξειδίκευση και εκτεταμένο ερευνητικό έργο στα παραπάνω θέματα. Αυτή η διεπιστημονικότητα των διδασκόντων καλύπτει πολύ ικανοποιητικά το αντικείμενο του προγράμματος. Αναμένεται δε να οδηγήσει σε περαιτέρω διατμηματικές και επιστημονικές πρωτοβουλίες οι οποίες θα υλοποιηθούν σε μεγάλο βαθμό από τους σπουδαστές του ΠΜΣ κατά την διάρκεια της πειραματικής ερευνητικής εργασίας κατά το δεύτερο έτος των σπουδών τους που θα τους οδηγήσει στη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Εργασίας Εξειδίκευσης. Κοινό υπόβαθρο και των δύο εξειδικεύσεων του προγράμματος είναι η γνώση των φυσικών,

χημικών και βιολογικών διεργασιών, όπου στηρίζονται οι γεωπονικές και τεχνολογικές διεργασίες τόσο στη γεωργική παραγωγή όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η κατάρτιση στελεχών υψηλού επιστημονικού επιπέδου (θεωρητικού και τεχνολογικού), που, μέσω έρευνας, θα συμβάλλουν στην προαγωγή των παραπάνω εξειδικεύσεων και των ταχώς αναπτυσσόμενων σχετικών τεχνολογιών, και θα είναι ικανά να στελεχώσουν στρατηγικούς τομείς της Δημόσιας Διοίκησης, των Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Ινστιτούτων, Κέντρων και Εργαστηρίων, καθώς και της Γεωργικής Βιομηχανίας, για την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της Χώρας ή και να συνεχίσουν περαιτέρω τις σπουδές τους εφόσον το επιθυμούν ή να αποκτήσουν επί πλέον εφόδια για να εργαστούν σαν ελεύθεροι επαγγελματίες ή σε ΜΜΕ. Σημαντική εκδοχή αποτελεί επίσης η απασχόληση σε θυγατρικές ξένων επιχειρήσεων.

Δομή του προγράμματος

Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις διδακτικές εβδομάδες. Τα μαθήματα χωρίζονται σε Υποχρεωτικά και Επιλογής. Τα υποχρεωτικά εξαμηνιαία μαθήματα ισοδυναμούν με τέσσερις διδακτικές μονάδες, τα μαθήματα επιλογής ισοδυναμούν με δύο διδακτικές μονάδες ενώ η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ισοδυναμεί με 20 διδακτικές μονάδες. Τα υποχρεωτικά μαθήματα περιλαμβάνουν απαραίτητα θεωρητική και εργαστηριακή διδασκαλία. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης απονέμεται μετά τη συμπλήρωση 52 διδακτικών μονάδων.

Κάθε σπουδαστής διδάσκεται τρία (3) μαθήματα υποχρεωτικά και δυο (2) μαθήματα επιλογής ανά εξάμηνο. Η εξειδίκευση κάθε φοιτητή θα προκύπτει από το γνωστικό αντικείμενο της μεταπτυχιακής- διπλωματικής εργασίας και το πρόγραμμα μαθημάτων που θα ακολουθήσει.

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων ορίζεται σε είκοσι (20) φοιτητές. Τέσσερις (4) θέσεις, υπεράριθμες σε ποσοστό 20%, θα προκηρυσσονται για το Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό και τους Καθηγητές Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι.

Το θεωρητικό μέρος του προγράμματος θα υλοποιείται στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ενώ το εργαστηριακό μέρος θα υλοποιείται στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Τ.Ε.Ι. Ηλείου, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του άρθρου 28 του Ν. 1404/1983 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 13 το άρθρου 5 του Ν. 2916/2001 και την αριθ.31364/Β7/27-3-2002 Υπουργική Απόφαση.

Πρόγραμμα μαθημάτων

Τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής για τις δύο (2) εξειδικεύσεις είναι τα παρακάτω:

A'. "Περιβαλλοντική Αγροχημεία"

A'. Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

1. Έδαφος, φυτό και αειφορική γεωργία
2. Εισαγωγή στην Αγροχημεία
3. Φυσικές και χημικές διεργασίες στα γεωργικά συστήματα

Μαθήματα Επιλογής

4. Εργαστήριο χημικής και περιβαλλοντικής τεχνολογίας
5. Ολοκληρωμένη διαχείριση φυτικής παραγωγής και Βιολογική γεωργία
6. Γεωργικά οικοσυστήματα και καλλιεργητικές παρεμβάσεις
7. Μοριακή γενετική και εφαρμογές στην αγροτική παραγωγή

B Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

8. Αγροκτηνοτροφικά συστήματα
9. Έλεγχος ρύπανσης και Τεχνολογίες προστασίας περιβάλλοντος
10. Εργαστήριο ενόργανης χημικής και μικροβιολογικής ανάλυσης γεωργικών προϊόντων

Μαθήματα Επιλογής

11. Μέθοδοι και τεχνικές βιοκαλλιεργειών
12. Διαχείριση γεωργικών και κτηνοτροφικών παραπροϊόντων
13. Φυτοφάρμακα και περιβάλλον
14. Βιοασφάλεια και ολική ποιότητα στη ζωική παραγωγή

Β'. "Βιολογικές Καλλιέργειες"

Α'. Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

1. Έδαφος, φυτό και αειφορική γεωργία
2. Μοριακή γενετική και εφαρμογές στην αγροτική παραγωγή
3. Ολοκληρωμένη διαχείριση φυτικής παραγωγής και Βιολογική γεωργία

Μαθήματα Επιλογής

4. Φυσικές και χημικές διεργασίες στα γεωργικά συστήματα
5. Εισαγωγή στην Αγροχημεία
6. Γεωργικά οικοσυστήματα και καλλιεργητικές παρεμβάσεις
7. Βιολογική κτηνοτροφία

Β'. Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

8. Αγροκτηνοτροφικά συστήματα- Υδατοκαλλιέργειες
9. Μέθοδοι και τεχνικές βιοκαλλιεργειών
10. Εργαστήριο ενόργανης χημικής και μικροβιολογικής ανάλυσης γεωργικών προϊόντων

Μαθήματα Επιλογής

11. Έλεγχος Ρύπανσης και Τεχνολογίες προστασίας περιβάλλοντος
12. Διαχείριση γεωργικών και κτηνοτροφικών παραπροϊόντων
13. Προστασία ζωικού κεφαλαίου
14. Βιοασφάλεια και ολική ποιότητα στη ζωική παραγωγή
15. Αλληλεπιδράσεις φυτών και μικροβίων

Δικαιολογητικά εγγραφής

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέσουν οι υποψήφιοι είναι:

1. Αίτηση

2. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου (οι πτυχιούχοι), ή βεβαίωση της γραμματείας του Τμήματος στο οποίο φοιτούν ότι έχουν περατώσει επιτυχώς τις εξετάσεις όλων των μαθημάτων όπου θα αναγράφεται ο βαθμός πτυχίου και ότι εκκρεμεί μόνο η διαδικασία της ορκωμοσίας. Η

οριστικοποίηση της εγγραφής τους θα γίνεται μόνο μετά την προσκόμιση του αντιγράφου πτυχίου.

3. Βεβαίωση ισοτιμίας πτυχίου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (όσοι προέρχονται από πανεπιστήμια του εξωτερικού).

4. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.

5. Πλήρες βιογραφικό σημείωμα, που θα περιλαμβάνει οπωσδήποτε στοιχεία για τις σπουδές, την ερευνητική ή και επαγγελματική δραστηριότητα και τις πιθανές επιστημονικές εργασίες του υποψηφίου.

6. Τεκμηρίωση επαρκούς γνώσης μιας ή περισσοτέρων ξένων γλωσσών, οι δε αλλοδαποί και της ελληνικής γλώσσας.

7. Επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν).

8. Αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν).

9. Μία η δύο συστατικές επιστολές.

Τα δικαιολογητικά κατατίθενται από τις 25 Αυγούστου μέχρι τις 22 Σεπτεμβρίου στη Γραμματεία του Τμήματος Χημείας, Πανεπιστημιούπολη Ιωαννίνων, 45110, Ιωάννινα. Σχετικές πληροφορίες παρέχονται από την κα. Ζ. Βαμβέτσου στο τηλ. 2651097401 (καθημερινά 09.00-11.00 π.μ.) καθώς και στα e-mail: zvamvets@cc.uoi.gr, agroeco@cc.uoi.gr.

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο ΔΠΜΣ είναι υποχρεωμένοι:

1. Να παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα, τα εργαστήρια, τα σεμινάρια και τις άλλες δραστηριότητες του προγράμματος σπουδών.

2. Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα.

3. Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

Εξετάσεις και βαθμολογία φοιτητών

Η αξιολόγηση των φοιτητών για κάθε μάθημα γίνεται από τους διδάσκοντες με βάση εργασίες, εξετάσεις προόδου και την τελική εξέταση. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας αποφασίζεται από τους διδάσκοντες, αλλά σε κάθε περίπτωση καταβάλλεται προσπάθεια για τη διασφάλιση διαφάνειας, συνέπειας και αντικειμενικότητας.

Η εξέταση κάθε μαθήματος πραγματοποιείται δυο φορές το χρόνο: στο τέλος του εξαμήνου κατά το οποίο διδάχθηκε και κατά τον Οκτώβριο. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να εξετασθεί το πολύ 3 φορές σε κάθε μάθημα. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην Τρίτη εξέταση η ΣΕ, μετά από συνεκτίμηση της όλης πορείας των σπουδών του, μπορεί να εισηγηθεί στην ΕΔΕ τη διαγραφή του.

Η βαθμολογία για κάθε μάθημα αλλά και για τη Διπλωματική εργασία είναι αριθμητική (0-10). Η εξέταση θεωρείται επιτυχής αν βαθμολογηθεί τουλάχιστον με 5.

Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημέρα εξέτασης.

Στο διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών "Γεωργία και Περιβάλλον" σε σύμπραξη με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Τμήμα Περιβάλλοντος

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο "Γεωργία και Περιβάλλον" είναι η μεταπτυχιακή ειδίκευση επιστημόνων στον τομέα της Γεωργίας και του Περιβάλλοντος, περιλαμβάνοντας τρεις κατευθύνσεις στις θεματικές περιοχές:

1. Ολοκληρωμένη διαχείριση γεωργικών οικοσυστημάτων
2. Διατήρηση βιοποικιλότητας αγροοικοσυστημάτων - Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία
3. Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα και Περιβάλλον

Το ΠΜΣ αποτελεί προϊόν διϋδρυματικής συνεργασίας μεταξύ του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ως κύριου επιστημονικού φορέα, με τα Τμήματα Φυτικής Παραγωγής, Ζωικής Παραγωγής και Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου καθώς και με επιστήμονες του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Τμήματος Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του Τμήματος Ιχθυοκομίας και Αλιείας του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου και ερευνητών του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου και του Εθνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΚΘΕ). Την ευθύνη για την ακαδημαϊκή και διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο δε τόπος διεξαγωγής του προγράμματος είναι η Μυτιλήνη με ένα μήνα για εργαστηριακή εξάσκηση στην Αρτα, έδρα του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

Αποστολή και στόχοι του ΠΜΣ

Βασική αποστολή του ΠΜΣ είναι η κατάρτιση/ειδίκευση επιστημόνων με βαθιά και ολοκληρωμένη γνώση των περιβαλλοντικών ζητημάτων που έχουν σχέση με την γεωργική παραγωγή. Οι επιστήμονες αυτοί μπορούν να συμμετέχουν στην διαδικασία σύλληψης, διαμόρφωσης και εφαρμογής της περιβαλλοντικής γεωργικής πολιτικής καθώς και στις δράσεις μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης και βιολογικής διατήρησης των αγροοικοσυστημάτων. Η διατήρηση της παραγωγικότητας των αγροοικοσυστημάτων, η μείωση των επιπτώσεων από τις ανεξέλεγκτες ανθρώπινες επεμβάσεις για την εξασφάλιση μιας δυναμικής και αειφόρου ισορροπίας εισροών και εκροών ενέργειας, με απώτερο στόχο τη διατήρηση της παραγωγής στο

διηλεκτές, αποτελούν τις βασικές αρχές δόμησης του Προγράμματος. Εκτός από τον εμπλουτισμό και την διεύρυνση των δυνατοτήτων που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι, είναι προφανές ότι θα δημιουργήσουν σημαντικά οφέλη που θα διαχυθούν στον περίγυρο της δραστηριότητας τους. Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

Η αποστολή του Προγράμματος πραγματοποιείται μέσα από την ικανοποίηση των παρακάτω στόχων:

Στόχος 1: Η συμβολή στην ανάπτυξη της γνώσης των φυσικών και ανθρωπογενών παραμέτρων του Ελλαδικού γεωργικού περιβάλλοντος, της εγχώριας τεχνογνωσίας διαχείρισης γεωργικών πόρων, της διαχείρισης των αγροτικών αποβλήτων και την προώθηση της εφαρμογής των ανωτέρω στην αειφόρο χρήση των γεωργικών πόρων της χώρας.

Στόχος 2: Η παραγωγή σε μόνιμη και διευρυνόμενη βάση ανθρώπινου κεφαλαίου εξειδικευμένου σε περιβαλλοντικά προβλήματα/ζητήματα που αφορούν τον γεωργικό τομέα ανάπτυξης. Ο στόχος αυτός αφορά τρία σημαντικά επί μέρους ζητήματα: τη φυσιογνωμία των μεταπτυχιακών φοιτητών του Προγράμματος, τη φυσιογνωμία του Προγράμματος Σπουδών καθώς και τους ανθρώπινους πόρους, τα υλικά μέσα και την τεχνογνωσία της διδασκαλίας.

Στόχος 3: Η παραγωγή προϊόντων κυρίως εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα που αφορά τη γεωργία και το περιβάλλον.

Στόχος 4: Η διάχυση πολιτισμικών αξιών και πληροφοριών σε κοινωνικές ομάδες και θεσμοθετημένους οργανισμούς που εμπλέκονται με τη γεωργική παραγωγή. Το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ "Γεωργία και Περιβάλλον" είναι 12μηνης συνεχούς διάρκειας, και περιλαμβάνει 3 διδακτικά εξάμηνα 4 μηνών περίπου το καθένα. Το χειμερινό, το εαρινό και το θερινό. Από τα τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα, τα δύο πρώτα υλοποιούνται στο Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη με παρακολούθηση μαθημάτων και το τρίτο περιλαμβάνει εργαστηριακή εξάσκηση στα Τμήματα Φυτικής Παραγωγής, Ζωικής Παραγωγής και Ανθοκομίας-Αρχιτεκτονικής Τοπίου του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου στην Άρτα για ένα (1) μήνα και τη Διπλωματική Διατριβή. Το κάθε εξάμηνο έχει κατ' ελάχιστον 13 εκπαιδευτικές εβδομάδες.

Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ "Γεωργία και Περιβάλλον" 12μηνης συνεχούς διάρκειας, περιλαμβάνει τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα.

1ο Εξάμηνο – Χειμερινό

Υποχρεωτικά μαθήματα

1. Μέθοδοι Έρευνας

2. Λειτουργική Οικολογία
3. Περιβαλλοντική Επικοινωνία και Συμμετοχή Πολιτών
4. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Περιβαλλοντική Διαχείριση
5. Οικολογία Αγροοικοσυστημάτων

Μετά το τέλος του χειμερινού εξαμήνου ακολουθούν εξετάσεις στα ανωτέρω μαθήματα, που διαρκούν μία εβδομάδα.

2ο Εξάμηνο – Εαρινό

Υποχρεωτικά μαθήματα

1. Οικονομική Προσέγγιση στην Περιβαλλοντική Διαχείριση
2. Δίκαιο Περιβάλλοντος
3. Πρακτική Άσκηση

Μαθήματα Επιλογής

1. Μηχανισμοί Ρύπανσης Υδάτων από Γεωργικές Πρακτικές
2. Γεωργική Περιβαλλοντική Πολιτική και Επιχειρησιακή Διαχείριση
3. Ο Ρόλος των Μικροοργανισμών στα Γεωργικά Οικοσυστήματα
4. Ανάλυση Περιβαλλοντικού Κινδύνου
5. Μέθοδοι και Εργαλεία Διασφάλισης Περιβαλλοντικής Ποιότητας
6. Διαχείριση Αγροτικών Αποβλήτων
7. Βιολογία της Διατήρησης
8. Ολοκληρωμένη - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία
9. Οικοτοξικολογία
10. Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα και Περιβάλλον
11. Εδαφολογία
12. Αγροτική Οικονομία και Πολιτική
13. Τηλεπισκόπηση στο Περιβάλλον
14. Χρήσεις Γεωργικής Γης και Περιβάλλον

Από τα μαθήματα επιλογής οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν 4. Από τα προαιρετικά αυτά μαθήματα, διδάσκονται όσα δηλώνονται από 5 τουλάχιστον φοιτητές. Μετά το τέλος του εαρινού εξαμήνου ακολουθούν εξετάσεις που διαρκούν μία εβδομάδα.

3ο Εξάμηνο – Θερινό

Το θερινό εξάμηνο αφιερώνεται στη διπλωματική διατριβή και στην εργαστηριακή εξάσκηση των φοιτητών. Η εργαστηριακή εξάσκηση πραγματοποιείται στις εγκαταστάσεις των συνεργαζόμενων Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου στην Αρτα, χρονικής διάρκειας ενός (1) μηνός.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων και τη δημόσια παρουσίαση της διπλωματικής διατριβής, το ΠΜΣ απονέμει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στον τομέα της Γεωργίας και του Περιβάλλοντος (Master of Science in Agriculture and Environment).

Στο Μεταπτυχιακό γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των σχολών. Πλεονεκτούν όσοι είναι συγγενικών σχολών. Για την παρακολούθηση του προγράμματος καταβάλλονται δίδακτρα , το ύψος των 1500 €

10.2. Μεταπτυχιακές Σπουδές στο εξωτερικό

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Φυτικής Παραγωγής έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακά προγράμματα Πανεπιστημίων του Εξωτερικού, δίχως την προϋπόθεση της παρακολούθησης μαθημάτων προπτυχιακού επιπέδου. Δεν υπάρχει όμως ενιαίος τρόπος αντιμετώπισης των αποφοίτων Τ.Ε.Ι., ενώ παρατηρείται διαφοροποίηση μεταξύ χωρών, ακόμη και των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και μεταξύ Ιδρυμάτων. Παρόλα αυτά, οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. γίνονται δεκτοί, σε όλες τις περιπτώσεις, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, εφόσον εξασφαλίζουν τη δέσμη προϋποθέσεων (μαθήματα και προσόντα) που προβλέπεται. Το αποκτώμενο όμως πτυχίο δεν αναγνωρίζεται πάντοτε από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης), γι αυτό είναι απαραίτητο ο υποψήφιος να επιλέξει τα Πανεπιστήμια των οποίων οι τίτλοι αναγνωρίζονται (www.doatap.gr).

Οι περισσότεροι απόφοιτοι κατευθύνονται στις Η.Π.Α., στο Ηνωμένο Βασίλειο (Μεγάλη Βρετανία), ενώ ορισμένοι συνεχίζουν τις σπουδές τους στη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ολλανδία ή την Ιταλία. Ο ενδιαφερόμενος είναι εύκολο να βρει τα Πανεπιστήμια που μπορεί να πάει. Ο πιο εύκολος τρόπος είναι δια μέσου του διαδικτύου, ενώ μπορεί να βρει πληροφορίες και από το Βρετανικό Συμβούλιο, το Γαλλικό, το Γερμανικό ή το Ιταλικό Ινστιτούτο, τις πρεσβείες, τις προξενικές αρχές. Γίνονται συχνά μάλιστα ειδικές εκθέσεις – παρουσιάσεις των προγραμμάτων διαφόρων χωρών, εφόσον οι χώρες αυτές ενδιαφέρονται για την προσέλκυση μεγάλου αριθμού μεταπτυχιακών φοιτητών άλλων χωρών. Επίσης, πολλά ξένα πανεπιστήμια έχουν ειδικά προγράμματα για αποφοίτους άλλων χωρών, σε άλλες γλώσσες και κυρίως στην Αγγλική.

Ειδικότερα, το Ηνωμένο Βασίλειο προσφέρει τις περισσότερες ευκαιρίες μεταπτυχιακών σπουδών, με ποικιλία αντικειμένων και ποικιλία σχημάτων (συνεχείς σπουδές ή διακοπτόμενες εξ αποστάσεως, με μαθήματα ή/και με έρευνα). Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αρχίσει εύκολα

την αναζήτησή του μέσα από την ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης του Τ.Ε.Ι. Λάρισας (www.career.teilar.gr), την ιστοσελίδα της UCAS (Universities and Colleges Admissions Service) (www.ucas.ac.uk) ή από διάφορες μηχανές αναζήτησης άλλων χωρών. Αφού εντοπίσει τα προγράμματα στα οποία υπάρχουν θέσεις, στέλνει το φάκελό του στα αντίστοιχα πανεπιστήμια, με δικαιολογητικά ανάλογα προς αυτά που προαναφέρθηκαν (το κάθε Ίδρυμα έχει ειδικά έντυπα για συμπλήρωση τα οποία γνωστοποιεί στην ιστοσελίδα του).

Η διάρκεια των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών είναι συνήθως δώδεκα μήνες, ενώ για τα διακοπτόμενα προγράμματα εξ αποστάσεως, μπορεί να είναι 24 μήνες ή και μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών έχουν προσανατολισμό την είσοδο στο χώρο εργασίας ή τη συνέχιση των σπουδών (διδασκαρικό). Εάν ο απόφοιτος ενδιαφέρεται να προχωρήσει σε απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, χρειάζεται να επιλέξει εκείνο το πρόγραμμα που θα του δώσει τις καλύτερες προϋποθέσεις για να συνεχίσει. Στον Πίνακα 9 παρουσιάζονται ενδεικτικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που λειτουργούν στα πανεπιστήμια της Βιρτζίνια (www.cals.vt.edu) και της Αιόβα (www.ent.iastate.edu) των Η.Π.Α., στο πανεπιστήμιο του Reading (<http://www.rdg.ac.uk>), ενός από τα γνωστότερα πανεπιστήμια του Ηνωμένου Βασιλείου, και στο πανεπιστήμιο της Valencia (www.uv.es) στην Ισπανία.

Πίνακας 13. Ειδικεύσεις μεταπτυχιακών σπουδών στα πανεπιστήμια του Virginia Tech (Η.Π.Α.), του Reading (Ηνωμένο Βασίλειο) και της Valencia (Ισπανία).

Πανεπιστήμιο	Ειδίκευση μεταπτυχιακών σπουδών
Virginia Tech	Plant science and pest management Biosecurity, bioregulations, and public health Food safety Environmental science
Iowa State University	Entomology
University of Reading	Evolutionary and statistical genetics and ecology Bioinformatics and taxonomy Evolution, ecology and conservation Crop production in horticulture and agriculture Crop biotechnology and genetics Sustainable pest management in horticulture and agriculture Agricultural and food economics Agricultural, policy and development Environmental biology and applied plant science Environmental biology, horticulture and applied plant science

Τα περισσότερα Πανεπιστήμια έχουν την κατάλληλη οργάνωση με την οποία εξασφαλίζουν στο μεταπτυχιακό φοιτητή διαμονή και άλλες εξυπηρετήσεις. Το χρηματικό ποσό που καταβάλλει ο φοιτητής διαφέρει μεταξύ των Πανεπιστημίων και μπορεί να το μάθει ο ενδιαφερόμενος από το κάθε Ίδρυμα. Για τους υποψήφιους που δεν έχουν την απαιτούμενη γλωσσική επάρκεια ή για όσους δεν έχουν την απαιτούμενη υποδομή σε βασικά μαθήματα, π.χ. οικονομικά, χημικά ή βιολογικά, σε πολλά πανεπιστήμια λειτουργούν προγράμματα εντατικής προετοιμασίας. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να είναι απλά (μόνο γλώσσα ή μόνο μαθήματα υποδομής) ή «συνδυασμοί» και διαρκούν από 5 εβδομάδες μέχρι 12 μήνες. Ορισμένα μάλιστα από αυτά πραγματοποιούνται και στην Ελλάδα.

11. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Ιδρύματα που χορηγούν υποτροφίες σε απόφοιτους σχολών Γεωπονίας:

- **Υποτροφίες Ιδρύματος Μποδοσάκη** για μεταπτυχιακές σπουδές στο **εσωτερικό** Φορέας: Ίδρυμα "Μποδοσάκη".

Διάρκεια Υποτροφίας (μήνες): 12.

Επικοινωνία

Λεωφόρος Αμαλίας 20 (6^{ος} όροφος), Τ.Κ. 105 57, Αθήνα

Τηλ. 210 3237973 Fax 210 3237976. Εργάσιμες ημέρες και ώρες από τις 10:00-12:00 ή στο διαδίκτυο Ιστοσελίδα: www.bodossaki-foundation.gr

Γενικές Πληροφορίες

Οι υποτροφίες αφορούν τον τομέα Περιβαλλοντικών Επιστημών.

Οι Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. όλων των παραπάνω επιστημονικών κλάδων μπορούν να υποβάλουν αίτηση για υποτροφία στο Ίδρυμα για την λήψη πτυχίου MBA..

Κριτήρια Επιλογής

-Η Ελληνική ιθαγένεια των υποψηφίων.

-Η περιορισμένη οικονομική δυνατότητα των υποψηφίων για να αντιμετωπίσουν μεταπτυχιακές σπουδές.

-Ο μέσος όρος βαθμολογίας των μαθημάτων των δτών σπουδών για τον τελειόφοιτο καθώς και ο βαθμός πτυχίου για τον πτυχιούχο να είναι τουλάχιστον 8 για όλες τις Σχολές των Ελληνικών Πανεπιστημίων, η αναφορά Bien (16/20) για τα Γαλλικά Πανεπιστήμια, First Class Honours, για τα Αγγλικά Πανεπιστήμια, 3,2 μόρια στα 4 για τα Αμερικανικά Πανεπιστήμια και Sehr Gut (1.5) για τα Γερμανικά Πανεπιστήμια

-Η ηλικία των υποψηφίων να μην είναι μεγαλύτερη των 30 ετών.

Ημερομηνία Αιτήσεων: Ιανουάριος - Φεβρουάριος

Τίτλοι υποτροφιών:

-Φυσιολογία Φυτών

-Ανθοκομία - Διαμόρφωση Τοπίου

-Δενδροκομία

-Γεωργική Εντομολογία

- Λαχανοκομία
- Οικολογία Φυτών
- Βιολογική Καταπολέμηση Αρθροπόδων και Ασθενειών Φυτών
- Ζιζανιολογία
- Φυτοπροστατευτικές Ουσίες
- Βιοχημεία Φυτού
- Ιολογία
- Αγροτική Κοινωνιολογία
- Οικονομική Γεωργικών Επιχειρήσεων και Εκμεταλλεύσεων
- Αγροτική Ανάπτυξη και Νέα Παραγωγικά Πρότυπα
- Αγροτο - Περιβαλλοντική Πολιτική
- Μικροβιολογία και Βιοτεχνολογία Τροφίμων
- Υγιεινή και Συντήρηση Αλιευμάτων
- Τεχνολογία Λιπών, Ελαίων και Ελαιούχων Καρπών
- Οινολογία
- Βιολογική Εκτροφή Ζωικών Οργανισμών
- Διαχείριση Υδατικών Πόρων (για μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό)
- Εδαφολογία
- Γεωργική Μηχανολογία
- Γεωργικές Κατασκευές
- Φυτογενετικοί Πόροι και Σποροπαραγωγή
- Μοριακή Βιολογία Φυτών και Τεχνολογία ΟΝΑ
- Μικροβιολογία Εδάφους
- Εγγειοβελτιωτικά Έργα και Συστήματα Άρδευσης
- Εφαρμοσμένες Τεχνολογίες Εναλλακτικών Μορφών Ενέργειας στη Γεωργία
- Πιστοποίηση Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων

- **Υποτροφίες Ιδρύματος Μποδοσάκη** για μεταπτυχιακές σπουδές στο **εξωτερικό**
Φορέας: Ίδρυμα "Μποδοσάκη".

Διάρκεια Υποτροφίας (μήνες): 12

Επικοινωνία

Λεωφόρος Αμαλίας 20 (6^{ος} όροφος), Τ.Κ. 105 57, Αθήνα

Τηλ. 210 3237973 Fax 210 3237976. Εργάσιμες ημέρες και ώρες από τις 10:00-12:00 ή στο

διαδίκτυο Ιστοσελίδα: www.bodossaki-foundation.gr

Γενικές Πληροφορίες

Οι υποτροφίες δίνονται για τον τομέα των Περιβαλλοντικών Επιστημών.

Οι Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. όλων των παραπάνω επιστημονικών κλάδων μπορούν να υποβάλουν αίτηση για υποτροφία στο Ίδρυμα για τη λήψη πτυχίου MBA.

Κριτήρια Επιλογής

- Η Ελληνική ιθαγένεια των υποψηφίων.
- Η περιορισμένη οικονομική δυνατότητα των υποψηφίων για να αντιμετωπίσουν μεταπτυχιακές σπουδές.
- Η γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία επιθυμούν να σπουδάσουν. Η γνώση αυτή να προκύπτει από το πτυχίο Proficiency ή TOEFEL με 550 (215) τουλάχιστον μονάδες, IELTS 6,5 για τις Αγγλόφωνες χώρες, τουλάχιστον το Supérieur III ή Sorbonne II για Γαλλόφωνες χώρες και το Mittelstufe II με άριστα για Γερμανόφωνες χώρες.
- Ο μέσος όρος βαθμολογίας των μαθημάτων των ετών σπουδών για τον τελειόφοιτο καθώς και ο βαθμός πτυχίου για τον πτυχιούχο να είναι τουλάχιστον 8 για όλες τις Σχολές των Ελληνικών Πανεπιστημίων, η αναφορά Bien (16/20) για τα Γαλλικά Πανεπιστήμια, First Class Honours, για τα Αγγλικά Πανεπιστήμια, 3,2 μόρια στα 4 για τα Αμερικανικά Πανεπιστήμια και Sehr Gut (1.5) για τα Γερμανικά Πανεπιστήμια.
- Η ηλικία των υποψηφίων να μην είναι μεγαλύτερη των 30 ετών.

Ημερομηνία Αιτήσεων: Ιανουάριος - Φεβρουάριος

- **Υποτροφίες Εσωτερικού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (I.K.Y.)**

Φορέας υποτροφιών: Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών

Διάρκεια Υποτροφίας (μήνες): 12-36.

Επικοινωνία

Λυσικράτους (Μακρυγιάννη) 14, Τ. Κ. 105 58, Αθήνα

Τηλ. 210 3726300 Fax 210 3221863, 2103312759

Ιστοσελίδα: www.iky.gr

Γενικές Πληροφορίες

Όσοι από τους υποψήφιους είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ., πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό ότι δικαιούνται εκπαιδευτικής άδειας από την προϊστάμενη τους Αρχή σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Αν κάποιος από τους υποψηφίους αδυνατεί να υποστεί γραπτή εξέταση εξαιτίας οποιασδήποτε αναπηρίας ή μόνιμης πάθησης, τότε επιτρέπεται να υποβληθεί σε προφορική μόνο εξέταση ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής στα ίδια θέματα που κληρώθηκαν, ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του Ι.Κ.Υ., των ενισχύσεων ή των υποτροφιών δικαιούνται πρόσωπα που διακρίνονται για την επίδοση στις σπουδές, τη χρηστότητα και το ήθος τους.

Παροχές

Μηνιαία τροφεία τετρακόσια πενήντα (450,00 €) Ευρώ και δαπάνη αναλωσίμων εργαστηριακών υλικών όχι ανώτερη του ποσού των τριακοσίων (300,00 €) Ευρώ για όλη τη διάρκεια της υποτροφίας (κατά περίπτωση και ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου). Στους υπαλλήλους του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ, ή Οργανισμών, που θα πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα κάνοντας χρήση εκπαιδευτικής άδειας με απλές αποδοχές θα καταβάλλεται από το Ι.Κ.Υ. το ήμισυ του ποσού των μηνιαίων τροφείων, δηλαδή διακόσια είκοσι πέντε (225,00 €) Ευρώ.

Απαραίτητα Δικαιολογητικά

- 1) Ειδική έντυπη αίτηση - δήλωση συμμετοχής (χορηγείται από το Ι.Κ.Υ.) συμπληρωμένη χωρίς καμία παράλειψη.
- 2) Μία πρόσφατη φωτογραφία.
- 3) Πιστοποιητικό Α.Ε.Ι. που θα περιέχει το βαθμό πτυχίου/διπλώματος αριθμητικά και με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Αν ο υποψήφιος είναι κάτοχος πτυχίου/διπλώματος της αλλοδαπής, τότε θα υποβάλει το πιο πάνω πιστοποιητικό και πρωτότυπο και επίσημα μεταφρασμένο, το οποίο θα συνοδεύεται από βεβαίωση του ΔΙΚΑΤΣΑ.
- 4) Αντίγραφο πτυχίου/διπλώματος.
- 5) Κριτήρια Επιλογής
  - Ελληνική Εθνικότητα ή Ιθαγένεια.
  - Πτυχίο/δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμα πτυχίο/δίπλωμα Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.
  - Έτος γεννήσεως (αναφέρεται στην προκήρυξη) και εντεύθεν.
  - Να μη διαθέτει ο υποψήφιος (προσωπικά) επαρκή οικονομικά μέσα.
  - Οι άνδρες μπορούν να υποβάλλουν υποψηφιότητα μόνο εφόσον:
    - α) έχουν εκπληρώσει στρατιωτικές υποχρεώσεις ή β) έχουν νόμιμα απαλλαγεί από γ) έχουν πάρει αναβολή που επαρκεί για την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

- Δεν γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι όσοι έχουν ήδη τύχει υποτροφίας του Ι.Κ.Υ. για μεταπτυχιακές σπουδές.

Τίτλοι υποτροφιών:

- Φυσιολογία Φυτών
- Ανθοκομία - Διαμόρφωση Τοπίου
- Δενδροκομία
- Γεωργική Εντομολογία
- Λαχανοκομία
- Οικολογία Φυτών
- Ζιζανιολογία
- Βιολογική Καταπολέμηση Αθροπόδων και Ασθνεϊών Φυτών
- Φυτοπροστατευτικές ουσίες
- Βιοχημεία Φυτού
- Ιολογία
- Μοριακή Βιολογία Φυτών και Τεχνολογία DNA

Ημερομηνία Αιτήσεων: Ιανουάριος – Φεβρουάριος.

- **Υποτροφίες Εξωτερικού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)**

Φορέας υποτροφιών: Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών

Διάρκεια Υποτροφίας (μήνες): 12-36.

Επικοινωνία

Λυσικράτους (Μακρυγιάννη) 14, Τ. Κ. 105 58, Αθήνα

Τηλ. 210 3726300 Fax 210 3221863, 2103312759

Ιστοσελίδα: www.iky.gr

Γενικές Πληροφορίες

Όσοι από τους υποψήφιους είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ., πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό ότι δικαιούνται εκπαιδευτικής άδειας από την προϊστάμενη τους Αρχή σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Αν κάποιος από τους υποψηφίους αδυνατεί να υποστεί γραπτή εξέταση εξαιτίας οποιασδήποτε αναπηρίας ή μόνιμης πάθησης, τότε επιτρέπεται να υποβληθεί σε προφορική

μόνο εξέταση ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής στα ίδια θέματα που κληρώθηκαν, ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του Ι.Κ.Υ., των ενισχύσεων ή των υποτροφιών δικαιούνται πρόσωπα που διακρίνονται για την επίδοση στις σπουδές, τη χρηστότητα και το ήθος τους.

Παροχές

Μηνιαία τροφεία, δαπάνες για τα καθαρά πανεπιστημιακά διδάκτρα υποχρεωτικού χαρακτήρα (όχι κολεγιακά) ή τέλη εγγραφής για τις κανονικές περιόδους φοίτησης, μέρος εργαστηριακών δαπανών (εφόσον έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα για την εκτέλεση του ερευνητικού προγράμματος, που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο) όχι ανώτερο του 1/2 των καθαρών ετησίων διδάκτρων, καθώς και το εφάπαξ ποσό των τετρακοσίων πενήντα Ευρώ (450,00) για έξοδα πρώτης εγκατάστασης.

Απαραίτητα Δικαιολογητικά

- 1) Ειδική έντυπη αίτηση - δήλωση συμμετοχής (χορηγείται από το Ι.Κ.Υ.) συμπληρωμένη χωρίς καμία παράλειψη.
- 2) Μία πρόσφατη φωτογραφία.
- 3) Πιστοποιητικό Τ.Ε.Ι. που θα περιέχει το βαθμό πτυχίου/διπλώματος αριθμητικά και με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Αν ο υποψήφιος είναι κάτοχος πτυχίου/διπλώματος της αλλοδαπής, τότε θα υποβάλει το πιο πάνω πιστοποιητικό και στο πρωτότυπο και επίσημα μεταφρασμένο, το οποίο θα συνοδεύεται από βεβαίωση του Ι.Τ.Ε.
- 4) Αντίγραφο πτυχίου, διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου Πανεπιστημίου/Τ.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή τίτλου σπουδών, που αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ως επάρκεια προσόντων για τη διδασκαλία της αντίστοιχης ξένης γλώσσας.

Κριτήρια Επιλογής

- Ελληνική Εθνικότητα ή Ιθαγένεια.
- Πτυχίο/δίπλωμα ελληνικού Τ.Ε.Ι. ή ισότιμο πτυχίο Τ.Ε.Ι. της αλλοδαπής.
- Έτος γεννήσεως (από το έτος που ανακοινώνεται και εντεύθεν).
- Να μη διαθέτει ο υποψήφιος (προσωπικά) επαρκή οικονομικά μέσα.
- Οι άνδρες μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα μόνο εφόσον:
  - α) έχουν εκπληρώσει στρατιωτικές υποχρεώσεις ή β) έχουν νόμιμα απαλλαγεί από αυτές γ) έχουν πάρει αναβολή που επαρκεί για την ολοκλήρωση των σπουδών τους.
- Δεν γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι όσοι έχουν ήδη τύχει υποτροφίας του Ι.Κ.Υ. για μεταπτυχιακές σπουδές.

Τίτλοι υποτροφιών:

- Ανθοκομία - Αρχιτεκτονική Τοπίου
- Γεωργία και Περιβάλλον
- Αμπελουργία
- Ελαιοκομία
- Θρέψη Φυτών
- Βιολογική Καταπολέμηση των Ασθενειών των Φυτών
- Εφαρμογές Βιοτεχνολογίας στην Επιστήμη των Οπωροκηπευτικών
- Κομποστοποίηση Οργανικών Υπολειμμάτων και Αποβλήτων και Εφαρμογές των Παραγόμενων Κομποστών στη Γεωργία
- Γενετική Ανθεκτικότητα Φυτών
- Υποτροπικά Φυτά - Εσπεριδοειδή, Αβοκάντο, Μπανάνα
- Συντήρηση - Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων

Ημερομηνία Αιτήσεων: Ιανουάριος – Φεβρουάριος.

12. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Στους απόφοιτους του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής δε δίνεται, μέχρι σήμερα, η δυνατότητα εγγραφής στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.). Οι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα να εγγραφούν σε επιστημονικούς συλλόγους ή σε συλλόγους συνδικαλιστικής μορφής όπως η Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολόγων Γεωπονίας (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.). Η Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ. είναι το Πανελλήνιο (συνδικαλιστικό) Σωματείο, όπου μπορούν να εγγραφούν μετά την αποφοίτησή τους. Η Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ. εδρεύει στην Αθήνα, ενώ με την περιφερειακή της διάρθρωση, προβλέπεται η ύπαρξη παραρτήματος σε κάθε Νομό. Επιπλέον, οι απόφοιτοι που εργάζονται εγγράφονται σε αντίστοιχους επαγγελματικούς ή συνδικαλιστικούς φορείς που λειτουργούν εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού (σωματεία ή σύλλογοι) ή στον αντίστοιχο κλάδο (Κλαδικά Σωματεία, Ομοσπονδίες, Συνομοσπονδίες, Σύνδεσμοι). Οι επαγγελματίες μπορούν ή και υποχρεώνονται να εγγράφονται σε επιμελητήρια, συλλόγους ή ενώσεις.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.)

Μάρνης 44, 10438 Αθήνα, Τηλ.: 210 5243840

Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ. – ΤΜΗΜΑ ΛΑΡΙΣΑΣ

Ίωνος Δραγούμη 6, 41222 Λάρισα, Τηλ.: 2410 259846

13. TECHNOLOGICAL EDUCATION INSTITUTE OF LARISSA

AN EXTENDED ENGLISH SUMMARY

Department of Plant Production

Post Address:	School of Agricultural Technology Department of Plant Production T.E.I. Larissas 411 10 Larissa
Department Head:	Konstantinos Ipodimatas, Professor, Phone No: +30 2410 684282
Secretary:	Dimitra Tsatsalidou
ECTS Coordinator:	Fotios Gravanis, Professor, Phone No: +30 2410 684291
Contact Details:	Phone No: +30 2410 684273, FAX: +30 2410, 613153 Web Site: http://www.teilar.gr/schools/steg/agriculture/index.el.php3 e-mail: F.T.gravanis@teilar.gr
Facilities:	Department's facilities are located on the main building of TEI The secretarial office is located on the ground floor of the main building in the central corridor. The lecture and laboratory rooms are also on the ground and first floor of the main building, section A. A part of the laboratory assignments is conducted within the farm area of the TEI. The faculty offices are located on the ground and first floor of the main building.
Degree:	Technologist of Plant Production
Aim and Objective:	Studies of department of Plant Production cover the cognitive object of agricultural sciences with regard to the production of agricultural products with accent on the Crops of Big Culture, Vegetables and Crop Protection. With the completion of their studies the graduates of the Department of Plant Production acquire specialized knowledge so that to be occupied in sectors of agronomic sciences
Admission:	<ul style="list-style-type: none"> • The admission in TEI is realized under the condition, that the candidate, being a holder of a secondary education school degree, has succeeded at the General Pan Hellenic Examinations for the admission in tertiary education, which, for the different scientific directions, take place simultaneously all over Greece. • The department also accepts a small number of students graduates from other disciplines (up to 10% of the number of students admitted under the examination

	system) Because the number of the university graduate candidates exceeds the number of available positions, these students are admitted after examination in three subjects defined by the department.										
Registration:	Students can register at the end of September, every year. The ministry of education announces the exact time and duration of this period.										
Graduate Studies:	In order to graduate students must complete successfully 30 credit units per semester according to the department's course schedule. The total number of credits for graduation must be at least 240. For each semester, the student has to organize his/her individual curriculum, by declaring, on the stage of enrolment, a total number of 20-45 credits of attendance per week. According to the applicable legislation, in no case a student can be nominated as graduate before the expected 8-semester time-period.										
Assessment of Students:	Attendance is compulsory and in the case of fail, the corresponding procedure is repeated. In any case if the number of teaching hours realized for a specific course unit falls below the 2/3 of the corresponding teaching hours, the unit is repeated next semester. Students are also expected to carry out successfully at least 80% of the laboratory classes for each unit. The student's marking on a theoretical subject, is composed of his/her successful performance during the semester, which counts a 40% and the results of the written examination at the end of the semester, which counts a 60%. Marking on a lab's subject is based on the overall student's attendance during their laboratory classes.										
Students:	During the 2002 - 2003 academic year, there were 1170 registered students										
Faculty:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Professors:</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>Associates Professors:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>Assistants Professors:</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>Lecturers:</td> <td style="text-align: right;">12</td> </tr> <tr> <td>Total</td> <td style="text-align: right;">25</td> </tr> </table>	Professors:	6	Associates Professors:	1	Assistants Professors:	6	Lecturers:	12	Total	25
Professors:	6										
Associates Professors:	1										
Assistants Professors:	6										
Lecturers:	12										
Total	25										

Course Units – Credits

Department of Plant Production

C: Compulsory units, C/E: Compulsory Elective units

1st Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Agriculture Chemistry	C	2	1	2	5	5
2	Ecology	C	2	1	0	3	4
3	Plants Morphology	C	2	0	3	5	6

4	Agriculture Meteorology	C	2	1	0	3	4
5	Biometry	C	2	2	0	4	6
6	Computer Science	C	2	0	3	5	5
Total			12	5	8	25	30

2nd Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Plant Physiology	C	2	0	2	4	5
2	Tree Plants Cultivation	C	2	0	3	5	5
3	Genetics	C	2	0	2	4	5
4	Agriculture Policy & Economy	C	2	1	0	3	4
5	Field Plants Cultivation	C	2	0	3	5	6
6	Cultivation's Systems	C	2	1	1	4	5
Total			12	2	11	25	30

3rd Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Soil Science	C	2	1	2	5	5
2	Systematic Botany	C	2	0	2	4	5
3	Agriculture Accounting & Technical Economic Analysis	C	2	1	0	3	3
4	Scientific Methodology and Experimentation	C	2	0	2	4	6
5	Agricultural Machinery	C	2	0	2	4	5
6	Agricultur Zoology and Entomology	C	2	0	3	5	6
Total			12	2	11	25	30

C: Compulsory units, C/E: Compulsory Elective units

4th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Vegetable Crops	C	2	1	2	5	5
2	Plant pathology	C	2	0	3	5	6
3	Agricultural Business Management	C	2	1	0	3	3
4	Crop Fertilization & Growth	C	2	0	3	5	6
5	Biotechnology	C	2	1	1	4	5
6	Standardization of Agricultural Products	EY					
	or Deontology of Profession	EY	2	1	1	4	5
	or Production and Distribution of Crop-protection Products(ME)	EY					
Total			12	4	10	26	30

5th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Plants Breeding	C	2	0	2	4	4
2	General Floriculture & Gardening	C	2	1	2	5	5
3	Computer Applications in Plantation	C	2	2	0	4	4
4	Weed Science	C	2	0	2	4	5
5	Seed Production	E/C	2	0	2	4	6
	or Production of Reproduction Material						
	or Safety of use of plant-protection products						
6	Field Plants, Plant-protection	E/C	2	0	2	4	6
	or Garden tree Plant-protection						
	or Intergrated and Biological Methods of Plant health protection						
Total			12	3	10	25	30

C: Compulsory units, C/E: Compulsory Elective units

6th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Crop protection Products	C	3	0	2	5	6
2	Alteration of Agricultural Products	C	2	0	2	4	5
3	English Agricultural Terminology	C	1	2	0	3	5
4	Vegetables, Aromatic and Oily Crops	E/C	3	0	4	7	7
	or Deciduous Fruitful Trees						
	or Determination Methods of Pest and Diseases						
5	Grain	E/C	3	0	4	7	7
	or Special Vegetable Cultures						
	or Crop-protection Management of Greenhouses						
Total			12	2	12	26	30

7th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Applied Soil Science	C	2	1	2	5	6
2	Irrigations & Draining	C	2	0	2	4	5
3	Marketing of Agricultural Products	C	2	0	0	2	5
4	Grain legumes and Forage surgeon Plants	E/C	3	0	4	7	7
	or Evergreen Fruitful Trees						
	or Storehouses Parasites, Disinfections						
5	Industrial Crops 7 Potatoes	E/C	3	0	4	7	7
	or Viticulture and other Fruitful Tress and Bush						
	or Methods of Diagnosis and Phytopathology						
Total			12	1	12	25	30

8th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Degree dissertation	C	5			5	10
2	Training (24 week duration - 6 months)	C					20
Total							30

Elective Lessons.

Every student, according to the program of studies, has to attend two (2) elective lessons per semester.

The available lessons are:

Lessons	
1	All the Compulsory Elective units which the Student didn't attend as compulsory
2	Foreign Languages
3	English Language I
4	English Language II
5	English Language III
6	English Language IV
7	Greenhouses & other Agricultural Constructions
8	Ornamental Plants
9	Architecture of Gardens
10	Agricultural Economics Surveys
11	Agricultural Cooperatives
12	Agricultural Development & Sociology of Agriculture

Course Dependence.

If the content of a Lesson is condition of successful follow-up of another Lesson, the first Lesson is characterized as Prerequisite Lesson.

	Prerequisite Lesson	Dependent Lesson*
1	Agriculture Chemistry	Soil Science
2	Plants Morphology	Plants Physiology and Systematic Botany
3	Genetics	Plants Breeding
4	Soil Science	Applied Soil Science
5	Biometry and Scientific Methodology and Experimentation	Degree dissertation
	6	
7	Field Crops Cultivation	Every Lesson of OME ΦMK
8	General Agricultural Zoology and Entomology	Special Field Crops Cultivation plant-protection
9	and General plant pathology	
10	Cultivation of Fodder Crops – Pastures	every Lesson of OME Fodder Crops – Pastures
11	General Agricultural Zoology and Entomology	Special Garden tree Plant-protection
	and General plant pathology	
12	General Vegetable gardening	Special Vegetables
13	General Agricultural Zoology and Entomology	Determination Methods of Animal Enemies
		and Storehouses Parasites, Disinfections
14	General plant pathology	Methods of Diagnosis and Crops Pathology

15	General Agricultural Zoology and Entomology	Plant-protection Management of
16	General plant pathology	Greenhouse

Degree Mark

The Degree Mark is calculated with approximation of 2 decimal digits, according to the following equation:

$$\frac{\sum_{i=1}^n C_i * B_i}{\Sigma C}$$

where

- **n** → Number of course attend
- **C_i** → Credits in each course
- **B_i** → Lesson's Mark
- **ΣC** → Total Credits

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

- Βουλή των Ελλήνων. (1997, 25 Ιουλίου). Νόμος υπ' αριθμ. 2515. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ. 154. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Βουλή των Ελλήνων. (2001, 11 Ιουνίου). Νόμος υπ' αριθμ. 2916. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ. 114. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Βουλή των Ελλήνων. (2005, 17 Οκτωβρίου). Νόμος υπ αριθμόν 3399. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ. 255. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Chouliaras, N. 2007. European programmes guide. T.E.I. of Larissa, Office of European Programmes. p. 79.
- Καρυπίδης, Φ. 2006. Οδηγός Επαγγέλματος Τεχνολόγου Γεωπονίας Διοίκησης Γεωργικών Εκμεταλεύσεων. Γραφείο Διασύνδεσης Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Εχέδωρος, Θεσσαλονίκη. Σελ.67.
- Μίνος, Γ. 2006. Οδηγός Επαγγέλματος Τεχνολόγου Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειών. Γραφείο Διασύνδεσης Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Εχέδωρος, Θεσσαλονίκη. Σελ. 92.
- Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών Ελληνικών Α.Ε.Ι. 2005. Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Γραφικές Τέχνες Art of Text, Α.Ε., Θεσσαλονίκη. Σελ. 503.
- Οδηγός Σπουδών Τμήματος Φυτικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι. Λάρισας. 2001. Τμήμα Φυτικής Παραγωγής, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Λάρισας. Πρώτη Εκτυπωτική, Λάρισα. Σελ. 109.
- Οδηγός Υποτροφιών και Κληροδοτημάτων Ελλάδας. 2005. Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Γενικές Εκδόσεις Γερμανός, Θεσσαλονίκη. Σελ. 583.
- Υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. (2006, 14 Σεπτεμβρίου), Κοινή Υπουργική Απόφαση, υπ' αριθ. 303894, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 1375. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. (1989, 10 Φεβρουαρίου). Προεδρικό Διάταγμα υπ αριθμ. 109. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ. 47. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. (1999, 15 Νοεμβρίου). Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 285. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ.245. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (2002, 25 Σεπτεμβρίου). Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 253. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ. 224. Αθήνα:

- Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. (2005, 9 Μαρτίου). Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 44. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Πρώτο, Αρ. Φ. 63. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (1991, 29 Μαΐου). Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 152347. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 309. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (1997, 6 Ιουνίου). Απόφαση Υπουργού υπ' αριθμ. 303206. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 461. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (2002, 4 Νοεμβρίου). Απόφαση Υπουργού υπ' αριθμ. 290346. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 1423. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (2003, 2 Απριλίου). Απόφαση Υπουργού υπ' αριθμ. 224996. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 386. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (2003, 4 Απριλίου). Απόφαση Υπουργού υπ' αριθμ. 225012. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 395. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο. Υπουργός Γεωργίας. (2003, 30 Μαΐου). Απόφαση Υπουργού υπ' αριθμ. 226962. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 759. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. (2005, 2 Νοεμβρίου). Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 637. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος Δεύτερο, Αρ. Φ. 1507. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Υπουργός Γεωργίας. (2003, Ιανουάριος). Βιώσιμη Γεωργία σε μια Αναπτυγμένη Ύπαιθρο. Αθήνα: Υπουργείο Γεωργίας.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- Αμοιβή Εργασίας Τεχνολόγων Γεωπόνων. Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο στις 28 Ιουνίου 2007. On line, <http://www.ergatiki-asfalistiki.gr/demo/sse/s520.htm>
- Επαγγελματικά Δικαιώματα Πτυχιούχων Τμήματος Φυτικής Παραγωγής της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας. Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο στις 30 Ιουνίου 2007. On line, www.career.teilar.gr
- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Τμήματος Ζωικής Παραγωγής Τ.Ε.Ι./Α. Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο στις 28 Ιουνίου 2007. <http://www.teilar.gr/postgraduate/zoikis.el.php3>

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Ανακτήθηκε από το
διαδίκτυο στις 28 Ιουνίου 2007. <http://www.agr.uth.gr/pms/pmsa/index.html>

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- **Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.** Γραφείο Διασύνδεσης. Εχέδωρος, Θεσσαλονίκη. www.career.teithe.gr
- **Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,** Σχολή Γεωπονίας. Πανεπιστημιούπολη Θεσσαλονίκης. www.auth.gr/agro/
- **Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.** Βοτανικός, Αθήνα. www.aua.gr
- **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών.** Λυσικράτους, Αθήνα. www.iky.gr
- **Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης & Απασχόλησης** (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.) "ΔΗΜΗΤΡΑ" (πρόσβαση από www.minagric.gr)
- **Οργανισμός Πιστοποίησης & Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων** (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.) (www.agrocert.gr)
- **Πανεπιστήμιο του Reading,** <http://www.rdg.ac.uk>
- **Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Λάρισας.** Γραφείο Διασύνδεσης, 411 10, Λάρισα. www.career.teilar.gr
- **Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.** Αθήνα. www.ypepth.gr
- **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.** Αθήνα. www.minagric.gr
- **Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Φυτικής Παραγωγής.** Φλώρινα. <http://florina.teikoz.gr>
- **Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Τμήμα Φυτικής Παραγωγής.** Άρτα. <http://crprod.teiep.gr>
- **Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Τμήμα Φυτικής Παραγωγής.** Ηράκλειο. www.steg.teiher.gr/fp/

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Το 'Γραφείο Διασύνδεσης Τ.Ε.Ι. Λάρισας - Β' Φάση' αποτελεί έργο του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης), το οποίο υλοποιείται στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και Εθνικούς Πόρους (25%).

Το Υπόεργο αφορά στη Σύνταξη οδηγού επαγγέλματος 8 (οκτώ) Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Λάρισας.

Τ.Ε.Ι. ΛΑΡΙΣΑΣ

Γραφείο Διασύνδεσης

Τ.Κ: 41110, Λάρισα

Τηλ: 2410 618098 - 2410 684418

Fax: 2410 611995

URL: <http://www.career.teilar.gr>

E-mail: career@teilar.gr

